

Utgiftsprognos för budgetåren 2025–2029

Oktober 2025

Vårt diarienummer: FK 2025/000345
Upplysningar: Renée Blomberg
Områdeschef Prognos
renee.blomberg@fk.se
Webbplats: www.fk.se

Förord

Denna rapport

I enlighet med regleringsbrevet för budgetåret 2025 ska Försäkringskassan senast den 20 oktober 2025 redovisa utgiftsprognoser för åren 2025–2028, avseende samtliga anslag och anslagsposter. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Denna rapport utgör svaret på regeringens uppdrag och överlämnas genom inrapportering till Regeringskansliets och myndigheternas gemensamma statsbudgetsystem, Hermes.

Rapporten omfattar prognoser för förmåner inom Försäkringskassans ansvarsområde samt prognoser för Försäkringskassans förvaltningsanslag. Samtliga belopp anges i löpande priser.

Det är viktigt att notera att prognoser alltid innebär en viss grad av osäkerhet. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisonten är och vid förändringar av reglerna för förmåner. I de prognoser som presenteras i denna rapport har hänsyn tagits till föreslagna regeländringar i lagda propositioner. Däremot har aviserade regeländringar utan lagförslag inte beaktats, då det saknas tillräckliga underlag för att göra korrekta beräkningar. I denna rapport har ekonomiska månadsutfall till och med augusti och preliminärt utfall för september 2025 använts till prognoserna.

Försäkringskassan är en central myndighet som förväntas inneha förmågan att omhänderta nya politiska initiativ och oförutsedda uppdrag. En sådan förmåga förutsätter naturligtvis att verksamheten är robust och fungerar väl under frestade förhållanden. För Försäkringskassans del kräver detta en långsiktigt stabil finansiering och balans mellan myndighetens uppdrag och tilldelade resurser.

Det är avgörande att vår kapacitet att hantera nya uppgifter och uppdrag säkerställs. En väl fungerande digital infrastruktur samt en stark utvecklingsförmåga utgör nödvändiga förutsättningar för detta.

Frågor som Försäkringskassan vill lyfta

Försäkringskassans förvaltningsanslag

I budgetpropositionen 2026 ges myndigheten besked om ett antal stora reformer såsom administrativa sanktioner i välfärden, stärkt högkostnads-skydd för tandvård och AI-verkstad för offentlig förvaltning. Dessa ska implementeras under kort tid, vilket kommer att innebära undanträngningseffekter på andra områden.

I proposition Stärkt kontroll över tandvårdssektorn (prop. 2025/26:7) föreslås att Försäkringskassan från och med 2026 får ta ut en årlig avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. Det har däremot inte föreslagits ökat anslag i budgetpropositionen för finansiering för denna verksamhet. Kostnaderna för detta beräknas uppgå till 18 miljoner kronor årligen från och med 2026.

Begäran om utökad anslagskredit för budgetåret 2025

Tabellen nedan visar de anslagsposter där de beräknade utgifterna för 2025 förväntas överskrida de tillgängliga medlen. Prognoserna för 2025 visar per politikområde, anslag och anslagspost, om anslagssparande kommer att genomföras eller om en beviljad anslagskredit behöver användas under året. Försäkringskassan meddelar, enligt bestämmelserna i 9 § anslagsförordningen (2011:223), att de beräknade utgifterna för anslagen och anslagsposterna i tabellen nedan inte kan täckas av de tillgängliga medlen.

Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten 2025 i den beslutade statsbudgeten.

Tusental kronor

Anslagspost	Ingående överföring från 2024	Anslag år 2025	Prognos 2025	Avvikelse från tilldelade medel	Överskridande av anslagskredit
10.1:1.5 Boendetillägg	-3 797	357 877	378 108	-24 028	6 135
10.1:3.1 Handikappersättningar	-43 037	889 000	893 000	-47 037	2 587
10.1:4.5 Arbetsskadelivränta	-75 633	2 146 000	2 282 161	-211 794	104 494

För anslagspost 10.1:1.5 *Boendetillägg* beräknas medelsbehovet för år 2025 överskrida tilldelade medel med 24 miljoner kronor, vilket är 6,1 miljoner kronor över medgiven anslagskredit. Försäkringskassan föreslår att medel omfördelas från anslagspost 10.1:1.21 för att täcka det ökade behovet för anslagsposten 10.1:1.5.

I Regeringens proposition 2025/26:2 (Höständringsbudget för 2025) 22 september tilldelas anslaget 1:3 *Merkostnadsersättning och handikappersättning* 45 miljoner kronor och anslaget 1:4 *Arbetsskadeersättningar m.m.* 204 miljoner kronor. Om det föreslagna tilläggsanslaget beslutas kommer inte nämnda anslagsposter att överskrida anslagskrediten.

Innehåll

Förord 2

Frågor som Försäkringskassan vill lyfta	3
Försäkringskassans förvaltningsanslag	3
Begäran om utökad anslagskredit för budgetåret 2025	3
Myndighetens ekonomiska förutsättningar	8
Utvecklingen inom olika försäkringsområden	8

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.....14

1:4.1 Statligt tandvårdsstöd.....	14
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård.....	19
1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	22
4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	27
4:4 Kostnader för statlig assistansersättning.....	30

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning38

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.....	38
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.....	66
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning.....	76
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	83
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	87
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen.....	91
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	99
2:1 Förvaltningsmedel	102

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn106

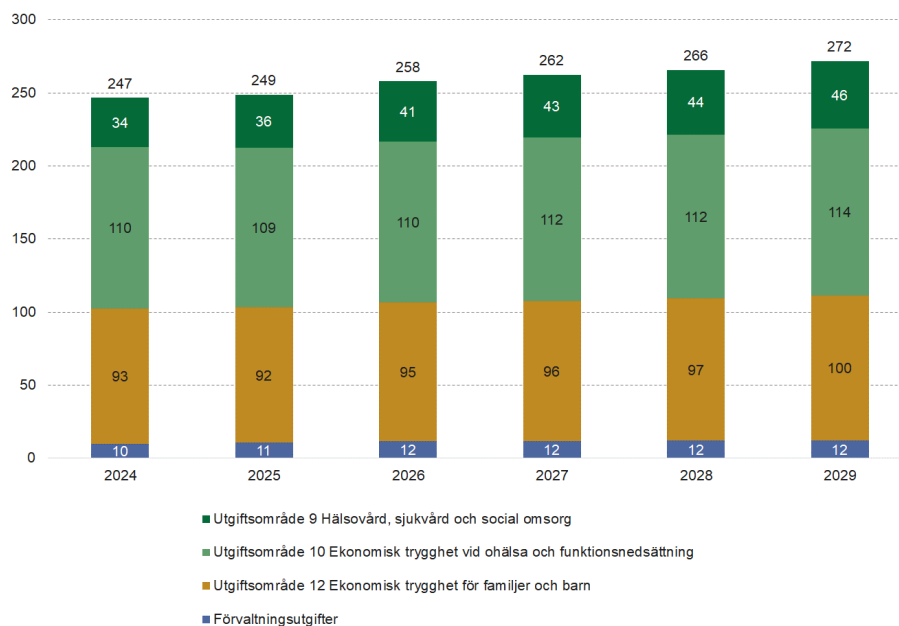
1:1 Barnbidrag	106
1:2 Föräldraförsäkring	115
1:3 Underhållsstöd	129
1:4 Adoptionsbidrag	135
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag.....	137
1:8 Bostadsbidrag	145

Sammanfattning

De totala utgifterna för Försäkringskassans anslag inklusive förvaltningsmedel blev 247 miljarder kronor år 2024. Under 2025 beräknas utgifterna öka till 249 miljarder kronor, för att därefter fortsätta att öka till 272 miljarder kronor 2029, se Figur 1. Uppgången beror bland annat på ökande prisbasbelopp och timlöner. Den orsakas även av regeländringar inom statligt tandvårdsstöd och bostadsbidrag.

Figur 1 Utgifter per utgiftsområde, utfall 2024 och prognos 2025–2029.

Miljarder kronor.

Anm. På grund av avrundning stämmer inte summeringen av staplarna alltid med summan ovanför.

En uppdaterad prognos från Konjunkturinstitutet indikerar att prisbasbeloppet ökar långsammare för åren 2027 – 2028. Timlönerna har justerats ned för åren 2025 – 2026. Volym- och strukturförändringar har gjort att vissa anslag justerats ned. Dessa förändringar innebär att utgiftsökningarna på längre sikt förväntas bli något dämpade jämfört med tidigare prognosomgång.

Jämförelse med föregående prognos

I denna rapport har utfall till och med augusti 2025 använts samt preliminärt utfall för september. Vid föregående prognostillfälle användes utfall till och med maj och preliminärt utfall för juni 2025. Skillnaderna jämfört med prognosen som lämnades i juli 2025 redovisas nedan.

Prognosjämförelse. Miljontal kronor

	2025	2026	2027 ¹	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	249 367	257 851	262 154	265 325
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-61	-102	-409	-254
Volym- och strukturförändringar	-783	-914	-569	-242
Regelförändringar	-	726	486	444
Ändrat regleringsbelopp för statliga ålderspensionsavgifter	-	-	-	-106
Övrigt	-25	270	534	559
Ny prognos	248 498	257 831	262 196	265 726
Differens i 1000-tal kronor	-869	-20	42	401
Differens i procent	-0,3	-0,0	0,0	0,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.
Anm. Inkl. statlig ålderspensionsavgift och förvaltningsanslaget.

Prognosen för de totala utgifterna har sänkts för hela prognosperioden. Det beror främst på nedjusteringar som gäller volym och struktur men också ändringar av makroekonomiska antaganden. Detta motverkas i viss mån av regeländringar.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosrevideringen som grundar sig på förändringar i makroekonomiska antaganden i den senaste prognosen från Konjunkturinstitutet, som publicerades i september 2025. Viktiga aspekter av denna prognos inkluderar uppdaterade siffror för löneutveckling och prisbasbelopp.

De mest signifikanta förändringarna i de övergripande makroekonomiska antagandena och deras effekter på prognoserna kan sammanfattas enligt följande:

- **Timlöneutveckling:** Konjunkturinstitutet har justerat upp ökningstakten för timlönerna under perioden 2027–2028, samtidigt som takten för 2025–2026 har sänkts. Detta förväntas påverka ersättningsnivåerna i olika dagsersättningar, såsom sjukpenning och föräldraförsäkringsersättningar, under dessa år.
- **Prisbasbelopp:** Prognosen för prisbasbeloppet har sänkts för perioden 2027–2028. Denna justering har en sänkande effekt på flera

förmåner, inklusive sjukpenning, aktivitets- och sjukersättningar, föräldraförsäkringen och omvårdnadsbidrag.

Volym- och strukturförändringar

Assistansersättningsprognosen är höjd, främst på lite längre sikt. Det beror på en högre prognos för antalet mottagare, där fler personer har assistansersättning än vad som beräknats i föregående prognos.

Bostadsbidragsprognosen har justerats ned som ett resultat av utfallen. Dessutom har brytpunkten mellan den kortsiktiga och långsiktiga modellen i den här prognosomgången har flyttats fram, så att den långsiktiga modellen har gått från att starta 2026 till att starta 2027.

Inom föräldrapenning har prognosen justerats upp på grund av att det tagits ut fler dagar för noll-, ett- och elvaåringar än väntat. För noll- och ettåringarna gäller höjningen 2025–2026 och för 11-åringar gäller det hela prognosperioden.

Prognosen för tillfällig föräldrapenning har sänkts marginellt, som ett resultat av utfallen.

Inflödet till sjukpenningen har fallit mer än vad som förutsågs i juli och prognosen justeras ner ytterligare 1,5 – 2 procent per år. Dessutom påverkar sänkt genomsnittsansättning, med ca 584 miljoner kronor till och med 2028, och en sänkt stock.

Regeländringar

För bostadsbidraget har de utökade gränserna en höjande effekt på prognosen. Denna effekt minskas marginellt av att inga extra pengar har tillsatts handläggningen, vilket gör att det väntas bli en ärendekö som växer kumulativt under hela prognosperioden.

Övergången till månadsuppgifter väntas ha en minskande effekt på direkta utbetalningar och återbetalningar. Denna effekt slår dock olika, då återbetalningar berör utbetalningar ett år innan. Därför har regeln en starkt minskande effekt under 2027 och 2028, men enbart en marginell minskande effekt under senare år.

För tillfällig föräldrapenning har rätten till VAB breddats för vissa fall relaterade till funktionshinder eller sjukdom. Detta har en höjande effekt.

Vidare har det beslutats att fönstret för att ansöka om pengar efter VAB ska minskas från 90 till 30 dagar under 2026. Detta har en ökande effekt under 2026 och en sänkande effekt under senare år. Anledningen till den ökande effekten 2026 är att reglerna antas göra så att ansökningar som annars hade skett senare, nu kommer att inträffa under året. Sänkningen övriga år beror på att antalet personer som missar att ansöka om VAB väntas öka när

fönstret för att ansöka blir mindre. Denna effekt kommer dock motverkas till viss del av kampanjer från Försäkringskassan.

Övrigt

Prognosen för Försäkringskassans förvaltningsanslag 2025 är 25 miljoner kronor lägre jämfört med föregående prognos. Främsta orsaken till sänkningen är minskade lönekostnader som förklaras av att planerad rekrytering delvis inte gått enligt plan. Ytterligare förklaring är högre intäkter, där finansiering har skett via andra finansieringskällor än förvaltningsanslaget, avseende Fritidskortet och ökade leveranser till NITIS (Nationell it-drift i samverkan).

Prognosen för 2026 är justerad enligt förslag anslag i budgetpropositionen 2026.

Prognoserna för 2027 och 2028 är justerade enligt beräknat anslag i budgetpropositionen 2026.

Myndighetens ekonomiska förutsättningar

I rapporten Kraftsamling i verksamheten – en verksamhet och ekonomi i balans (FK 2024/028034) lämnar Försäkringskassan den 20 oktober in en tredje samlad redovisning av resultatutvecklingen i myndighetens verksamhet, samt förväntad framtida utveckling av resultaten.

Utvecklingen inom olika försäkringsområden

Försäkringskassans utgifter ingår i tre utgiftsområden:

- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning
- 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

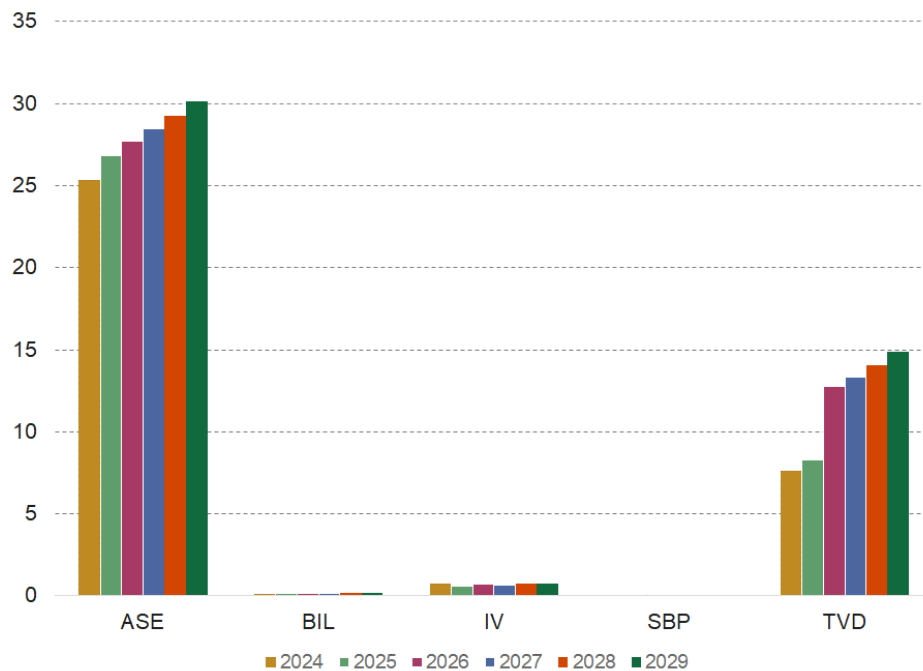
Utgifterna inom utgiftsområde 9 beräknas öka under hela prognosperioden. En del av ökningen väntas inom assistansersättningen. Den beräknas öka på grund av att antalet mottagare och medeltimmar ökar svagt under prognosperioden. Samtidigt höjs ersättningen per timme, schablonbeloppet, årligen. Även utgifterna inom statligt tandvårdsstöd förväntas öka, där ökningen främst sker inom högkostnadsskyddet (HKS). Detta på grund av att regeringen har föreslagit ett förstärkt HKS för personer över 66 år. Anslagsbelastningen beräknas att öka med 3,4 miljarder kronor per år från och med 2026.

De sammanlagda utgifterna för utgiftsområde 10 prognostiseras att öka, framförallt inom sjuk- och aktivitetsersättning och sjukpenning. Högre prisbasbelopp och löner driver utgifterna.

Inom utgiftsområde 12 förväntas de sammanlagda utgifterna att minska i år för att sedan öka under resten av prognosperioden. Minskningen i år sker främst inom bostadsbidraget. Ökningen därefter beror på en ökning av utgifter inom föräldraförsäkringen, på grund av ökande prisbasbelopp och löner.

Utgiftsområde 9 - Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Figur 2 Utgifter inom utgiftsområde 9, utfall 2024 och prognos 2025–2029.
Miljarder kronor.

Diagrammet visar utgifter för statlig assistansersättning (ASE), bilstöd (BIL), vård i internationella förhållanden (IV), Smittbärarpenning (SBP) och statligt tandvårdsstöd (TVD).

Inom utgiftsområde 9 är kostnader för statlig assistansersättning det största anslaget. I år, liksom resten av prognosperioden, väntas utgifterna för assistansersättning att öka. För 2025 gjordes en större höjning av schablonbeloppet än tidigare samt att föräldraavdraget halverades. Det ökar utgifterna för alla år. Dessutom påverkas inflödet fortfarande av de lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2023. I korthet innebär det förändringar i de grundläggande behoven och i egenvård samt en schablonisering av föräldraansvaret. Det leder till att fler personer har möjlighet att bli beviljade assistansersättning. Inflödet till ersättningen ökade under år 2023 och 2024. I år, liksom kommande år, väntas inflödet fortsatt vara förhöjt jämfört med före ändringarna.

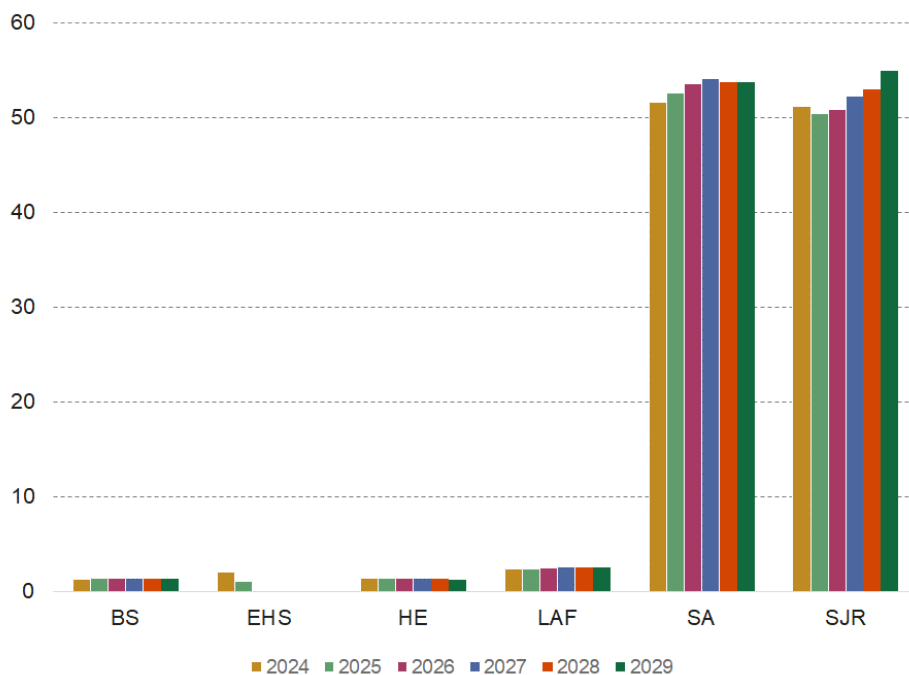
För att möta den ökade efterfrågan på tandvård bland äldre föreslår regeringen ett förstärkt högkostnadsskydd på 3,4 miljarder kronor årligen från

och med 2026. Denna satsning, som riktar sig till äldre patienter (så kallad tiotandvård), är ett viktigt steg för att säkerställa tillgången till tandvård i denna åldersgrupp.

Utgiftsområde 10 - Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Figur 3 Utgifter inom utgiftsområde 10 inklusive statlig ålderspensionsavgift, utfall 2024 och prognos 2025–2029.

Miljarder kronor.

Diagrammet visar utgifter för bidrag för sjukskrivningsprocessen (BS), ersättning för höga sjuklönekostnader (EHS), handikappersättning och merkostnadsersättning (HE), arbetsskadelivranta (LAF), aktivitets- och sjukersättning (SA) och sjukpenning (SJR).

Utgiften för sjukpenning har fortsatt vara under den förväntade nivån. Framförallt har startade sjukfall fallit ytterligare sedan juli prognosen. Prognosen är att utvecklingen fortsätter på den här nivå prognosperioden igenom.

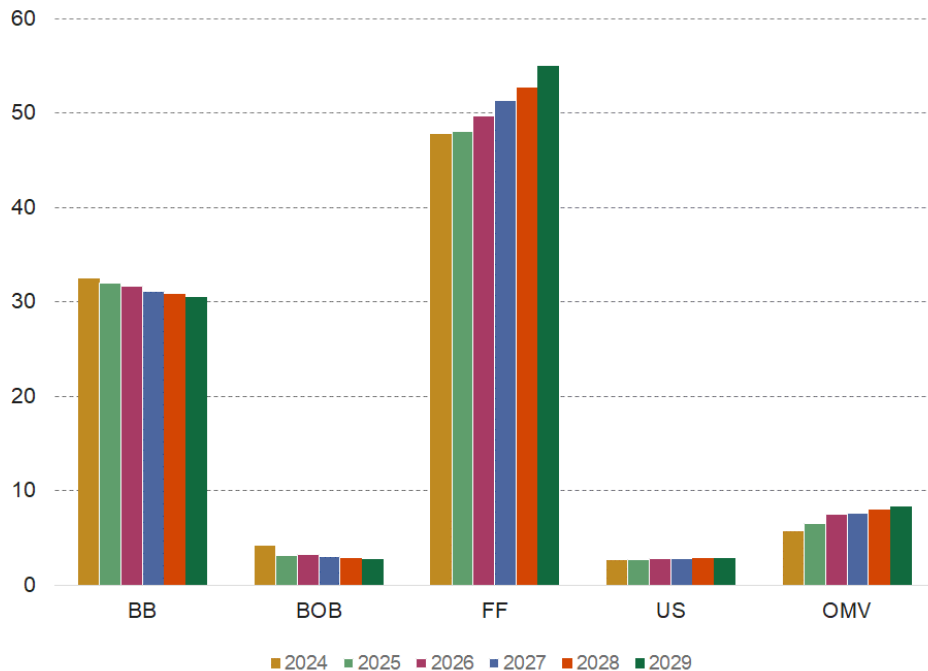
För sjukersättning gäller sedan september 2022 särskilda regler för personer mellan 61 och 65 år, vilket har ökat inflödet och utgifterna. Antalet personer med aktivitets- och sjukersättning har minskat sedan våren 2007 och förväntas att fortsätta minska, vilket främst beror på att antalet personer med sjukersättning blir färre. Utflödet på grund av att personer har nått den övre åldersgränsen för sjukersättning har varit större än antalet påbörjade sjukersättningar och prognostiseras att vara fortsatt större under merparten av prognosperioden. I januari 2023 höjdes den övre åldersgränsen i sjukersättningen från 65 till 66 år. Det innebär att ett stort antal personer blev kvar i förmånen ytterligare ett år. Från och med år 2026 knyts den övre

åldersgränsen till riktåldern, vilket innebär att den höjs ytterligare, från 66 till 67 år.

Utgiftsområde 12 - Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Figur 4 Utgifter inom utgiftsområde 12 inklusive statlig ålderspensionsavgift, utfall 2024 och prognos 2025–2029.

Miljarder kronor.

Diagrammet visar utgifter för barnbidrag (BB), bostadsbidrag (BOB), föräldraförsäkring (FF), underhållsstöd (US) och omvårdnadsbidrag (OMV).

Utgifterna inom föräldraförsäkringen förväntas att öka svagt i år för att sedan öka kraftigare under resten av prognosperioden. Trots att antalet barn i befolkningen minskar, väntas ändå en utgiftsökning inom föräldraförsäkringen, på grund av stigande inkomster och en ökande trend för prisbasbeloppet, som leder till högre ersättningsnivåer. Ökningen i år för utgiftsområde 12 dämpas av att nyttjandet av tillfällig föräldrapenning minskar.

Utgifterna för allmänt barnbidrag påverkas av antalet barn 0–16 år. De har minskat de senaste åren eftersom färre barn föds och fler 16-åringar. Denna utveckling förväntas fortsätta under hela prognosperioden.

För bostadsbidraget väntas öka under 2026 när nya gränsvärden införs, för att sedan fortsätta minska i linje med rådande trender.

Utgifterna för omvårdnadsbidraget förväntas öka över prognosperioden på grund av att antalet mottagare ökar.

För tillfälligt föräldrapenning väntas kombinationen av färre nettodagar och en högre medelersättning leda till en svag ökning totalt sett.

Om rapporten

Försäkringskassan strävar efter att använda det senaste och mest aktuella dataunderlaget av god kvalitet i alla prognoser. En del av detta framgår av tabellen nedan.

Indata	Underlag till prognosberäkningar
Ekonomiska månadsutfallet	Fram till och med augusti 2025 och preliminärt utfall för september
Datakällor för diagram och tabeller	Försäkringskassans statistikdatabaser (om inget annat anges)
Befolkningsprognos	april 2025
Prognos för makroekonomiska faktorer	KI september 2025
Uppgifter från pensionsmyndigheten	Inkomst/boendekostnadsindex september 2025, avgiftssatsen och preliminäravgift (april 2025)
Underlag till lagändringar	Budgetpropositionen och andra aktuella propositioner har beaktats i prognosen. Däremot har inte aviserade regeländrar utan lagförslag räknats med i prognoserna.

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2025 ska Försäkringskassan redovisa utgiftsprognoser för 2025–2028, där prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna publiceras även i informationssystemet Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket.

Vid prognostillfällena ska, om inget annat anges, följande redovisas:

- Belastning på samtliga anslag och anslagsposter, totalt och fördelat per månad.
- Prognostiserat utfall för 2025 för samtliga anslag och anslagsposter, totalt och fördelat per månad.
- Förklaringar och analyser av förändringar i prognos och utfall, med hjälp av makro- och volymförändringar.
- Beskrivningar och motiveringar av eventuella förändringar av prognosmodeller, samt hur dessa förändringar har påverkat prognoserna jämfört med tidigare modeller.
- Utvecklingen av handläggningstider per förmån.

Utöver ovanstående ska Försäkringskassan avseende förvaltningsanslaget redovisa:

- Vilka antaganden som använts i prognosen.
- Eventuella osäkerhetsfaktorer.
- Vad som har orsakat eventuella förändringar.

Om myndigheten bedömer att åtgärder krävs för att inte överskrida de ekonomiska ramar som regeringen beslutat ska myndigheten redovisa vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras att vidtas, samt analysera och redovisa vilka konsekvenserna blir för verksamheten till följd av dessa åtgärder.

Denna rapport utgör svar på regeringsuppdraget. I respektive avsnitt redovisas en jämförelse med statsbudgeten och den närmast föregående prognosen. Samtliga belopp i rapporten anges i löpande priser.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:4.1 Statligt tandvårdsstöd

1:4.1 Statligt tandvårdsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	8 003 278	8 471 184	12 777 168	13 348 973	14 089 050	13 771 521
Tilldelade medel	8 003 278	8 471 184	12 777 168	13 348 973	14 089 050	13 771 521
Utfall/Prognos	7 615 045	8 307 598	12 747 168	13 308 973	14 049 050	14 899 374
Avvikelse från anslag	388 233	163 586	30 000	40 000	40 000	-1 127 853
Avvikelse från tilldelade medel	388 233	163 586	30 000	40 000	40 000	-1 127 853
Högsta anslagskredit	400 163	423 559	638 858	667 448	704 452	688 576
Tillgängliga medel	8 403 441	8 894 743	13 416 026	14 016 421	14 793 502	14 460 097
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	439 277

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 8,3 miljarder kronor, vilket är 164 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Det statliga tandvårdsstödet består av ett skydd mot höga kostnader och av tandvårdsbidrag. Tandvårdsbidrag finns i två former, dels ett allmänt som gäller alla försäkrade och dels ett särskilt som ges till vissa patientgrupper som har behov av förebyggande tandvård.

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskydd lämnas för tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning och som har slutförts under en ersättningsperiod om högst ett år. Ersättningen täcker en viss andel av patientens sammanlagda kostnader, i den mån dessa överstiger ett fastställt belopp. För den del av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor lämnas tandvårdsersättning med 50 procent och för den del som överstiger 15 000 kronor lämnas ersättning med 85 procent av kostnaderna. Högekostnadsskyddet beräknas baserat på det lägsta priset av det fastställda referenspriset eller vårdgivarpriset för en specifik åtgärd.

Allmänt tandvårdsbidrag

Det allmänna tandvårdsbidraget kan användas för att betala tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning. Bidragets storlek beror på vilken åldersgrupp patienten tillhör:

Från och med det år patienten fyller 20 till och med 23 år är bidraget 600 kronor per år.

Från och med det år patienten fyller 24 till och med 64 år är bidraget 300 kronor per år.

Från och med det år patienten fyller 65 år är bidraget åter 600 kronor per år.

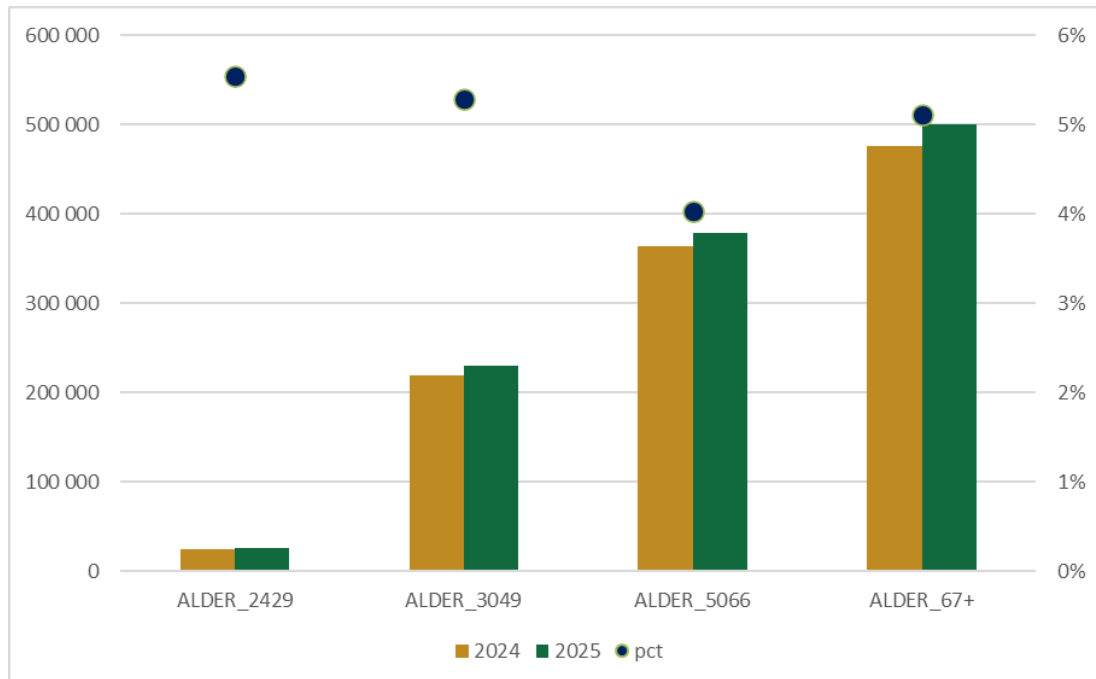
Särskilt tandvårdsbidrag

Personer som har ökad risk för försämrad tandhälsa på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning kan få särskilt tandvårdsbidrag. Det särskilda tandvårdsbidraget är på 600 kronor per halvår och får inte sparas. Det kan endast användas till förebyggande tandvårdsåtgärder.

Analys

Under perioden januari–september 2025 har antalet unika patienter i åldersgruppen 24–66 år ökat med cirka 49 000 jämfört med motsvarande period i 2024. Den största ökningen, med 2 procent, observeras i åldersgruppen 30+ år, medan det är en liten minskning, på 1 procent, i åldersgruppen 24–29 år. Andelen patienter som besökt tandvården i förhållande till befolkningen har dock varit liknande i alla åldersgrupper under både 2024 och 2025. Antalet besök för patienter i åldern 24+ år har också ökat med 87 000.

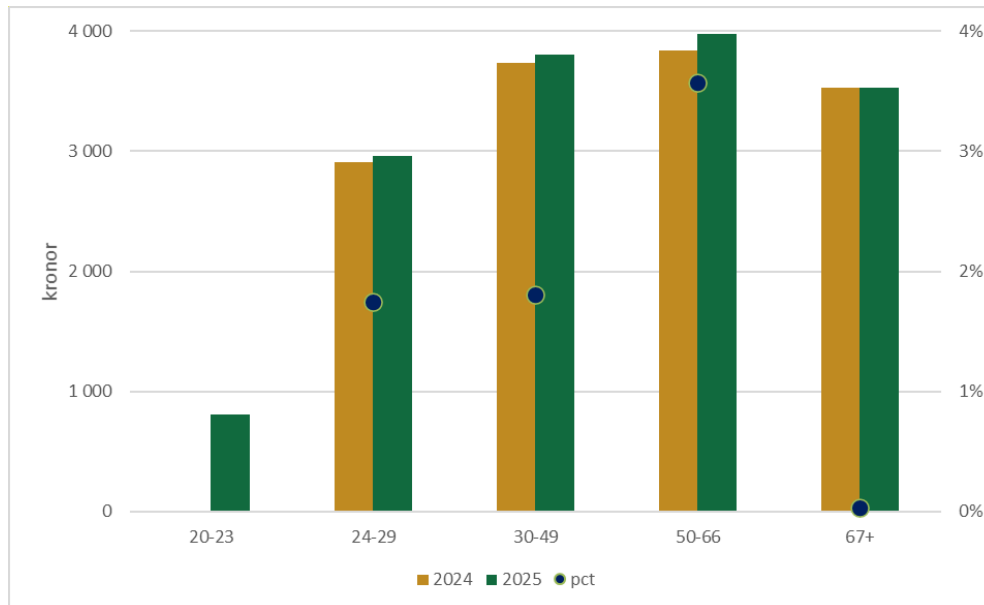
Figur 5 Antal patienter som har tagit HKS

Diagrammet visar till vänster antal patienter som har tagit del av HKS och till höger procentuellt förändring 2025 jämfört med 2024

Detta har lett till en ökning av utgifterna för högkostnadsskyddet (HKS), som under samma period har ökat med 7 procent – motsvarande 273 miljoner kronor. Den största ökningen är att finna i grupperna 50–66 år och 67+ år, med ökning på respektive 108 och 86 miljoner kronor. För patienter som tagit del av HKS har medelersättningen ökat mest för 50–66-åringar. En ökning i medelersättningen har också observerats i de två yngre åldersgrupperna, 24–29 år och 30–49 år. Tillkomna patienter i åldern 20–23 år har också haft en viss påverkan på HKS-utgifterna, men den största kostnadsdrivaren är patienter i åldern 50+ år.

Figur 6 Medelersättning av HKS under januari–september 2024 och 2025

Diagrammet visar till vänster medelersättning av HKS i kronor och till höger procentuellt förändring 2025 jämfört med 2024

Osäkerhetsanalys

Från och med 2026 inträder flera viktiga förändringar inom tandvården. Dessa omfattar en förstärkning av högkostnadsskyddet för personer över 67 år samt en halvering av det allmänna tandvårdsbidraget (ATB) för åldersgruppen 65–67 år. Dessutom kommer ersättningsnivåerna att indexeras i förhållande till prisbasbeloppet, vilket innebär att de anpassas efter prisutvecklingen över tid. Dessutom föreslås att särskilt tandvårdsbidrag höjs till 1 000 kronor per halvår, vilket skulle innebära en ökning av utgifterna med cirka 60 miljoner kronor.

Dessa förändringar påverkar inte bara finansieringen, utan också strukturen inom tandvården på ett betydande sätt. Eftersom de ännu inte har trätt i kraft, innebär detta osäkerhet i prognoserna för 2026 och de kommande åren.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	8 202 945	12 747 168	13 308 973	14 049 050
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+104 653	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	8 307 598	12 747 168	13 308 973	14 049 050
Differens i 1000-tal kronor	+104 653	0	0	0
Differens i procent	+1,3	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Resultatet för juni–september 2025 visar att utgifterna blev 45 miljoner kronor (2 procent) högre än prognosen. Denna avvikelse beror främst på en underskattning av högkostnadsskyddet med 36 miljoner kronor (3 procent) samt allmänt tandvårdsbidrag, där avvikelsen från prognosen uppgick till 10 miljoner kronor (1 procent). Samtidigt överskattades särskilt tandvårdsbidrag med 1 miljon kronor.

Prognosen har uppdaterats med utfall för juni–september och justerats upp för HKS och ATB för resten av året 2025.

Sammantaget har detta lett till en höjning av prognosen med drygt 1 procent för 2025.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	43 672	46 219	-46 335	5 173	5 375	5 468
Därav						
1:6.37						
Smittbärarpenning	3 593	4 569	4 692	4 812	4 944	4 980
1:6.27 Statlig						
ålderspensionsavgift						
för						
smittbärarpenning	40 079	41 650	-51 027	361	431	488

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:6.37 Smittbärarpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående						
överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	8 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Tilldelade medel	8 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Utfall/Prognos	3 593	4 569	4 692	4 812	4 944	4 980
Avvikelse från						
anslag	4 407	1 431	1 308	1 188	1 056	1 020
Avvikelse från						
tilldelade medel	4 407	1 431	1 308	1 188	1 056	1 020
Högsta						
anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	8 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Överskridande av						
anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 5 miljoner kronor, vilket är 1 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Smittbärappenning är en ersättning för dem som inte kan arbeta på grund av att de har eller antas ha en smittsam sjukdom. Ersättningsnivån för smittbärappenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Analys

Utgifterna för smittbärappenning ökade kraftigt under pandemin. Från drygt 3,5 miljoner kronor år 2019 steg de till 75 miljoner kronor 2020, 393 miljoner kronor 2021 och nådde 412 miljoner kronor år 2022. I april 2022 upphörde möjligheten att ansöka om smittbärappenning för covid-19 då sjukdomen inte längre klassades som samhällsfarlig.

Under 2023 sjönk ansökningarna tillbaka till nivåer före pandemin och utgifterna minskade till 2 miljoner kronor, främst på grund av återbetalningar av tidigare felaktigt utbetalda ersättningar. Denna trend fortsatte under första halvåret 2024. Mot slutet av 2024 stabiliserades utbetalningarna och närmade sig nivåerna före pandemin.

Under de inledande månaderna av 2025 låg utfallet i stort sett i linje med det historiska genomsnittet. Utfallet för augusti var lägre, medan utfallen för juni, juli och september var högre jämfört med prognosen som lämnades till regeringen i juli 2025. Framför allt i september noterades en tydlig ökning i antalet beviljade ansökningar, vilket ledde till högre utbetalningsvolym och en upprevidering av prognosen för helåret 2025. Samtidigt har prognoserna för kommande perioder justerats ned något, baserat på en samlad bedömning av utfallen hittills.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	4 477	4 716	4 884	4 980
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+92	-24	-72	-36
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	4 569	4 692	4 812	4 944
Differens i 1000-tal kronor	+92	-24	-72	-36
Differens i procent	+2,1	-0,5	-1,5	-0,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för augusti var lägre, medan utfallen för juni, juli och september var högre jämfört med prognosen som lämnades till regeringen i juli 2025. Särskilt i september har antalet bifall ökat markant, vilket har bidragit till en högre volym. Mot bakgrund av detta har prognosen för 2025 justerats upp. Däremot har prognoserna för de efterföljande åren reviderats ned något, baserat på en samlad bedömning av utfallen hittills.

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-60 829	-120 909
Anslag ³	741 287	779 592	705 408	630 129	663 235	663 235
Tilldelade medel	741 287	779 592	705 408	630 129	602 406	542 326
Utfall/Prognos	728 248	625 323	693 984	690 958	723 315	755 975
Avvikelse från anslag	13 039	154 269	11 424	-60 829	-60 080	-92 740
Avvikelse från tilldelade medel	13 039	154 269	11 424	-60 829	-120 909	-213 649
Högsta anslagskredit	34 514	38 979	35 270	31 506	33 161	33 161
Tillgängliga medel	775 801	818 571	740 678	661 635	635 567	575 487
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	29 323	87 748	180 488

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 625 miljoner kronor, vilket är 154 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Sjukvård i internationella förhållanden består av fyra underkategorier: pensionärsvård, konventionsvård, turistvård och sjuk- och tandvårdstjänster.

Pensionärsvård

Pensionärsvård avser ersättning till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade för vårdförmåner i Sverige och har valt att bosätta sig i ett annat EES-land eller Schweiz. Även deras familjemedlemmar omfattas. Begreppet innefattar även ersättning för vårdförmåner till familjemedlemmar som inte är bosatta i samma medlemsstat som den försäkrade personen. Vissa länder debiterar Sverige fasta belopp per skuldmånad medan andra skickar fakturor på faktiska belopp.

Konventionsvård

Konventionsvård är en ersättning till regionen för utförd vård av personer som är försäkrade i länder som Sverige har ingått konventioner, överenskommelser om sjukvårdsförmåner eller avtal om betalningsavstående med. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna.

Turistvård

Turistvård avser ersättning till andra länder för utförd vård av personer som är försäkrade i Sverige, som blivit sjuka i samband med en vistelse i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Även planerad vård med förhandstillstånd ingår i turistvård. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna. Turistvården omfattas av kostnadsfördelningen mellan stat och region.

Sjuk- och tandvårdstjänster

Sjuk- och tandvårdstjänster avser ersättning i efterhand för planerad och nödvändig vård. Ersättningen motsvarar som högst nivån för vad vården hade kostat om den utförts i Sverige. Sjuk- och tandvårdstjänster omfattas av kostnadsfördelningen mellan stat och region.

Analys

Den svenska kronan har stärkts något under 2025, särskilt mot den amerikanska dollarn, vilket dämpar kostnadsökningen för vård i vissa länder utanför eurozonen¹. Trots detta är kronan fortsatt svag sett över längre tid, vilket bidrar till ett fortsatt högt kostnadstryck för vård utomlands – särskilt i länder med stabil eller stigande lokal prisnivå.

Internationellt kvarstår ekonomiska obalanser. Hushåll i många europeiska länder är fortfarande högt skuldsatta och påverkas av trögrörliga priser, vilket påverkar konsumtionsmönster. Resandet till och från Sverige ligger fortsatt på höga nivåer, särskilt inom Europa, vilket innebär att trycket på konventions- och turistvård kvarstår².

Tillgången till vård inom Sverige har förbättrats marginellt under året, bland annat genom nya satsningar på specialistvård och operationskapacitet³. Trots detta är tillgängligheten fortsatt begränsad inom vissa specialistområden, vilket gör att fler väljer att söka vård utomlands – särskilt i närliggande EU-länder där tillgängligheten är högre.

¹ <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/svenska-kronan-ar-starkast-2025-bland-de-storsta-valutorna>

² https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/makroekonomi/sa-langt-racker-kronan-2025_1233999.html

³ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/09/miljardsatsning-mot-varldkoer-och-andra-riktade-satsningar-till-halso--och-sjukvarden/>

Pensionärvård

Pensionärvården står för den största andelen av utgifterna och utgör cirka 50 procent av de totala utgifterna. De största utgifterna för pensionärvård kommer från Spanien och Frankrike. Antalet svenska pensionärer som får sina pensioner utbetalda till utländska konton verkar vara stabilt efter stor nedgång vid årsskiftet 2022–2023⁴, men kostnaderna för vård i Spanien beräknas enligt schablonbelopp som justeras uppåt varje år.

Konventionsvård

Kostnaderna för konventionsvård påverkas av antalet utländska turister från länder med konventionsavtal som söker vård i Sverige. Majoriteten av kostnaderna genereras av besökare från våra grannländer. Konventionsvården är den näst största utgiftsposten och utgör cirka 40 procent av de totala kostnaderna.

Turistvård

Utgifterna för turistvård förväntas ligga runt 40 miljoner kronor under 2025, vilket motsvarar cirka 6 procent av de totala kostnaderna. Utgifterna kan bli högre 2026 då retroaktiva fakturor från Storbritannien förväntas påverka kostnadsbildningen. Det råder dock stor osäkerhet kring storleken på dessa retroaktiva betalningar och när de kommer att utbetalas, då de senaste två fakturorna kom med ett treårsintervall men endast täckte tvåårsperioder.

Sjuk- och tandvårdstjänster

Det är svårt att förutse om antalet patienter som söker vård utomlands kommer att öka i framtiden, eftersom detta beror på flera faktorer såsom förändringar i vårdkapacitet inom Sverige, politiska beslut och patienters individuella preferenser. Sjuk- och tandvårdstjänster utgör den minsta delen av utgifterna, cirka 3 procent av de totala kostnaderna. Dessa tjänster, liksom turistvården, omfattas av en kostnadsfördelning mellan staten och regionerna.

Osäkerhetsanalys***Valutakurser och inflation***

Trots att den svenska kronan i år haft en starkare ställning gentemot brittiska pund och euro än tidigare, kvarstår risken för ökade kostnader om kronan

⁴ <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik/pensionsstatistik/?domain=tab-5&report=report-5-2&columns=APtot&rows=Time&timePointComparisons&sex=Samtliga&metrics=sumMeanLength×eries=2014-01-01×eries=2025-09-01&complete-input=false&childrows-store=>

skulle försvagas framöver eller om inflationstrycket ökar kan prognoserna snabbt behöva justeras för att spegla de nya ekonomiska förutsättningarna.

Hushållsekonomi och resmönster

Trots bättre hushållsekonomi kan en försämrad krona och/eller igen stigande inflation påverka resmönster både för svenska hushåll men också för utländska.

Retroaktiva fordringar från andra länder

Storbritannien och andra länder skickar ibland retroaktiva fordringar oregelbundet. Dessa kan ge plötsliga kostnadshöjningar och är ofta svåra att förutsäga både i tid och belopp.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	604 028	705 408	630 129	663 235
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-6 725	-58 271	+16 817	+13 875
Volym- och strukturförändringar	+28 020	+46 847	+44 012	+46 205
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	625 323	693 984	690 958	723 315
Differens i 1000-tal kronor	+21 295	-11 424	+60 829	+60 080
Differens i procent	+3,5	-1,6	+9,7	+9,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna uppdelade på ersättningsområden. Miljontal kronor

	2025	2026	2027	2028	2029
Anslaget totalt	(604) 625 3,4%	(705) 694 -1,6%	(630) 691 8,8%	(663) 723 8,3%	756
Pensionärvård	(280) 308 9%	(330) 330 0%	(350) 350 0%	(370) 370 0%	370
Konventionsvård	(265) 259 -2,2%	(270) 271 0%	(230) 282 18,5%	(240) 295 18,5%	295
Turistvård	(36) 41 12,6%	(69) 76 9,2%	(27) 41 34,2%	(28) 41 31,5%	74
Sjuk- och tandvårdstjänster	(23) 17 -33,7%	(36) 17 -107%	(23) 17 -31,8%	(25) 18 -42,9%	18

I tabellen anges inom parantes föregående prognos, utan parantes nuvarande prognos och förändringen i prognos i procent.

Volym- och strukturförändringar

Ärendehanteringens balanser är i stort sett goda, men samtidigt har vården blivit dyrare under 2025. Detta har lett till en höjning av pensionärs- och turistvård för 2025. Justeringar har också genomförts på vissa områden under kommande år för att säkerställa en hållbar utveckling. Dessa justeringar syftar till att anpassa ersättningarna till de högre fakturorna och den ökade kostnaden för vård.

4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning

4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	263 237	263 237	264 237	266 237	266 237	266 237
Tilldelade medel	263 237	263 237	264 237	266 237	266 237	266 237
Utfall/Prognos	149 485	167 515	159 247	161 879	163 628	164 494
Avvikelse från anslag	113 752	95 722	104 990	104 358	102 609	101 743
Avvikelse från tilldelade medel	113 752	95 722	104 990	104 358	102 609	101 743
Högsta anslagskredit	13 161	13 161	13 211	13 311	13 311	13 311
Tillgängliga medel	276 398	276 398	277 448	279 548	279 548	279 548
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 168 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bilstöd beviljas till personer som, på grund av sitt eget eller sitt barns varaktiga funktionsnedsättning, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer.

Grundbidrag

Grundbidrag ges till alla som har rätt till bilstöd. Bidraget är högst 30 000 kronor.

Anskaffningsbidrag

Anskaffningsbidraget är inkomstprövat. Maximal ersättning är 40 000 kronor och ges till den som har en årlig bruttoinkomst som understiger 121 000 kronor. Storleken på bidraget sjunker därefter stegvis för att helt upphöra vid inkomster på 220 000 kronor eller mer.

Tilläggsbidrag

Tilläggsbidrag ges utöver grund- och anskaffningsbidrag och kan lämnas i tre fall som inte utesluter varandra.

(A) vid behov av efteranpassning. Bidraget är högst 50 000 kronor och lämnas till en försäkrad som för att kunna använda bilen har behov av en sådan ändring av eller anordning på bilen för vilken det kan lämnas anpassningsbidrag.

(B) för särskilt lämpad personbil. Bidraget är högst 60 000 kronor och lämnas för inköp av en bil som är särskilt lämpad för personer som behöver färdas i bilen sittandes i rullstol, göra överflyttning från rullstol till bilsäte inne i bilen eller medföra en motordriven rullstol eller ett annat jämförbart hjälpmedel för förflyttning.

(C) för särskilda originalmonterade anordningar. Bidraget lämnas med fasta schablonbelopp för sådana kostnader som följer av att bilen har vissa särskilda originalmonterade anordningar.

Anpassningsbidrag

Anpassningsbidraget är avsett för kostnader för de ändringar som behövs för att den person som beviljats bilstödet ska kunna bruka fordonet. Beloppet är obegränsat men lämnas inte för kostnader som tilläggsbidrag lämnas för eller hade kunnat lämnas för. Det lämnas inte heller om behovet av anpassning kan tillgodoses genom köp av en lämplig bil.

Analys

I år väntas utgifterna för bilstöd öka, från fjolårets 149 miljoner kronor, och uppgå till knappt 168 miljoner kronor. För resten av prognosperioden beräknas utgifterna ligga på omkring 160 miljoner kronor. Det finns två trender inom bilstödet som har pågått under flera år och väntas fortgå under prognosperioden. Dels har antalet mottagare bilstöd minskat och dels har det genomsnittliga utbetalda beloppet ökat. Sedan 2017 har antalet mottagare av stödet mer än halverats. Under de senaste åren har denna minskning fortsatt och antal mottagare visat en svagt nedåtgående trend. Minskningen kom efter de regeländringarna som genomfördes 2017 som också gjorde att utgifterna året efter sjönk kraftigt.

I slutet av 2020 genomfördes en regeländring som innebar att vissa anpassningar som exempelvis golvsänkningar blev tillåtna, samt att ersättningsnivån för tilläggsbidrag A och B höjdes med 20 000 kronor. Efter denna regeländring ökade utgifterna till år 2022. Ökningen var dock mindre än vad som förväntades, vilket till viss del förklaras av att antalet personer som ansökt om bilstöd inte ökade i den omfattning som antogs.

Osäkerhetsanalys

I november 2023 överlämnades utredningen: *Ett enklare bilstöd (SOU 2023:81)* till regeringen. Utredaren föreslår ett antal åtgärder för att underlätta hanteringen, dels förändringar i regelverket, dels att all administration av bilstödet samlas hos Trafikverket från och med 2026, men att Försäkringskassan fortsatt ska ha dispositionsrätt till anslaget.

I ett remissvar avstyrker Försäkringskassan utredningens förslag att inte ge Trafikverket rätt att disponera anslag 4.3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning. Försäkringskassan anser att det är den myndighet som har i uppgift att utföra en verksamhet, i det här fallet handlägga och besluta om bilstöd, som även bör ha de finansiella skyldigheter och rättigheter som är kopplade till dispositionsrätten av ett anslag. Försäkringskassan anser därför att det är Trafikverket som ska ha dispositionsrätt till bilstödsanslaget.

Den myndighet som har dispositionsrätten ska redovisa hur anslaget har använts under budgetåret och löpande lämna utgiftsprognoser. För att kunna lämna en utgiftsprognos av god kvalitet krävs en god insyn i handläggningsprocessen i form av olika statistikunderlag, men också en djupare förståelse för tillämpningen av regelverket. Eftersom utredningens förslag är att föra över huvudmannaskapet av bilstöd till Trafikverket, är det Trafikverket som har kontroll över hur anslaget används och därmed de bästa förutsättningarna att ta fram träffsäkra utgiftsprognoser.

Om förslaget implementeras, kan utgifterna kopplade till anslaget till Försäkringskassan helt eller delvis utebli från och med 2026, beroende på hur övergången av administrationen till Trafikverket utformas. Den prognos som presenteras här tar dock inte hänsyn till eventuella effekter av utredningens förslag.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	160 615	158 939	161 928	164 148
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+6 899	+307	-49	-520
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	167 515	159 247	161 879	163 628
Differens i 1000-tal kronor	+6 899	+307	-49	-520
Differens i procent	+4,3	+0,2	0,0	-0,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos var för låg, då utbetalda belopp varit högre än beräknat. Därför höjs prognosen på kort sikt. På lång sikt justeras prognosen ned marginellt då något färre antal bilstöd än tidigare beräknat väntas utbetalas.

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-281 710	-608 275	-1 011 856
Anslag ³	26 048 418	26 922 874	27 432 553	28 137 973	28 871 321	29 672 542
Tilldelade medel	26 048 418	26 922 874	27 432 553	27 856 263	28 263 046	28 660 686
Utfall/Prognos	25 344 355	26 836 608	27 714 263	28 464 538	29 274 902	30 126 661
Avvikelse från anslag	704 063	86 266	-281 710	-326 565	-403 581	-454 119
Avvikelse från tilldelade medel	704 063	86 266	-281 710	-608 275	-1 011 856	-1 465 975
Högsta anslagskredit	1 302 420	1 346 143	1 371 627	1 406 898	1 443 566	1 483 627
Tillgängliga medel	27 350 838	28 269 017	28 804 180	29 263 161	29 706 612	30 144 313
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 26,8 miljarder kronor, vilket är 86 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Assistansersättning lämnas till personer som ingår i någon av de definierade personkretsarna i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov i sin dagliga livsföring med fler än i genomsnitt 20 timmar per vecka.

Personkretsindelningen är:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Assistansersättning betalas ut med ett timbaserat schablonbelopp. Om det finns särskilda skäl kan den ersättningsberättigade beviljas ersättning med ett högre belopp.

Analys

Utgifterna inom assistansersättningen drivs främst av tre variabler. Dessa är antalet mottagare av assistansersättningen, antalet assistanstimmar per individ samt nivån på ersättningen per timme. Antalet mottagare har under flera år minskat, samtidigt som antalet assistanstimmar har ökat. Den genomsnittliga timersättningen stiger i samband med de årliga schablonhöjningarna och fortsätter att ligga något över timschablonen. Det beror på att vissa mottagare är beviljade ersättning med ett högre timbelopp.

Utvecklingen under 2020-talet

Lagändringar, samt ändringar i praxis kring hur lagen ska tolkas, påverkar de underliggande variablerna i assistansersättningen. Under 2020-talet har tre lagändringar skett.

Först infördes andning som ett grundläggande behov, från den 1 november 2019.⁵ Andelen bifall har varit högre för de ansökningar som inkluderar hjälp med andning och dessa personer har i genomsnitt blivit beviljade fler timmar.⁶

Därefter gjordes det lagändringar den 1 juli 2020, som innebar att alla hjälpmoment rörande andning och måltider i form av sondmatning ska räknas som grundläggande behov.⁷ Det blev också lättare att få rätt till assistans för dessa behov under tid i barnomsorg och skola. Dessutom ska dessa hjälpbehov normalt sett inte ingå i föräldraansvaret. Efter införandet har inflödet av

⁵ Proposition 2018/19:145. Personlig assistans för hjälp med andning. Socialdepartementet

⁶ Försäkringskassan. Rapport – Uppföljning av lagändring om andning som grundläggande behov, slutredovisning. Svar på regeringsuppdrag dnr. 1382–2020.

⁷ Proposition 2019/20:92. Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning sid. 38. Socialdepartementet.

personer in i ersättningen ökat för alla åldersgrupper, men barn i låga åldrar har haft högst procentuell ökning.^{[8][9]}

Den 1 januari 2023 skedde de senaste lagändringarna, som också har varit de mest omfattande. Lagändringarna innebär i korthet vissa förändringar av de grundläggande behoven, reglering av egenvård samt schablonisering av föräldraansvaret.^{[10][11]} Dessutom kan en person med psykisk funktionsnedsättning, som behöver kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser för att själv kunna utföra de grundläggande behoven måltider, av- och påklädning, kommunikation och personlig hygien, sedan ändringen infördes få det beviljat som en del av hjälpen med det grundläggande behovet.

Lagändringar som genomfördes i januari 2023 har fått flera effekter. Först inkom det många fler nya ärenden till Försäkringskassan än tidigare. Under 2023 ökade antalet inkomna ärenden med drygt 40 procent jämfört med 2022. Ökningen var mest påtaglig det första kvartalet. Sedan 2024 är nivån fortfarande högre jämfört med 2022, men betydligt lägre än 2023. Bilden är nu att inkomna ärenden utvecklas stabilt och är något fler jämfört med före lagändringarna. Det kan vara så att skillnaden mellan det nya regelverket och det tidigare inte varit så stor,¹² alternativt inte upplevts varit så stor, vilket i sin tur gjort att färre personer än väntat har ansökt om assistansersättning.

De höga nivåerna av ärenden har sedan satt avtryck i hur många personer som kommit in i ersättningen. Nivån på inflödet under åren 2023 och 2024 var det högsta sedan 2015. I jämförelse med 2022 ökade inflödet med drygt 40 procent år 2023 respektive 70 procent år 2024. Antalet personer ökade i alla grupper, men framförallt vuxna och de äldsta barnen. För de yngre barnen var ökningen relativt begränsad. Det kan bero på att yngre barn var en grupp som ökade särskilt mycket efter tidigare regeländringar. Andelen personer som fått timmar för de nya grundläggande behoven har ökat succesivt, i takt med att ansökningar som inkommit efter lagändringarna trätt i kraft beslutats. Sedan sommaren 2023 har omkring hälften av personerna som

⁸ Försäkringskassan. Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen. Svar på regeringsuppdrag dnr FK 2021/000464.

⁹ Försäkringskassan. Assistansersättning – hjälp med andning och sondmatning, Korta analyser 2022:3.

¹⁰ Proposition 2021/22:214. Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn. Socialdepartementet.

¹¹ Proposition 2021/22:244. Stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård. Socialdepartementet.

¹² ISF. Förändringar inom assistansersättningen. 2024:1.

flödat in i ersättningen fått timmar beviljade för de nya grundläggande behoven.

Mottagarprognos

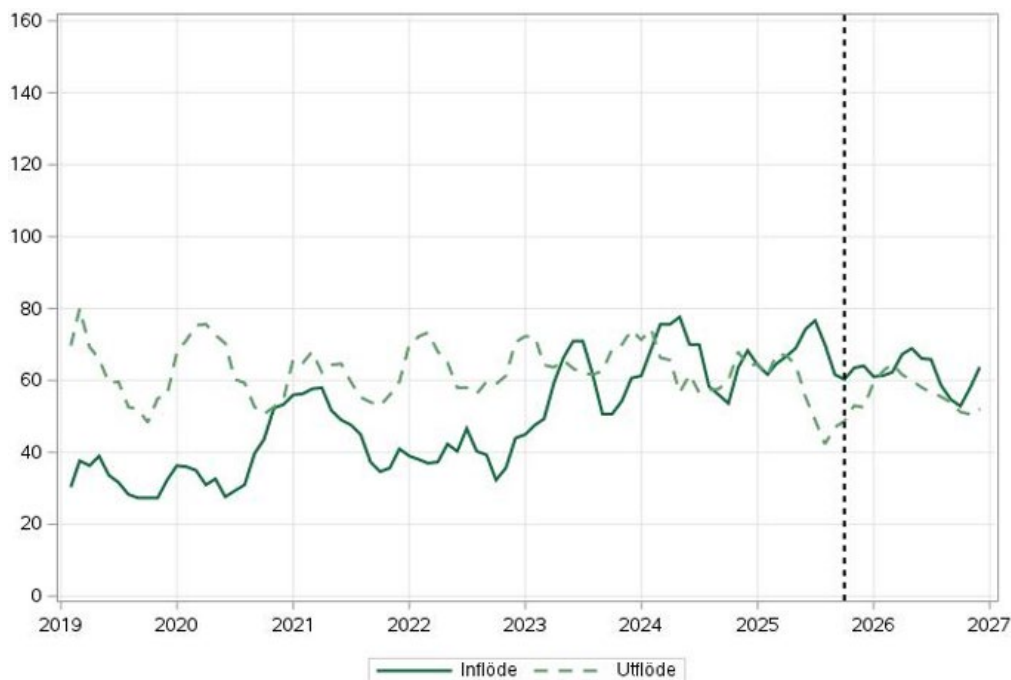
Den stabila utvecklingen av antalet inkomna ärenden under de arton månaderna gör att osäkerheten i inflödet av personer främst väntas komma från hur stor andel av ärendena som blir beviljade. Under 2024 ökade andelen beviljade ärenden och verkar nu ha stabiliserats på en något högre nivå än före lagändringarna. Under de första nio månaderna 2025 har inflödet av personer till ersättningen varit i nivå med motsvarande period 2024. Det har även varit högre än föregående prognos totalt men inte för varje enskild månad. Sammantaget justeras prognosen för inflödet upp marginellt.

Lagändringarna har inte påverkat hur många som lämnar ersättningen, då det under hela 2020-talet mestadels bestått av personer som avlider. Färre personer har lämnat ersättningen än vad som beräknades i föregående prognos och därför sänks prognosen för utflödet.

Den 1 januari i år halverades det schabloniserade föräldraavdraget. Föräldraavdraget anger det ansvar som ett barns föräldrar anses ha för att tillgodose barnets grundläggande behov. För det ansvaret kan man inte bli beviljad assistansersättning. Halveringen innebär att fler barn kommer kunna få assistansersättning, samt att de barn som redan är mottagare kan ha rätt till fler timmar. Exakt hur många fler personer som kommer in i ersättningen på grund av förändringen är svårt att avgöra. Avdraget görs per dag och de dataunderlag som finns att tillgå är summerade per vecka, så de beräkningar som ligger till grund för prognosen har därmed en viss osäkerhet. Dessutom är det svårt att förutse hur de försäkrade kommer agera när regler och lagar ändras. De lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2023 väntas göra att inflödet fortsätter att ligga på en förhöjd nivå jämfört med åren 2017–2022, sett över hela prognosperioden, se Figur 7 för utfall och prognos.

Figur 7 Inflöde och utflöde 2019–2026

Glidande 3-månaders medelvärden, prognos fr.o.m. oktober 2025

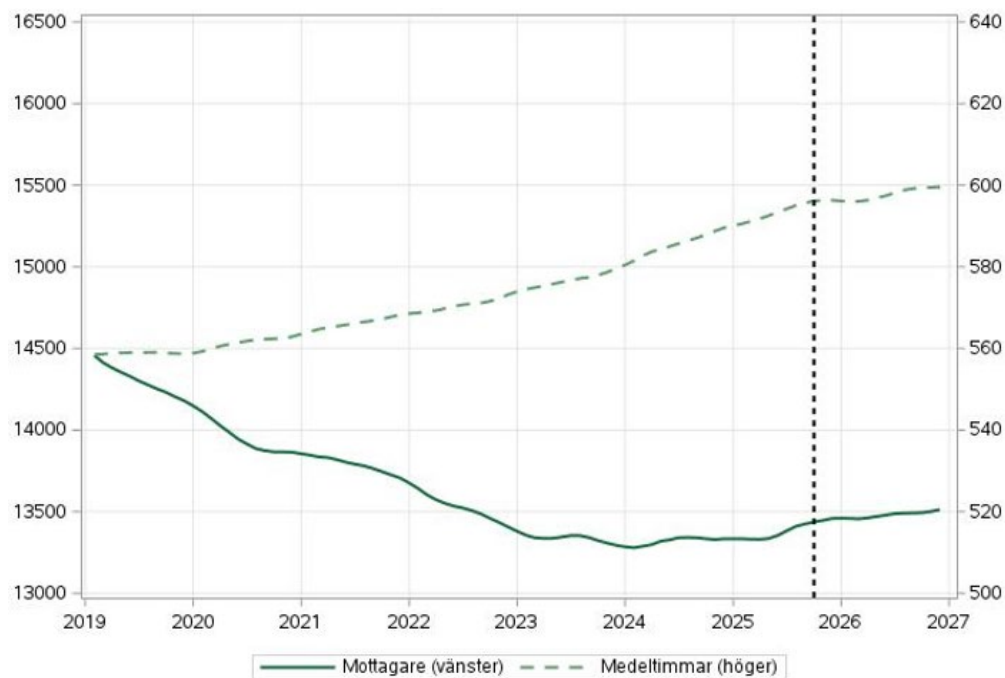

Mottagarprognosen är höjd jämfört med förra prognosen. Det beror främst på den sänkta prognosen för utflödet men även ett högre inflöde till ersättningen. Antalet mottagare förväntas att öka svagt under prognosperioden. Den marginella ökningen som beräknats i föregående prognos väntas därmed bli lite kraftigare.

Under 2023 bromsade minskningen av antalet mottagare in. Under vissa månader på våren och sommaren ökade antalet mottagare för att sedan minska något igen under slutet av året. Det berodde främst på ett högre utflöde av mottagare. Förra året ökade antalet mottagare något och var i december lite fler än i januari. Denna utveckling med en viss ökning väntas fortgå under hela prognosperioden, se utvecklingen i Figur 8 nedan.

Figur 8 Mottagare och medeltimmar per mottagare och månad 2019–2026

Glidande 3-månaders medelvärden, prognos fr.o.m. oktober 2025

Timutveckling

Genomsnittligt antal timmar inom assistansersättning har länge ökat, undantaget perioden 2018–2019. De personer som flödar in har i regel färre timmar i genomsnitt än de som varit mottagare under en längre tid. Det medför att i perioder kan sammansättningen av inflödet och utflödet påverka hur medeltimmarna utvecklas. De nya personerna som sedan lagändringarna 2023 kommer in i ersättningen och har fått timmar beviljade för de nya grundläggande behoven, har i genomsnitt haft något fler timmar jämfört med dem som inte har fått timmar beviljade för de nya behoven. Det har viss påverkan på timutvecklingen. Men ökningen beror till största delen av att de personer som redan har assistansersättning blir beviljade fler timmar.

Under första halvåret i år har fler ärenden om fler timmar inkommit jämfört med föregående år. Dock har nivån återgått till en lägre nivå under de efterföljande månaderna. I tidigare prognos fanns ett datafel, som innebar att genomsnittligt antal timmar varit för lågt. Felet berodde på att ändringen av den halverade föräldraschablonen inte hanterats korrekt i Försäkringskassans statistik, för nya beslut tagna efter den 1 januari i år. Detta är nu rättat. I handläggningssystemet har föräldraschablonen hela tiden varit korrekt.

Föregående prognos över timutvecklingen var för låg, delvis beroende på datafelet, och prognosen är nu höjd. Medeltimmarna beräknas att öka svagt under hela prognosperioden.

Timersättning

Schablonbeloppet ligger till grund för timersättningen och bestäms årligen av regeringen. För 2026 föreslås en höjning med 1,5 procent vilket sedan antas gälla för hela prognosperioden. Denna höjning hade redan antagits i föregående prognos så ingen justering görs därför. En mindre andel mottagare har en ersättning baserad på ett förhöjt belopp. Denna andel har under lång tid varit låg och stabil och förväntas förbli oförändrad även i framtiden. I budgetpropositionen för 2026 uttrycker regeringen en vilja att undersöka att knyta schablonbeloppen till ett index i framtiden. Det kan komma att påverka nivån på utgiften i framtiden.

Osäkerhetsanalys

En utredning kring assistansersättningens huvudmannaskap presenterades den 1 mars 2023.¹³ I utredningen förordas att huvudmannaskapet för den personliga assistansen samlas hos staten. I budgetpropositionen för 2026 skriver Regeringen att den under mandatperioden skall överväga åtgärder med målsättningen om ett statligt huvudmannaskap för den personliga assistansen. Innan överföringen av huvudmannaskapet avser Regeringen att se över förutsättningarna och regelverket samt överse ersättningens struktur. Ett förstatligande av huvudmannaskapet innebär att alla kommunala beslut om personlig assistans ska överföras till Försäkringskassan. Därefter skall Försäkringskassan fatta beslut om och hantera finansieringen av den personliga assistansen. Sammantaget innebär det stora konsekvenser för utgifterna under många år framöver.

¹³ SOU 2023:9. Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	26 715 179	27 392 553	28 082 973	28 816 321
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+121 428	+321 711	+381 565	+458 581
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	26 836 608	27 714 263	28 464 538	29 274 902
Differens i 1000-tal kronor	+121 428	+321 711	+381 565	+458 581
Differens i procent	+0,5	+1,2	+1,4	+1,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

En högre mottagarprognos, främst drivet av lägre utflödet, gör att prognosen höjs. Dessutom bidrar en något högre timutveckling till höjningen. Se analysavsnittet för en mer detaljerad förklaring till justeringarna av prognosen.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	51 263 550	50 397 331	50 885 055	52 241 344	53 027 490	54 939 137
Därav						
1:1.21 Sjukpenning	45 930 428	44 616 872	45 166 657	46 414 168	47 598 761	48 928 243
1:1.19 Rehabiliteringspenning	23 823	7 373	5 589	5 744	5 892	6 057
1:1.20 Arbetshjälpmedel m.m.	99 207	92 000	96 000	100 000	104 000	108 000
1:1.15 Närståendepenning	210 387	235 421	232 663	237 740	244 771	252 940
1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	232 701	339 557	351 792	367 984	384 247	401 333
1:1.5 Boendetillägg	294 004	378 108	398 221	409 017	417 925	422 214
1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	4 376 000	4 702 000	4 669 979	4 762 500	4 251 300	4 794 968
1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	80 000	3 000	-56 900	-77 592	-2 405	594
1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	17 000	23 000	21 054	21 783	22 999	24 788

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:1.21 Sjukpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-2 225 085	0	0	0	0	-176 761
Anslag ³	48 617 000	48 095 000	45 669 000	46 438 000	47 422 000	50 163 000
Tilldelade medel	46 391 915	48 095 000	45 669 000	46 438 000	47 422 000	49 986 239
Utfall/Prognos	45 930 428	44 616 872	45 166 657	46 414 168	47 598 761	48 928 243
Avvikelse från anslag	2 686 572	3 478 128	502 343	23 832	-176 761	1 234 757
Avvikelse från tilldelade medel	461 487	3 478 128	502 343	23 832	-176 761	1 057 996
Högsta anslagskredit	2 175 500	2 404 750	2 283 450	2 321 900	2 371 100	2 508 150
Tillgängliga medel	48 567 415	50 499 750	47 952 450	48 759 900	49 793 100	52 494 389
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 44,6 miljarder kronor, vilket är 3,5 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Syftet med sjukpenning är att ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. För att få ersättning krävs att sjukdomen sätter ner arbetsförmågan med minst en fjärdedel. Sjukpenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Sjukpenning på normalnivå kan i normalfallet betalas ut i maximalt 364 dagar under en period på 450 dagar. Efter det kan sjukpenning på fortsättningsnivå betalas ut.

Till en försäkrad som är arbetslös betalas hel sjuk- och rehabiliteringspenning ut med högst 543 kronor per dag.

Senaste utvecklingen

De låga utgifterna inom sjukpenningen fortsätter tredje kvartalet: mer än en halv miljard kronor lägre än tredje kvartalet 2024. Detta trots att genomsnittsansättningen är knappt två procent högre. För första tre kvartalen är utgiften 2025 613 miljoner kronor lägre än utgiften första tre kvartalen 2024, knappt 1,8 procent lägre. Största förklaringen till nedgången i utgiften är ett lågt inflöde av nya sjukfall.

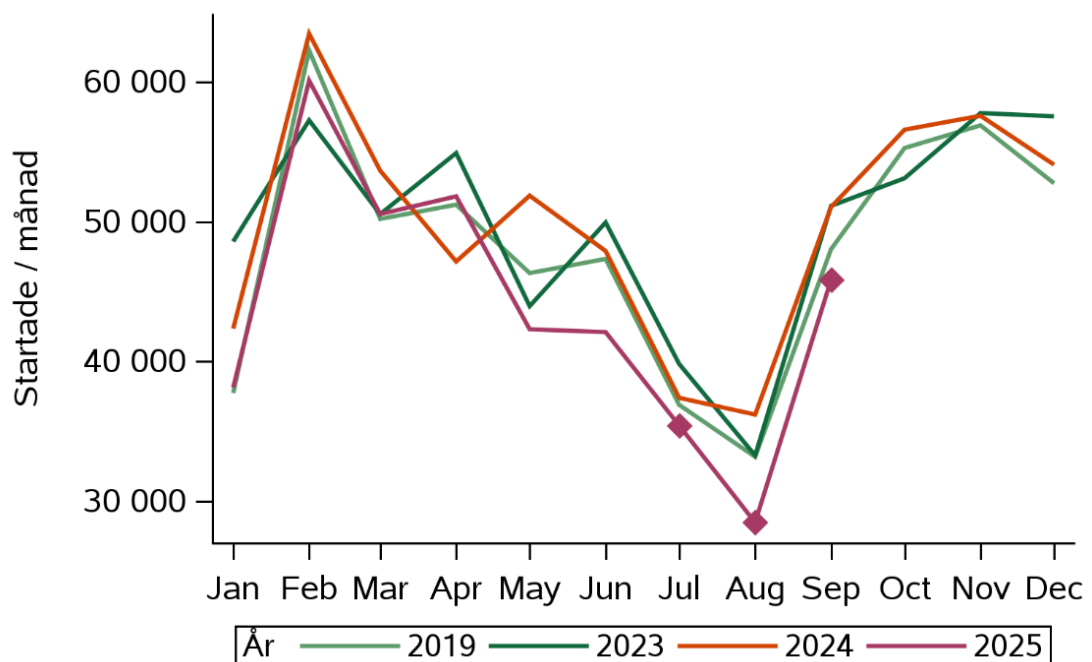
Analys

Prognosen av sjukpenningen görs med hjälp av en kohortmodell där ”grundkohorten” är utgiftsmånader, dessa benämns perioder. Kohorterna är tvådimensionella, dels vilken period pengar betalas ut, dels sjukfallets längd i perioder. Sjukpenningprognosen genereras av underprognoser av: startade sjukfall i framtiden, den aktuella stocken av sjukfall, genomsnittsansättning, antalet nettodagar per period och sjukfall, sannolikheten att lämna sjukpenningen.

Startade sjukfall

Redan 2019 var startade sjukfall lågt givet den historiska utvecklingen. Sen kom pandemin och antalet startade sjukfall steg kraftigt. Dock trängde dessa sjukfall undan de längre sjukfallen, bland annat sjukfall med psykiatriska diagnoser. Som följd genererade den stora mängden startade sjukfall inte någon höjd utgift för sjukpenningen. De många ”extra” startade sjukfallen relaterade till covid-19 var korta och innebar relativt liten utgift, och kostnad. Men det relativt lilla fallet av antalet startade långa sjukfall, till exempel de med psykiatrisk diagnos, genererade ett ändå större fall i utgiften. De långa fallen innebar fler ersatta dagar per sjukfall så en liten nedgång i startade sjukfall ger en stor nedgång i utgiften nu och under lång tid framöver.

Figur 9. Startade sjukfall per månad

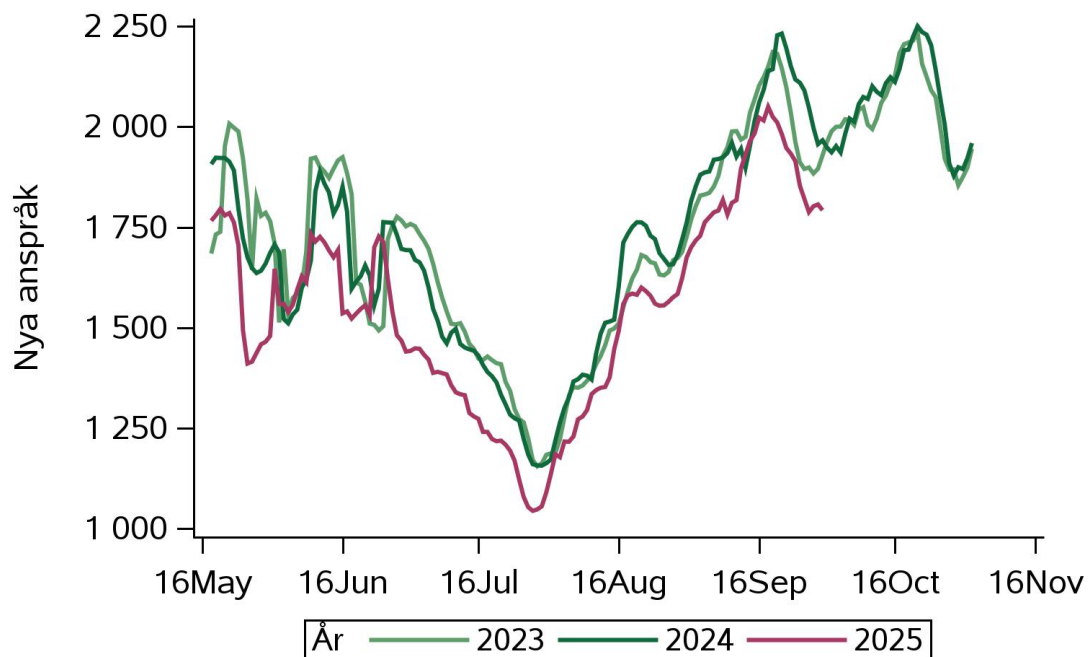

I Figur 9 syns tydligt att från och med andra kvartalet 2025 inflödet är markant lägre än tidigare år, till och med 2019. Beaktas bör då också att arbetskraften är drygt fem procent större 2025 än 2019. Incidensen är med andra ord markant lägre nu än 2019. I absoluta tal så uppskattas antalet startade

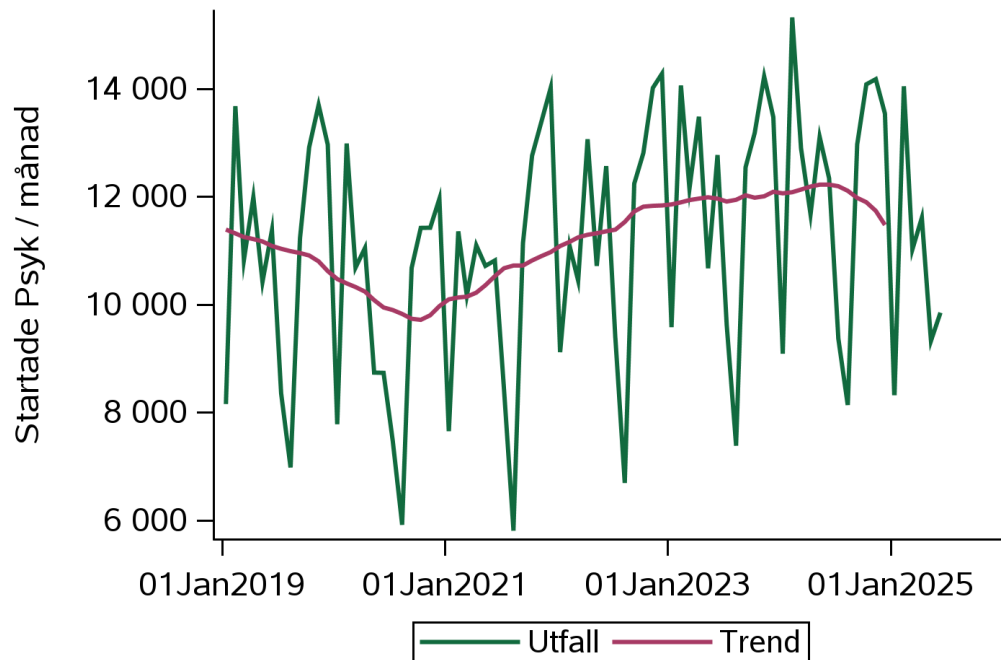
sjukfall första tre kvartalen 2025 vara drygt fyra procent lägre än första tre kvartalen 2019. I och med att arbetskraften är drygt fem procent större så är incidensen, startade sjukfall per tusen personer i arbetskraften, knappt 9,3 procent lägre. 2025 så startas 68,5 sjukfall per tusen personer i arbetskraften, 2019 var siffran 78,5.

Från nya anspråk om sjukpenning kan vi få en ögonblicksbild över hur ansökningstrycket ser ut. Figur 10 visar, med början sista veckan på första halvåret, att nivån på nya anspråk är markant lägre än för 2024. Skillnaden i trenden av första anspråk per dag ligger stabilt på 100–200 färre om dagen. Kumulativt ligger antalet första anspråk cirka 35 000 färre 2025 än 2024. På grund av att påsken påverkar antalet ansökningar mycket, både genom sig själv och kristihimmelsfärdsdagen, vid olika tidpunkter olika år, men även stor variation av influensor är variationen av antalet första anspråk stor. Det vill säga variation som inte beror på säsong. Ibland ligger trenden för antalet första anspråk per dag markant högre än 2024 men oftast markant lägre. I genomsnitt ligger trenden 112 första anspråk per dag lägre till och med 27 juni. Därefter ligger trenden för första anspråk stabilt på en lägre nivå om cirka 134 första anspråk färre per dag.

Figur 10. Första anspråk om sjukpenning per dag (trend)

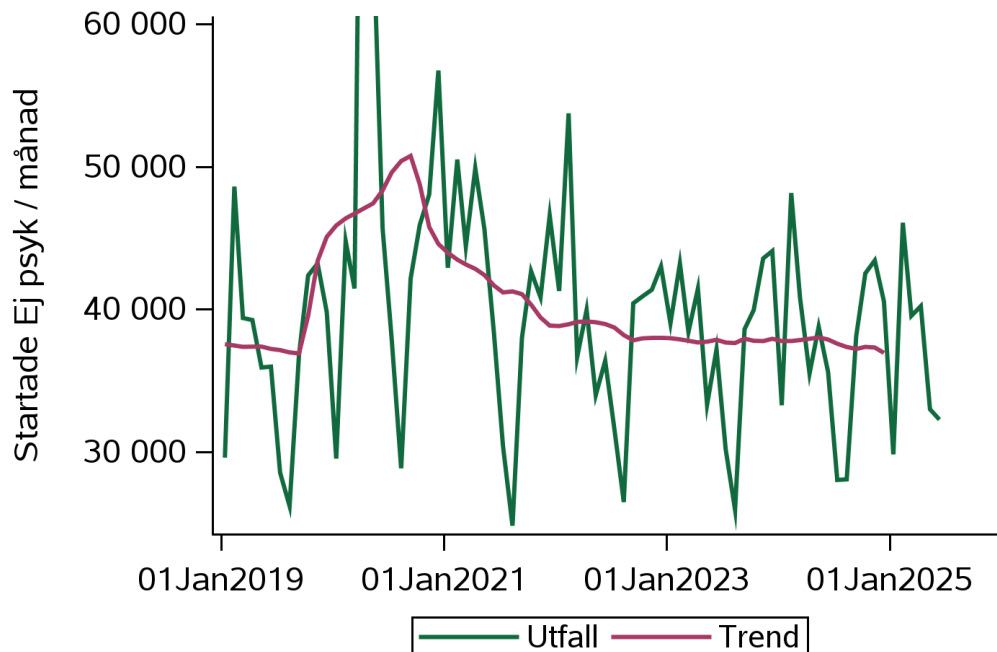

Redan med startade sjukfall kan man få en indikation på sjukfallslängderna genom att dela upp de startade sjukfallen efter diagnos. Indelningen i Figur 11 görs på psykiatriska diagnoser, enligt ICD-10, och övriga diagnoser, alternativt diagnos saknas.

Figur 11. Startade sjukfall med psykiatriska diagnoser, utfall och trend.

Efter att det startades få sjukfall med psykiatriska diagnoser under, framförallt början på, coronapandemin så har trenden för startade sjukfall med psykiatriska diagnoser varit positiv. Sommaren 2024 bröts detta mönster och vi har haft en fallande trend.

För övriga startade sjukfall, de med andra diagnoser eller som saknar diagnos, är bilden nästan spegelvänd. Figur 12 visar hur trenden för övriga startade sjukfall stiger kraftigt under coronapandemin men sedan är trenden svagt negativ.

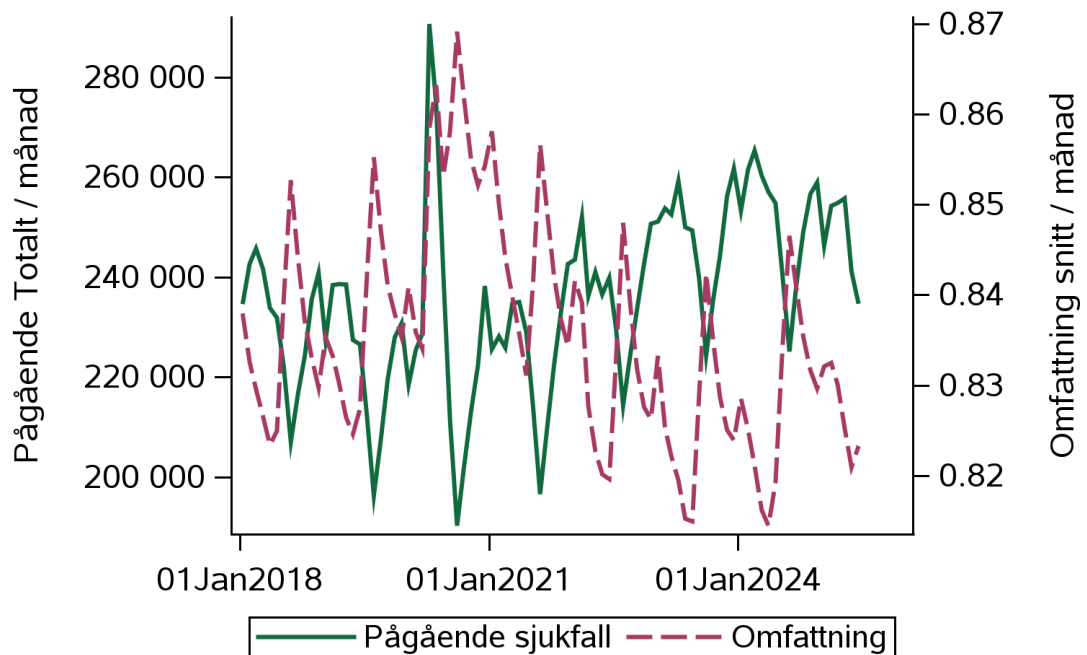
Figur 12. Startade sjukfall övriga diagnoser, utfall och trend***Genomsnittlig dag ersättning***

Den genomsnittliga ersättningen var något lägre under sommaren än vad som antogs i juliprognosen, aritmetiska medelvärdet av skillnaden mellan prognosen och utfallet var 17 punkter. Genomsnittsansättningen överskattades med ungefär två kronor i maj, juni och augusti och underskattades med 70 öre i juli. Avvikelseerna ligger inom en standardavvikelse från prognosvärdet.

Pågående sjukfall

De allra flesta pågående sjukfallen är kortare än ett halvår, men för en överblick vissas pågående sjukfall som total och uppdelat på psykiatriska diagnoser och övriga diagnoser i Figur 13 – Figur 15.

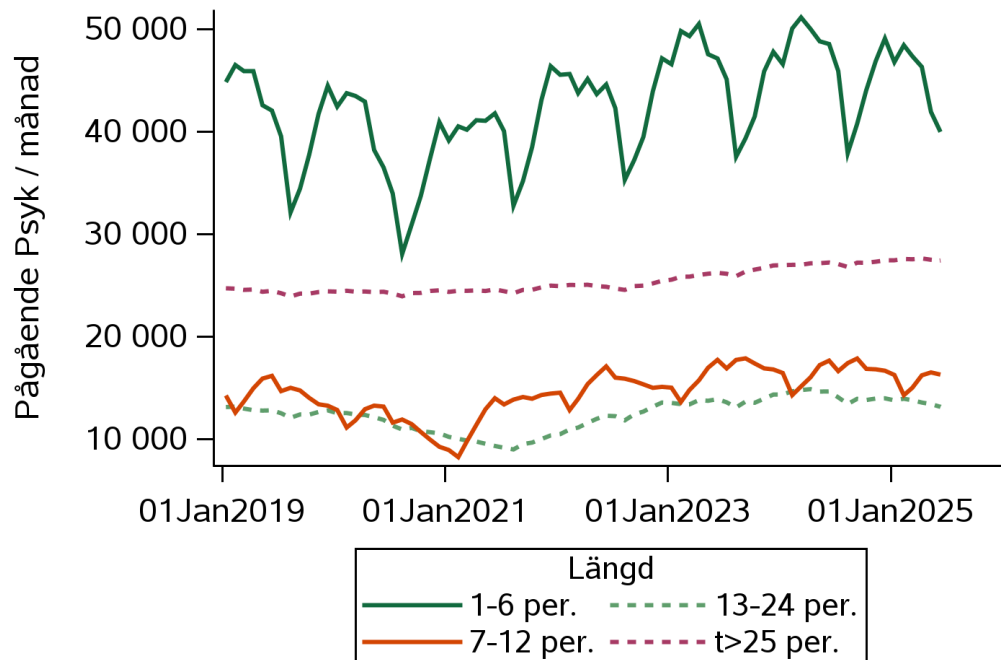
Figur 13. Pågående sjukfall per månad högeraxel, omfattning vänsteraxel

Före pandemin sjönk antalet sjukfall till viss del beroende på fokuseringen på rehabiliteringskedjan. Detta fortsatte under coronapandemin förutom under utbrottet då pågående sjukfall var stort. Under coronapandemin startades också relativt få sjukfall med diagnoser som typiskt leder till långa sjukskrivningar vilket har en återhållande effekt på antalet pågående sjukfall vilket syns i Figur 13. I slutet av 2020 ändrades reglerna och fokuseringen på rehabiliteringskedjan och arbetsförmåga minskade. Då inleddes en ökning av antalet pågående sjukfall. Under 2024 ser det ut som att denna positiva trend brutits och antalet pågående sjukfall ökar inte längre.

En ytterligare faktor som håller tillbaka utgiften för sjukpenningen är den lägre genomsnittliga omfattningen på sjukskrivningarna. Det syns i Figur 13 att omfattningen var högre före- och under coronapandemin än senare tid. Jämför man första halvåret så är 2025 något högre än 2023 – 2024 och i linje med 2018 – 2019. En förklaring kan vara att då antalet startade sjukfall relativt arbetskraften, incidensen, är låg vilket bör innebära att de som sjukskrivs är relativt sett sjukare och därmed skulle ha högre omfattning.

Figur 14. Pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser på sjukfallslängd

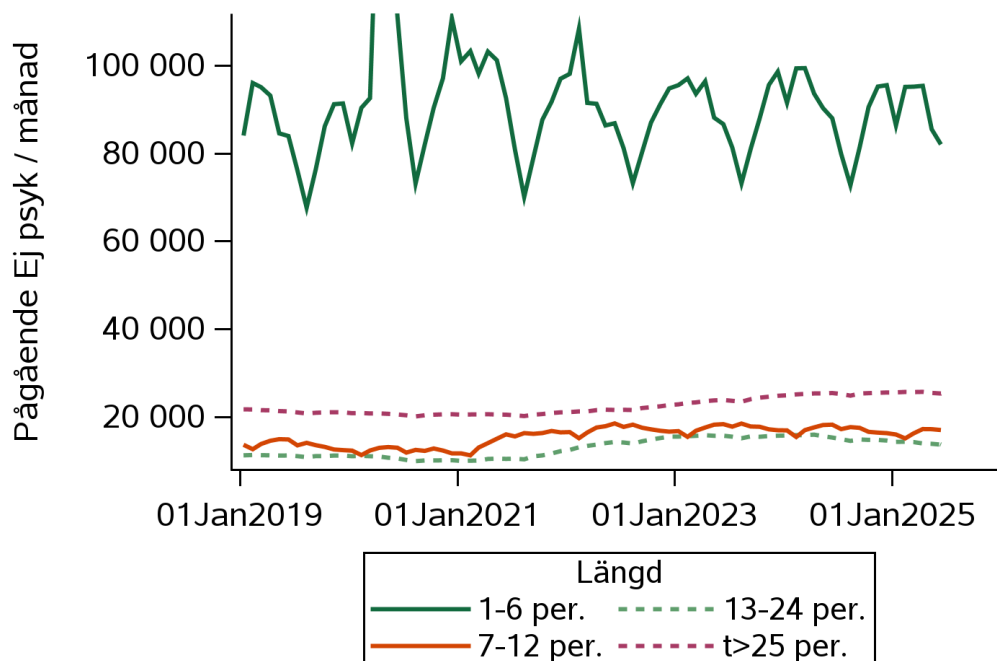

Ser man på antalet pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser givet sjukfallslängden, Figur 14, så är förhållandet U-format, kortare än ett halvår och längre än två år är markant fler än de ”mellanlånga”. De längsta sjukfallen med psykiatriska diagnoserna har en svagt ökande trend. Men pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser som är max ett halvår minskar något för närvarande. Även sjukfallen som är ett till två år med psykiatriska diagnoser sjunker marginellt. De psykiatriska sjukfallen i längden ett halvår till ett år ser ut att ligga på en relativt stabil nivå.

För pågående sjukfall med övriga diagnoser, eller utan diagnos, visas utvecklingen sedan 2019 i Figur 15. Denna grupp som i genomsnitt är kortare än de sjukfall som har psykiatriska diagnoser har en extrem övervikt mot sjukfall som är max ett halvår. De är nästan fyra gånger så många som de som är längre än två år vilket är näst största gruppen. Den längsta gruppen verkar ligga på en plåtå, de är marginellt högre första halvåret 2025 relativt första halvåret 2024. För de tre övriga sjukfallslängderna är trenden för pågående sjukfall fallande.

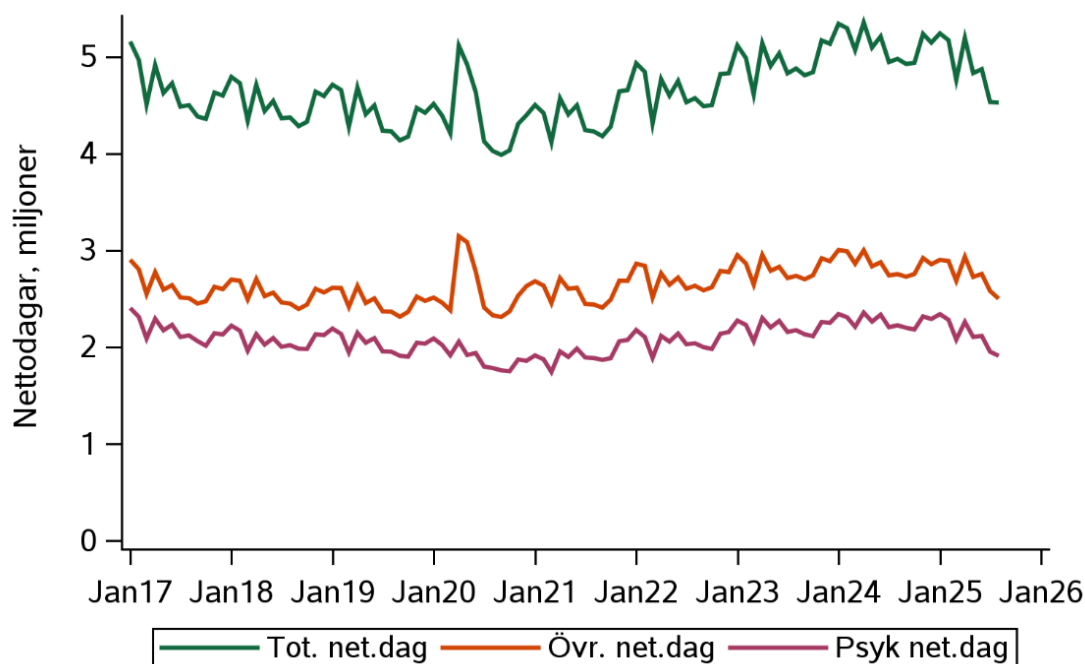
Figur 15. Pågående sjukfall med övriga diagnoser på sjukfallslängd

Nettodagar

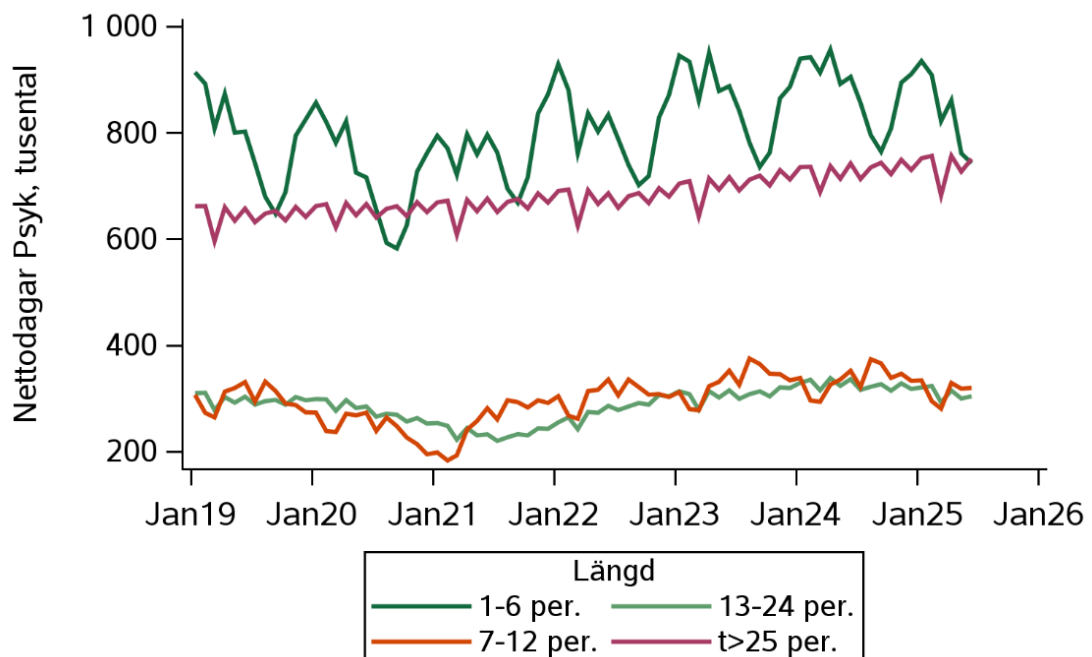
I slutändan består utgiften av antalet nettodagar gånger ersättningen. I Figur 16 visas dels totalt antal nettodagar per månad, dels uppdelat på psykiatriska diagnoser och övriga diagnoser.

Figur 16. Nettodagar per månad, totalt, psykiatriska-, och övriga diagnoser

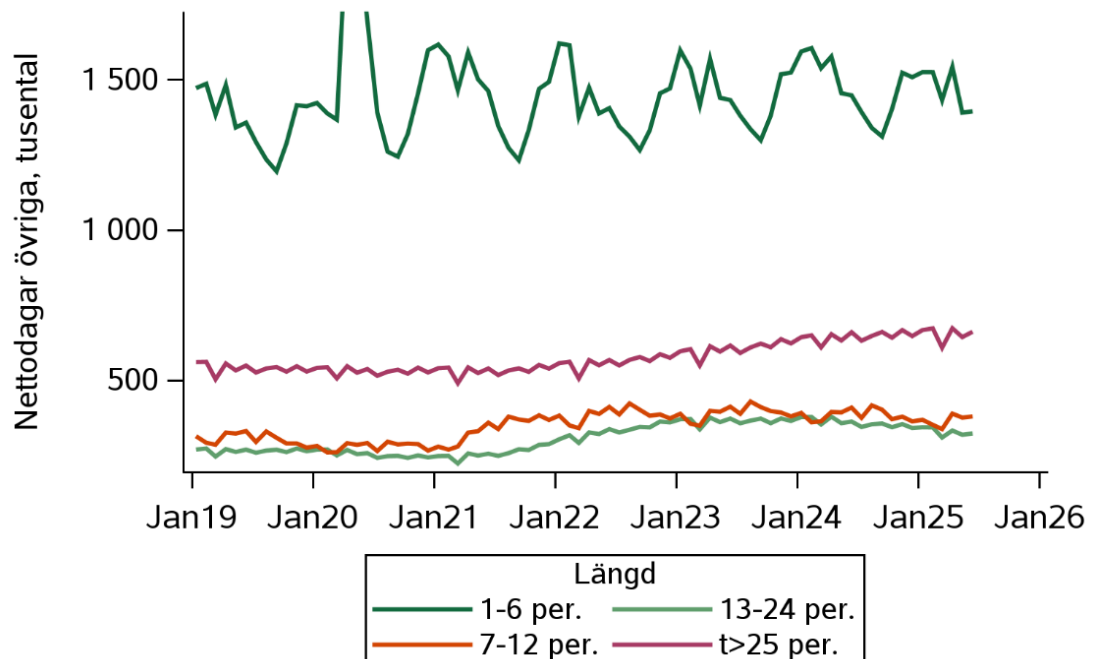
För att se de djupare mönstren i nettodagarna delas de upp som ovan i sjukfallslängder och diagnosuppdelat, psykiatriska och övriga. I Figur 17, psykiatriska diagnoser, syns att det U-formade sambandet i sjukfallslängden ännu tydligare än i Figur 14 för pågående sjukfall. I närtid är antalet nettodagar för sjukfallen med psykiatriska diagnoser som är längre än två år nästan lika högt som för sjukfallen som är max ett halvår. Förklaringen är till viss del mekanisk, de längre sjukfallen lämnar sjukpenningen med en lägre frekvens än de kortare sjukfallen så har de fler månader där "alla" dagar är ersatta. Det vill säga även om alla sjukfall skulle vara med omfattningen 0,75 skulle gruppen med längre sjukfall ha en högre genomsnittlig omfattning än de kortare.

Figur 17. Nettodagar per månad för psykiatriska diagnoser

Trenderna är i stort sett desamma för nettodagar som för pågående sjukfall för dem med psykiatriska diagnoser. Det vill säga, sjukfallen som är längre än två år har en ökande trend och övriga sjukfallslängder har svagt fallande trend. Men precis som den positiva trenden för nettodagar är lite kraftigare än för antalet sjukfall så är den avtagande trenden lite kraftigare också.

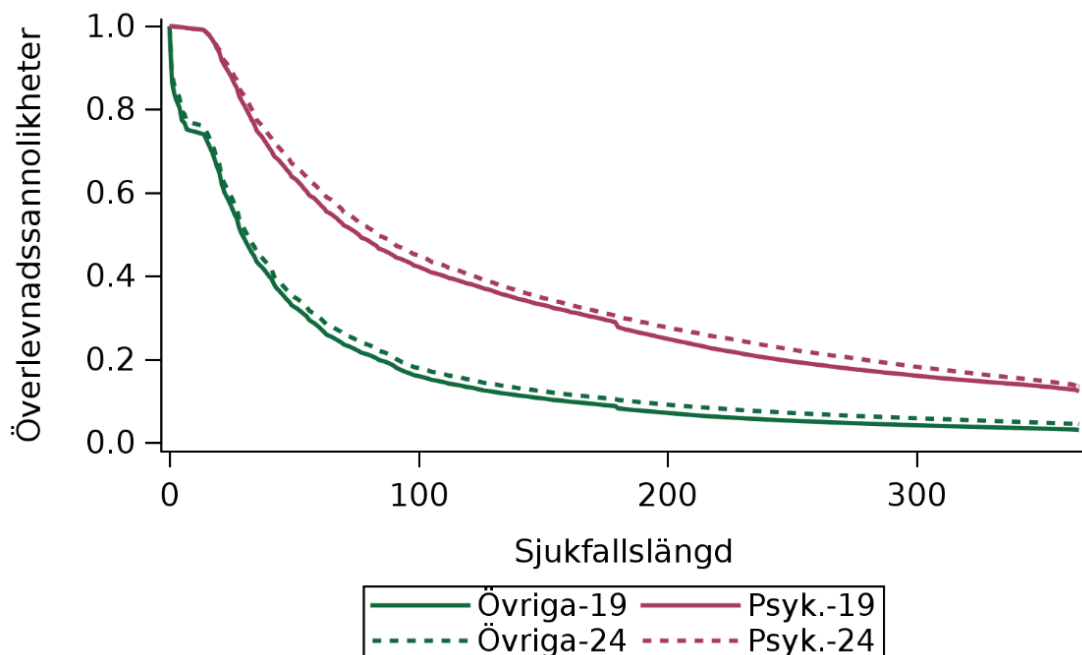
För övriga diagnoser, Figur 18, är också nettodagarna mer U-formade i sjukfallslängd än för pågående sjukfall. Orsaken är i stort sett densamma som för psykiatriska diagnoser i Figur 17. Det är en positiv trend i nettodagarna för sjukfallen som är längre än två år och avtagande trend för de kortare sjukfallslängderna.

Figur 18. Nettodagar per månad för övriga diagnoser

Sjukfallslängd

Det normala inom överlevnadsanalys är att man beräknar ”överlevnadskurvan”, en funktion som beskriver sannolikheten att ”överleva” eller stanna kvar i ett system X antal dagar. I modellen används istället sannolikheten att vara kvar ”en period till” som kan backas ut ur överlevnadskurvan. Förväntad sjukfallslängd skattas då från historisk data som sannolikheten att vara kvar i sjukpenningen nästa period. I Figur 19 visas överlevnadskurvan för startade sjukfall andra kvartalet 2019 respektive 2024 med psykiatriska diagnoser respektive övriga diagnoser. Ur dessa kurvor kan sedan kvarstående-sannolikheter beräknas. Kurvorna i Figur 19 illustrerar en liten uppgång i kvarståendesannolikheterna efter att reglerna för arbetsförmåga ändrades under coronapandemin.

Figur 19. Överlevnadskurvor för andra kvartalet 2019/-24, psyk/övriga

Från överlevnadskurvorna i Figur 19 kan förväntad sjukfallslängd beräknas givet att de blir maximalt ett år långa, antagandet behövs eftersom sjukfallen startade 2024 inte ännu kunnat bli längre. I Tabell 1 visas de resulterande förväntade sjukfallslängderna givet att ett sjukfall startades under andra kvartalet respektive år och att de maximalt blir ett år.

Tabell 1. Startade sjukfall, förväntad sjukfallslängd för psykiatriska resp. övriga diagnoser

	2019, startade kvartal 2		2024, startade kvartal 2	
	Startade	$E[t T < 366]$	Startade	$E[t T < 366]$
Psykiatriska diagnoser	30 495	86,17	35 214	89,80
Övriga diagnoser	103 173	48,16	104 450	49,99

Från Tabell 1 kan vi utläsa att förväntad sjukfallslängd, både för psykiatriska diagnoser och för övriga diagnoser, ökat något. Från tabellen kan vi till exempel se att de 35 214 startade sjukfallen med psykiatriska diagnoser under andra kvartalet kommer generera ett förväntat antal sjukfallsdagar om 3,15 miljoner dagar. Med förväntade sjukfallslängden från andra kvartalet 2019 skulle förväntat antal dagar bli drygt 115 tusen lägre. I verkligheten kan sjukfallen bli betydligt längre och de faktiska värdena med de genomsnittliga kvarstående använder skattade sjukfallslängder upp till 30 år. Dock görs ingen uppdelning på diagnoser ännu i modellen för att hålla ner prognosvariansen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	45 327 259	46 177 650	47 087 882	48 220 143
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-710 387	-1 010 993	-673 715	-621 381
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	44 616 872	45 166 657	46 414 168	47 598 761
Differens i 1000-tal kronor	-710 387	-1 010 993	-673 715	-621 381
Differens i procent	-1,6	-2,2	-1,4	-1,3

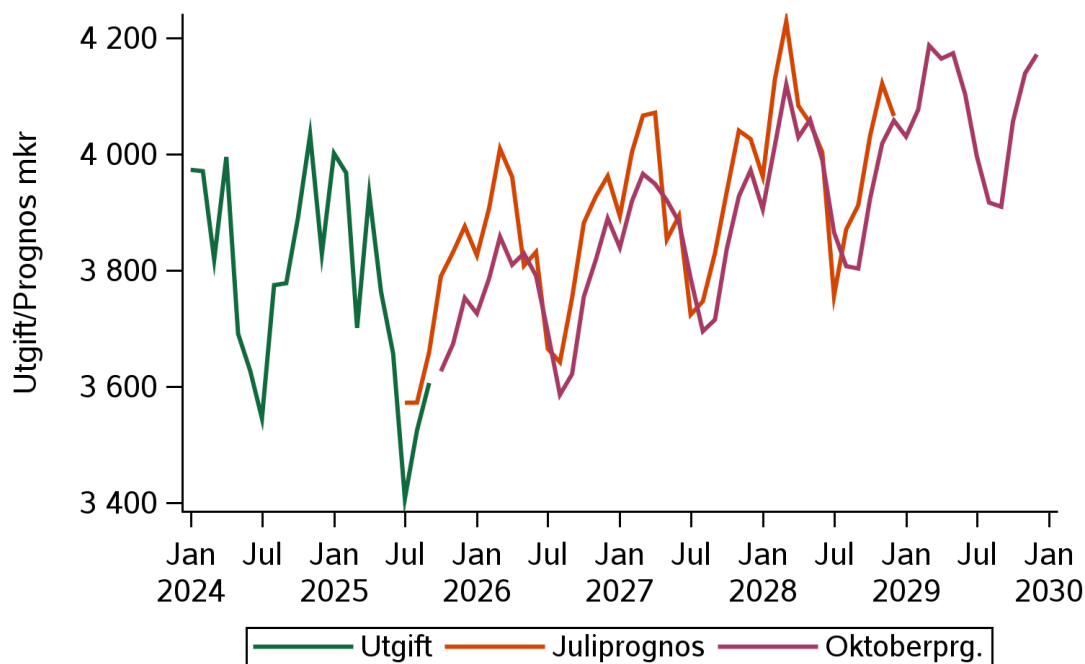
¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Prognosförändringen

Trots den relativt stora sänkningen av prognosen i juli så verkar efterfrågan på sjukpenning vara ännu lägre, och prognosen sänks ytterligare. Enbart utfallsjusteringen juli till och med september är 266 miljoner kronor 2025. En liten manuell justering är att de normalt höga antalet startade sjukfall i slutet på januari och februari 2026 dras tillbaka något och sänker februari 2026 och höjer januari 2026 och december 2025. Detta är för att influensasäsongen var tidig i Australien i år och därför antas även influensasäsongen vara tidig i Sverige.

Figur 20. Utgift sjukpenning, utfall, juliprognos och prognos

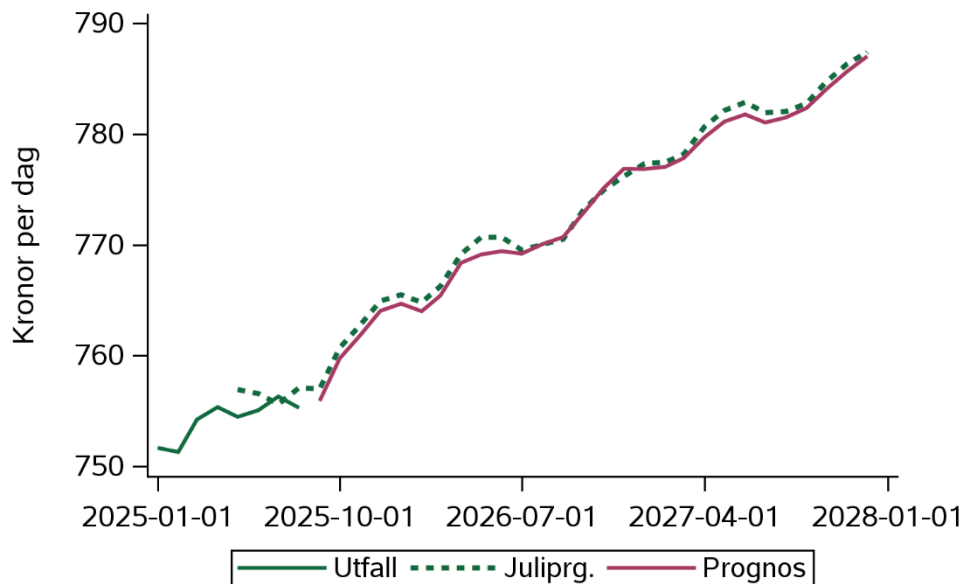

Ingående beskrivning av ändringarna relativt juliprognosen beskrivs ingående nedan.

Genomsnittersättningen

Genomsnittersättningen har varit något lägre än vad som förutspåddes i juliprognosen. Prognosen bygger uteslutande på Konjunkturinstitutets prognos för konjunkturlönestatistiken och prisbasbeloppen tillsammans med historiken för konjunkturlönestatistiken och genomsnittersättningar.

Figur 21. Genomsnittsansättning: utfall, juliprognos, prognos

I Figur 21. Genomsnittsansättning: utfall, juliprognos, prognos. Utfallen var något under vad som förväntades i juliprognosen men väl inom konfidensbanden där samtliga utfall låg inom en standardavvikelse från prognosen. Figur 21 visar endast till och med 2027 men sänkningen av genomsnittsansättningen ligger i samma härad som för 2027. Orsaken till sänkningen är komplex men i huvudsak har tre saker skett: 1, revideringar har höjt förändringstakten i konjunkturlönerna i utfallsdata från och med augusti 2024, 2, Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för timlöneutvecklingen till och med augusti 2026, 3, Konjunkturinstitutet har sänkt inflationsprognosen för 2027 och 2028 vilket sänker taket på sjukpenninggrundande inkomst. Effekt 1 sänker beroendet på konjunkturlönerna i regressionen av genomsnittsansättning på konjunkturlöner och taket på sjukpenninggrundande inkomst. Det vill säga: ökningstakten i genomsnittsansättningen är oförändrad men den data som antas förklara den har höjts varför känsligheten har minskat. Sänkningarna av konjunkturlöernas ökningstakt och inflation är mer intuitiva att de sänker den förväntade genomsnittsansättningen. Givet allt annat lika sänker justeringen nedåt av genomsnittsansättningen prognosen med drygt 114 miljoner kronor. Drygt 16 miljoner är utfallsjustering och sen är sänkningen 16 miljoner resterande del av 2025 och sedan omkring 30 miljoner om året 2026 till och med 2028.

Sjukfallslängd

Sjukfallslängden i modellen bestäms av sannolikheten att stanna kvar ytterligare en period i sjukpenningen. Endast små förändringar i de empiriska skattningarna som mest beror på säsongeffekter har kunnat skönjas varför de behålls oförändrade. De behållna kvarstående sannolikheterna ger följande förväntade sjukfallslängder som visas i Tabell 2. Tabellen läses som:

sjukfallslängd i perioder och dagar givet att de är nystartade, pågått i en period och så vidare.

Tabell 2. Förväntade sjukfallslängder i prognosmodellen

	Start	$E[T t = 1]$	$E[T t = 2]$	$E[T t = 3]$	$E[T t = 6]$	$E[T t = 12]$
Perioder	5,52	8,17	11,79	14,57	22,62	37,15
Dagar	163,58	247,14	351,97	438,29	682,76	1128,80

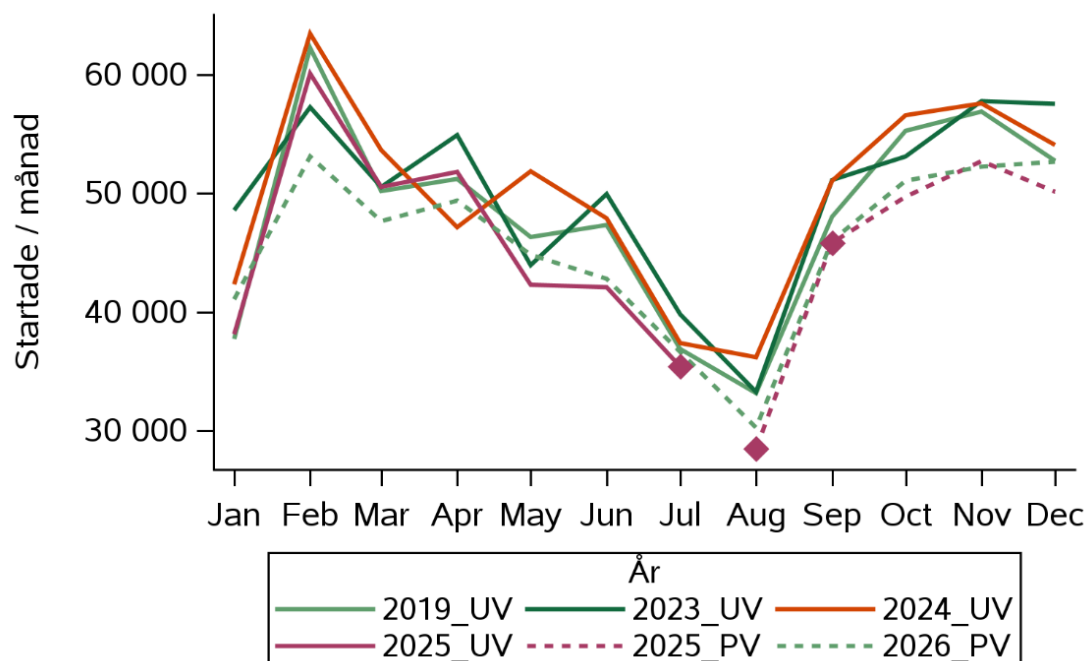
Startade sjukfall

Från analysavsnittet, både av startade sjukfall och första anspråk, är det tydligt att för närvarande är inflödet till sjukpenningen väldigt lågt. Det råder konsensus på marknaden att sjukpenning i någon mån är en ordinär vara, det vill säga, när priset på den går upp går efterfrågan ner.¹⁴ Det är därför man har en kompensationsgrad lägre än ett, karensavdrag, och att det finns krav på läkarintyg vid sjukskrivning efter viss tid. Man höjer relativpriset på sjukpenningen med dessa åtgärder och därmed förhindras ett "överutnyttjande". Relaterat till ordinär vara är en normal vara, varor man köper mer av när inkomsten ökar. Detta då båda styrs av inkomst- och substitutionseffekter som påverkar konsumtionskorgen när inkomster och priser ändras. De senaste åren har en rad händelser skett som höjt relativpriset på sjukpenning för den genomsnittlige personen. För de som har möjlighet att jobba hemifrån kan man arbeta med vissa sjukdomar som man tidigare var tvungen att vara sjukskriven för, efterfrågan minskar eftersom sjukskrivning är förknippad med en inkomstsänkning. Lågkonjunkturen med efterföljande stigande arbetslöshet och ökad risk för arbetslöshet, inflationschocken som generellt lett till lägre disponibel inkomst. Inkomsteffekten gör då att efterfrågan på sjukpenning går ner. I Konjunkturinstitutets senaste prognos sänks tillväxten på disponibel inkomst något och prognosen för hyror höjs något. Även arbetsmarknadsgapet och BNP-gapet är oförändrade eller ökande (negativt). Detta ger en återhållande effekt på prognosen för inflödet till sjukpenningen som visas i Figur 22.

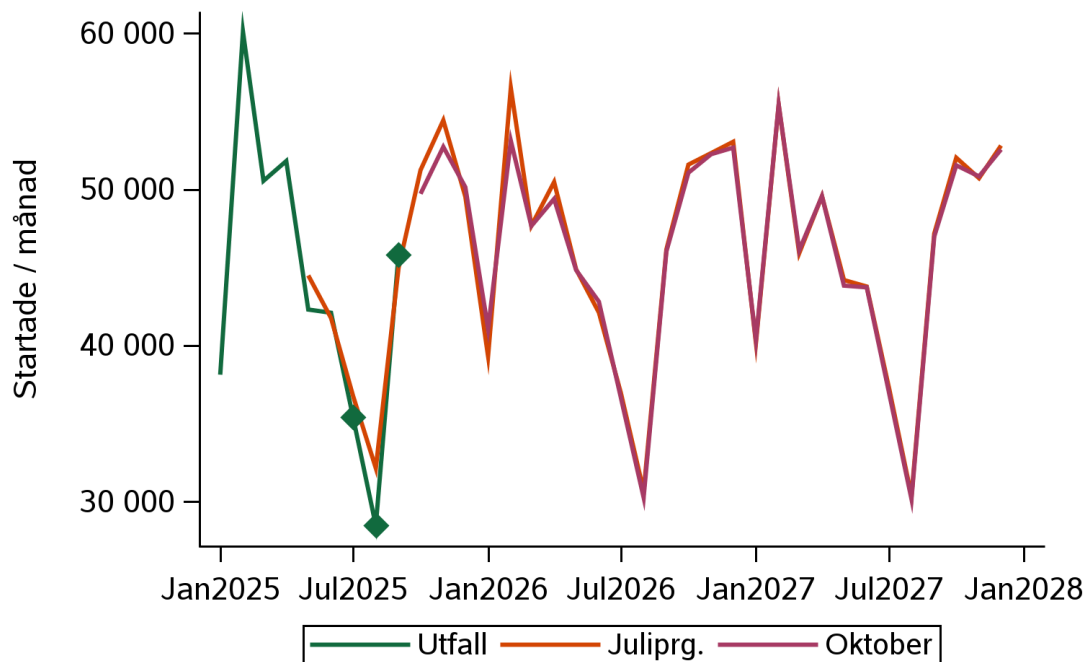
¹⁴ Motsatsen till ordinär vara är Giffen-vara.

Figur 22. Inflödet till sjukpenningen, utfall och prognos

Hur mycket lägre är inflödet nu mot juliprognosen? I första hand så är sänkningen i närtid, vilket syns i Figur 23. I figuren syns att det främst är i närtid som prognosen av inflödet till sjukpenningen är sänkt, 62 procent av sänkningen är till och med april 2026. Drygt 17,5 procent är utfallsjustering, 44,5 procent är prognossänkning. Totalt är utfallsjusteringen och prognossänkningen drygt 18 000 startade sjukfall.

Figur 23. Startade sjukfall, utfall, juliprognos och prognos

Det är svårt att exakt sätta totala effekten på prognosen av den höjda prognosen eftersom effekten finns kvar dynamiskt i senare perioder. Men beräknar man om prognosen med inflödet från juliprognosen så blir prognosändringen från och med augusti för 2025 knappt 130 miljoner kronor lägre. För 2026 till och med 2029 är sänkningen respektive år 345-, 220-, 281- och 295 miljoner kronor. Notera att för 2029 är det de tidigare årens sänkning av inflödet som fortfarande har effekt på pågående sjukfall, någon prognos för inflödet för 2029 gjordes inte i juliprognosen.

Initial stock

Resterande sänkning av prognosen relativt juliprognosen beror på att i princip samtliga startkohorter har justerats ned i denna prognos. För augusti sänktes startade sjukfall med knappt 3 700, övriga startkohorter, 263 stycken, sänktes med knappt 6 000 sjukfall. Notera att en hel del av de längre startkohorterna är 0. För 2025 är sänkningen av prognosen på grund av den minskade initiala stocken 380 miljoner kronor. För 2026 – 2029 är sänkningen 641-, 419-, 314-, och 337 miljoner kronor respektive år. Notera att initial stock även den påverkar 2029 även om ingen prognos gjordes för 2029 i juli.

1:1.19 Rehabiliteringspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	34 000	33 000	8 000	8 000	8 000	15 169
Tilldelade medel	34 000	33 000	8 000	8 000	8 000	15 169
Utfall/Prognos	23 823	7 373	5 589	5 744	5 892	6 057
Avvikelse från anslag	10 177	25 627	2 411	2 256	2 108	9 112
Avvikelse från tilldelade medel	10 177	25 627	2 411	2 256	2 108	9 112
Högsta anslagskredit	36 750	1 650	400	400	400	758
Tillgängliga medel	70 750	34 650	8 400	8 400	8 400	15 927
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 7 miljoner kronor, vilket är 26 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Den som har nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom och som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan få rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall. Rehabiliteringspenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Rehabiliteringspenningen är begränsad till ett visst antal dagar med olika nivåer av ersättningen på samma sätt som sjukpenningen. Den som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan även få ett särskilt bidrag för vissa merkostnader som den försäkrade får till följd av rehabiliteringen, till exempel bidrag till resor till och från rehabiliteringen.

Det görs ingen enskild analys av rehabiliteringspenningen då den är irrelevant i termer av storlek.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	8 467	7 818	7 976	8 180
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-1 094	-2 229	-2 232	-2 288
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	7 373	5 589	5 744	5 892
Differens i 1000-tal kronor	-1 094	-2 229	-2 232	-2 288
Differens i procent	-12,9	-28,5	-28,0	-28,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:1.15 Närståendepenning**Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor**

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	219 000	238 000	240 940	246 733	253 095	253 095
Tilldelade medel	219 000	238 000	240 940	246 733	253 095	253 095
Utfall/Prognos	210 387	235 421	232 663	237 740	244 771	252 940
Avvikelse från anslag	8 613	2 579	8 277	8 993	8 324	155
Avvikelse från tilldelade medel	8 613	2 579	8 277	8 993	8 324	155
Högsta anslagskredit	10 950	11 900	12 047	12 336	12 654	12 654
Tillgängliga medel	229 950	249 900	252 987	259 069	265 749	265 749
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 235 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Närståendepenning betalas ut till en person som avstår från förvärvsarbete för att vårda en nära anhörig som är svårt sjuk. Antalet ersättningsdagar är, i de flesta fall, högst 100 dagar för varje person som vårdas. Närståendepenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Ersättningsnivån för närståendepenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Inkomsttaket vid beräkning av den försäkrades SGI höjdes från 7,5 till 8 prisbasbelopp den 1 juli 2018 och höjdes igen till 10 prisbasbelopp den 1 januari 2022.

Analys

Utgiftsprognosen ser ut vara relativt stabil över prognosperioden, något minskande 2026 men ökande utgift igen år 2027. Minskningen 2026 förklaras främst av en dämpad ökningstakt i medelersättningen det året. Förändringstakten i både PBB och medellön är lägre än föregående år, vilket tillfälligt bromsar utgiftsutvecklingen. Från 2027 väntas en något starkare utvecklingstakt igen, vilket bidrar till att utgifterna ökar. Utfallet visar att antalet nettodagar och unika förmånstagare har ökat sedan pandemin och ligger nu något över tidigare nivåer. Det tyder på en uppgång i omfattningen av vård med närståendepenning, möjligen kopplat till fler vårdssituationer med flera anhöriga eller till en generell återgång till normal användning efter pandemin. Vid senaste prognosen skedde ett datafel vilket gjorde att indata inte var korrekt. Detta är nu åtgärdat.

Från juli 2025 får flera vårdare beviljas hel närståendepenning för samma dygn, om de vårdar den sjuke vid olika tider. Tidigare kunde endast en hel dag ersättas per dygn. Ändringen kan leda till att antalet ersatta dagar per vårdad person ökar, särskilt i ärenden med flera vårdare, vilket kan innebära ökade utgifter för närståendepenning. Effekten har ännu inte kunnat observeras tydligt i data men är något som kommer att beaktas framöver.

Det är dock ännu för tidigt att avgöra om nivån kommer att stabiliseras eller fortsätta öka framöver. Om uppgången består kan det på sikt innebära en något högre utgiftsnivå än tidigare antagits.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	245 511	242 716	247 851	253 362
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-1 250	-1 248
Volym- och strukturförändringar	-10 090	-10 053	-8 861	-7 343
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	235 421	232 663	237 740	244 771
Differens i 1000-tal kronor	-10 090	-10 053	-10 111	-8 591
Differens i procent	-4,1	-4,1	-4,1	-3,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

KI har höjt sin prognos för timlöneutvecklingen under 2027–2028, vilket i sig bidrar till en något högre medelersättning och därmed ökade utgifter. Samtidigt har antagandena om prisbasbeloppets utveckling reviderats ned, vilket dämpar effekten av de högre löneantagandena. Sammantaget leder detta till en marginell nedjustering av medelersättningen under slutet av prognosperioden. Effekten är dock liten, eftersom timlönstillväxten väger tyngre än prisbasbeloppet i beräkningen av medelersättningen.

Volym- och strukturförändringar

Volymutvecklingen visar en ökning i både antal nettodagar och antal unika förmånstagare, vilket tyder på att fler personer beviljas närståendepenning eller att vårdperioderna blivit något längre. Strukturen mellan hel- och partiella dagar har däremot varit relativt stabil. Det finns ännu inga tydliga tecken på att den nya tillämpningen från juli 2025, som möjliggör mer än hel ersättning per dygn för flera vårdare, har påverkat utfallet. På sikt kan dock en ökad andel ärenden med flera vårdare bidra till något högre volymer och därmed en viss uppgång i utgifterna.

1:1.20 Arbetshjälpmedel m.m.

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	129 010	114 000	100 000	104 000	108 000	116 000
Tilldelade medel	129 010	114 000	100 000	104 000	108 000	116 000
Utfall/Prognos	99 207	92 000	96 000	100 000	104 000	108 000
Avvikelse från anslag	29 803	22 000	4 000	4 000	4 000	8 000
Avvikelse från tilldelade medel	29 803	22 000	4 000	4 000	4 000	8 000
Högsta anslagskredit	6 450	5 700	5 000	5 200	5 400	5 800
Tillgängliga medel	135 460	119 700	105 000	109 200	113 400	121 800
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 92 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivaren och den försäkrade kan vardera få bidrag till arbetshjälpmedel med högst 50 000 kronor. Bidrag till datorbaserade hjälpmedel får dock beviljas med högre belopp än 50 000 kronor. Om det finns synnerliga skäl, kan Försäkringskassan medge att bidrag till arbetshjälpmedel även i ett annat fall lämnas med ett högre belopp.

Merkostnader för arbetsresor kan beviljas när en försäkrad som är sjuk kan arbeta, men inte kan ta sig till och från arbetet på vanligt sätt. Försäkringskassan kan då istället för sjukpenning betala ut ersättning för de merutgifter som uppkommer på grund av att den försäkrade måste använda sig av ett dyrare färd sätt.

Analys

Utfallet under januari–september 2025 blev 65 miljoner kronor där utfallet för september är preliminär. Det är 10 miljoner kronor mindre än motsvarande period förra året. En möjlig förklaring till minskningen är att utgifterna för bidrag till arbetshjälpmedel minskar på grund av att färre ansöker om bidraget. En annan förklaring till minskningen av utgifterna på bidrag till arbetshjälpmedel är att avslagsandelen på ansökningarna ökat. Utgifterna för arbetsresor som ingår i Övrigt är ungefär oförändrad. Utgifterna som rör

bidrag till arbetshjälpmedel var efter några års ökning totalt 90 miljoner kronor under 2019 men därefter har de minskat. För 2025 bedöms de bli totalt 21 miljoner kronor, vilket är en minskning med 77 procent jämfört med 2019. På längre sikt förväntas dock en ökning, till följd av den generella prisökningen och av en utveckling mot att man använder mer avancerade hjälpmedel. Utgifterna för posten Övrigt (inklusive arbetsresor) bedöms öka under prognosperioden. Sammantaget bedöms de totala utgifterna öka från 92 miljoner kronor 2025 till 108 miljoner kronor 2029.

Fördelning av utgifter 2025–2029

Tusental kronor

	2025	2026	2027	2028	2029
Totalt	92 000	96 000	100 000	104 000	108 000
Bidrag till arbetshjälpmedel	21 000	24 000	27 000	30 000	33 000
Övrigt	71 000	72 000	73 000	74 000	75 000

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	96 000	100 000	104 000	108 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	92 000	96 000	100 000	104 000
Differens i 1000-tal kronor	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Differens i procent	-4,2	-4,0	-3,8	-3,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för bidrag till arbetshjälpmedel, som lämnades i juli 2025, bedöms vara för hög och sänks därför med 3 miljoner kronor årligen. Även prognosen för Övrigt bedöms vara lite för hög och sänks med 1 miljon kronor årligen.

1:1.5 Boendetillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-3 797	0	-5 495	-17 421	-34 730
Anslag ³	290 207	357 877	392 726	397 091	400 616	361 148
Tilldelade medel	290 207	354 080	392 726	391 596	383 195	326 418
Utfall/Prognos	294 004	378 108	398 221	409 017	417 925	422 214
Avvikelse från anslag	-3 797	-20 231	-5 495	-11 926	-17 309	-61 066
Avvikelse från tilldelade medel	-3 797	-24 028	-5 495	-17 421	-34 730	-95 796
Högsta anslagskredit	14 510	17 893	19 636	19 854	20 030	18 057
Tillgängliga medel	304 717	371 973	412 362	411 450	403 225	344 475
Överskridande av anslagskredit	0	6 135	0	0	14 700	77 739

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 378 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 24 miljoner kronor högre än tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 6 miljoner kronor. Se avsnittet om begäran i rapportens inledning.

Bakgrundsfakta

Boendetillägget är ett tillägg till sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Den som har rätt till bostadstillägg har inte rätt till boendetillägg.

Från och med 2025 höjdes boendetillägget till högst 104 400 kronor per år för en ogift försäkrad och till 52 200 kronor för en gift försäkrad. Tillägget för hushåll med barn höjs till 18 000 kronor för ett barn, 30 000 kronor för två barn och 42 000 kronor för tre eller flera barn.

Analys

Utgifterna för 2025 beräknas vara högre än tidigare på grund av höjda ersättningsnivåer. Därefter beräknas utgifterna följa utvecklingen i sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall eftersom en stor del av dem som har boendetillägg har även dessa ersättningar. Den uppdaterade prognosen skiljer sig från den tidigare främst på grund av en ändring i det genomsnittliga ersättningsbeloppet.

Osäkerhetsanalys

Prognosen baseras på ett antagande om genomsnittligt dagligt ersättningsbelopp multiplicerat med antalet nettodagar. Eftersom små förändringar i det dagliga beloppet får direkt genomslag på den totala prognosen, finns en osäkerhet kopplad till denna parameter.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	379 827	392 726	397 091	400 616
Överföring till/från andra anslagposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-1 719	+5 495	+11 926	+17 309
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	378 108	398 221	409 017	417 925
Differens i 1000-tal kronor	-1 719	+5 495	+11 926	+17 309
Differens i procent	-0,5	+1,4	+3,0	+4,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Den observerade förändringen sammanfaller med höjningen av ersättningsbeloppet, vilket indikerar en möjlig direkt effekt. Prognosen justeras ned därför att de senaste nettodagarna har blivit färre än i förra inrapporteringen. Färre ersatta dagar ger direkt lägre utgifter. Nivån är dock osäker: varje ny månad kan flytta nettodagstrenden tydligt, så utfallet kommer troligtvis ändras och stabiliseras när fler observationer kommer in.

1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-4 193	0	-6 996	-19 379	-53 200	-111 232
Anslag ³	249 270	332 561	339 409	334 163	326 215	326 215
Tilldelade medel	245 077	332 561	332 413	314 784	273 015	214 983
Utfall/Prognos	232 701	339 557	351 792	367 984	384 247	401 333
Avvikelse från anslag	16 569	-6 996	-12 383	-33 821	-58 032	-75 118
Avvikelse från tilldelade medel	12 376	-6 996	-19 379	-53 200	-111 232	-186 350
Högsta anslagskredit	10 963	16 628	16 970	16 708	16 310	16 310
Tillgängliga medel	256 040	349 189	349 383	331 492	289 325	231 293
Överskridande av anslagskredit	0	0	2 409	36 492	94 922	170 040

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 340 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall kan en försäkrad få som blivit av med sin aktivitetsersättning på grund av att hen fyllt 30 år eller fått tidsbegränsad sjukersättning maximal tid. Ett villkor är att hen inte har någon sjukpenninggrundande inkomst eller att den är mindre än 80 300 kronor per år. Sjuk- och rehabiliteringspenning i särskilda fall uppgår till högst 160 kr per dag. Från och med 2025 är ersättningen 230 kr per dag.

Analys

Utgifterna för Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall har under en lång tid varit ökande. Utgifterna beräknas öka 2025 på grund av högre ersättning per dag.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	342 273	360 111	377 025	394 013
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-2 716	-8 319	-9 041	-9 766
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	339 557	351 792	367 984	384 247
Differens i 1000-tal kronor	-2 716	-8 319	-9 041	-9 766
Differens i procent	-0,8	-2,3	-2,4	-2,5

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Den observerade förändringen sammanfaller med höjningen av ersättningsbeloppet, vilket indikerar en möjlig direkt effekt på kort sikt. Eftersom något fler personer tar ut ersättningen, och i snitt utnyttjar något fler dagar stiger kostnaden svagt.

1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	51 661 443	52 571 109	53 645 025	54 176 788	53 724 819	53 738 679
Därav						
1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar	39 935 581	40 587 117	40 989 206	41 286 119	41 160 454	41 396 789
1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	6 324 862	6 450 992	6 853 984	6 970 028	6 957 361	6 918 224
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	5 401 000	5 533 000	5 801 835	5 920 641	5 607 004	5 423 666

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-2 077 023	-298 604	-1 631 621	-1 571 127	-1 418 346	-1 305 300
Anslag ³	41 714 000	39 254 100	41 049 700	41 438 900	41 273 500	41 139 000
Tilldelade medel	39 636 977	38 955 496	39 418 079	39 867 773	39 855 154	39 833 700
Utfall/Prognos	39 935 581	40 587 117	40 989 206	41 286 119	41 160 454	41 396 789
Avvikelse från anslag	1 778 419	-1 333 017	60 494	152 781	113 046	-257 789
Avvikelse från tilldelade medel	-298 604	-1 631 621	-1 571 127	-1 418 346	-1 305 300	-1 563 089
Högsta anslagskredit	1 910 050	1 962 705	2 052 485	2 071 945	2 063 675	2 056 950
Tillgängliga medel	41 547 027	40 918 201	41 470 564	41 939 718	41 918 829	41 890 650
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 40,6 miljarder kronor, vilket är 1,3 miljarder kronor högre än anslagsbeloppet och 1,6 miljarder kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Aktivitet ersättning kan beviljas försäkrade i åldrarna 19–29 år. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Aktivitet ersättningen kan beviljas till personer som under minst ett års tid har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Ersättningen kan även beviljas till personer med förlängd skolgång, som på grund av en funktionsnedsättning inte har avslutat sin utbildning på grundskole- eller gymnasienivå.

Försäkrade i åldrarna 19–65 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Försäkrade med sjukersättning kan dels vara personer som har beslut enligt de regler som gällde före den 1 juli 2008, dels vara personer som har beslut enligt det nya regelverket som gäller från och med den 1 juli 2008. De som omfattas av det gamla regelverket har möjlighet att arbeta enligt reglerna för steglös avräkning. Personer som beviljas sjukersättning enligt det nya regelverket omfattas istället av reglerna för vilande sjukersättning.

Aktivitets- och sjukersättningar kan betalas ut i form av inkomstrelaterad ersättning och garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är 64,7 procent av den försäkrades antagandeinkomst, som är ett genomsnitt av inkomsten åren innan inträdet till aktivitets- eller sjukersättning, innan arbetsförmågan blev nedsatt. Hel garantinivå för den som är mellan 30 och 65 år motsvarar 2,78 prisbasbelopp. För yngre varierar garantinivån mellan 2,48 och 2,73 prisbasbelopp och ökar med personens ålder. Såväl inkomstrelaterad ersättning som garantiersättning följer prisbasbeloppets utveckling. Aktivitets- och sjukersättning kan ges som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Sjukersättning

Antalet personer med sjukersättning har successivt minskat sedan mitten av 2005, förutom år 2023. Då blev det istället en ökning på grund av att den övre åldersgränsen höjdes. Den trendmässiga minskningen förväntas att fortsätta under prognosperioden, med undantag för år 2026, då den övre åldersgränsen höjs igen. Regeländringens effekt beskrivs mer utförligt under rubriken *Höjd åldersgräns i sjukersättningen*.

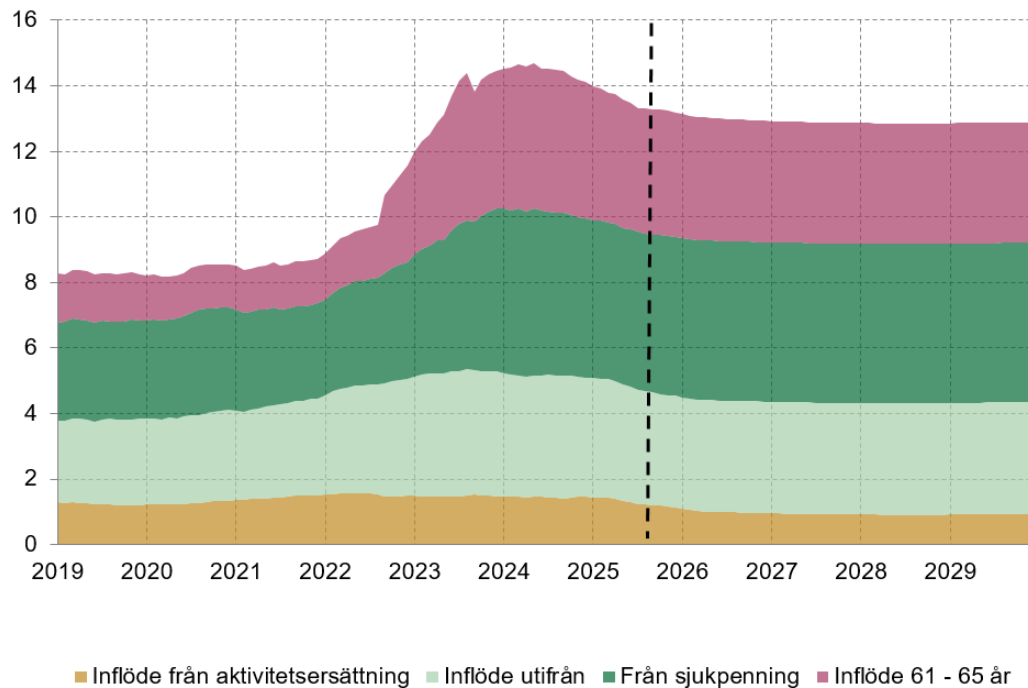
Under år 2024 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 4 000 personer och uppgick i december 2024 till ungefär 226 000 personer. I december 2025 beräknas antalet ha minskat till 218 000 personer. Framöver förväntas det att bli en minskning till 202 000 i december 2029.

Antalet nybeviljande sjukersättningar ökade under 2024 och förväntas befinna sig på en högre nivå under prognosperioden. Det beror främst på de särskilda reglerna för äldre som infördes i september 2022. Att antalet personer ändå minskar under prognosperioden beror främst på att många som uppbär sjukersättning kommer att lämna förmånen till följd av att de uppnår högsta tillåtna ålder.

Inflödet av nya personer med sjukersättning var relativt stabilt mellan 2018 och 2021 och varierade mellan 8 000 och 9 000 årligen, se Figur 24 och Figur 25. År 2022 ökade inflödet till 11 000 och under 2024 påbörjades 14 000 sjukersättningar. Ökningen av personer mellan 61 och 65 år förklaras av införandet av äldrereglerna som beskrivs närmare i nästa avsnitt.

Figur 24 Inflöde till sjukersättning åldrar 19 – 60 år, Inflödet av personer mellan 61 och 65 år plommonfärgat

Tusental, R12

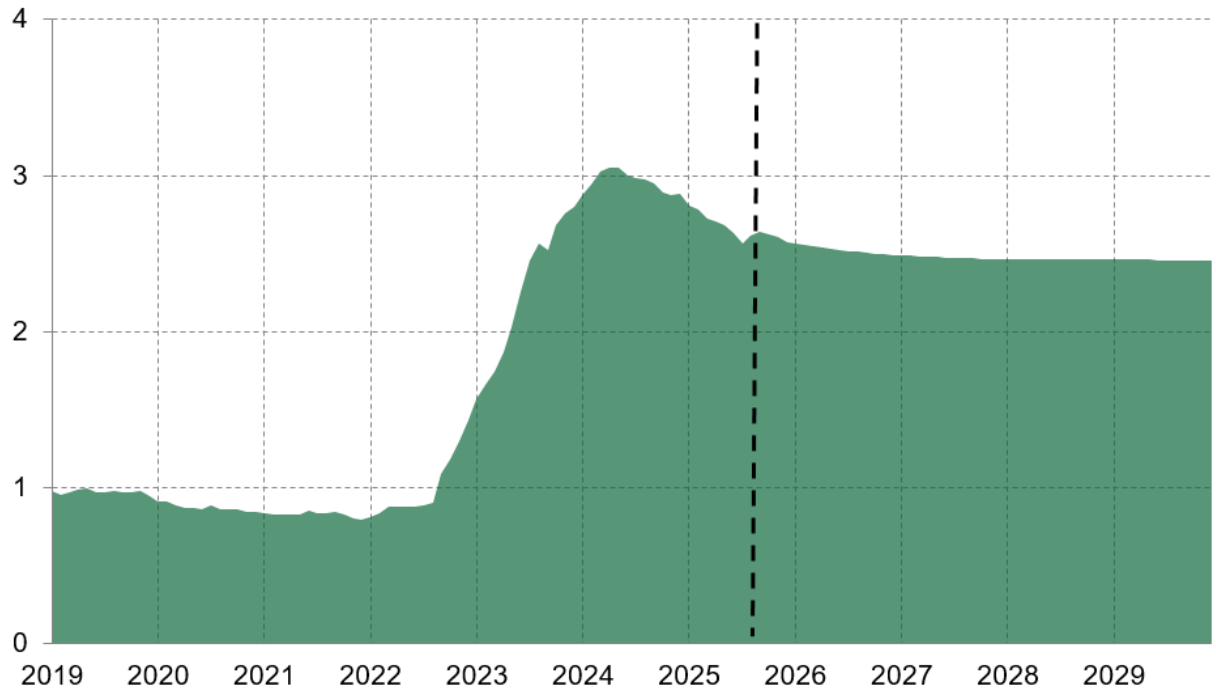
Även inflödet av personer mellan 19 och 60 år är högre idag än åren innan 2022. För denna åldersgrupp gäller däremot samma regelverk som tidigare. Ökningen kan dels vara en effekt av den rättspraxis gällande begreppet ”förvärvsarbete på arbetsmarknaden” som råder efter utfall i högsta förvaltningsdomstolen hösten 2019.¹⁵ Ökningen i denna grupp tog däremot ytterligare fart under 2022, vilket sammanfaller i tid med införandet av de särskilda reglerna för äldre. En möjlig förklaring kan vara att även yngre

¹⁵ HFD 2019 ref. 48 Mål: 707 – 19

personer blivit mer uppmärksamma om förmånen vid tiden för regeländringarna.

Figur 25 Övergångar från sjukpenning till sjukersättning, personer mellan 61 och 65 år

Tusental, R12

Särskilda regler för personer mellan 61 och 65 år

Sedan den 1 september 2022 gäller särskilda regler för personer mellan 61 och 65. För de personer som omfattas innebär det att arbetsförmågan endast prövas mot arbeten i yrken som de har erfarenhet av samt andra lämpliga arbeten som är tillgängliga. Dessa regler kommer under prognosperioden anpassas så att intervallet förskjuts med ett år när åldersgränserna i sjukersättningen justeras, vilket beskrivs i nästa avsnitt.

Reglerna har främst påverkat inflödet till sjukersättning från sjukpenning men även inflödet från gruppen som kommer utifrån. Gällande övergångar från sjukpenning till sjukersättning så finns det en viss osäkerhet på lång sikt hur denna regeländring harmoniserar med de regeländringar som införts inom sjukpenningen, där både inkomsttakets höjts och bedömningsgrunderna ändrats för äldre sjukskrivna. Det kan vara så att individens incitament att gå från sjukpenning till sjukersättning försvagats, givet nämnda regeländringar inom sjukpenningen.

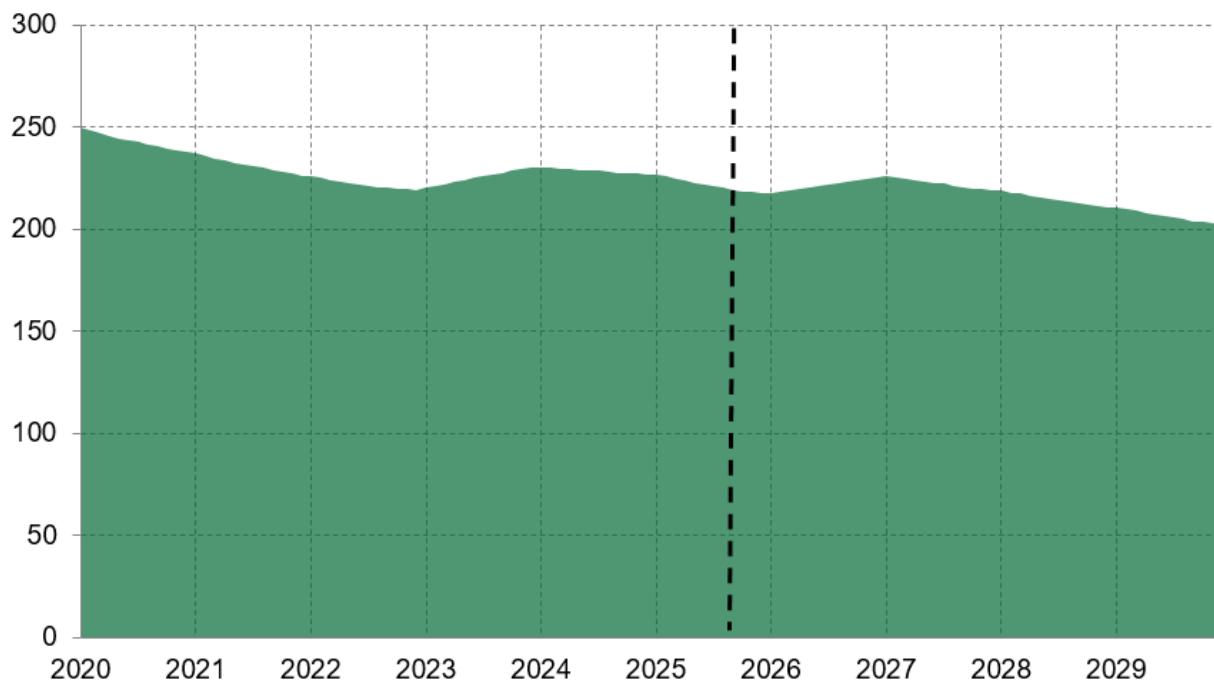
Höjd åldersgräns i sjukersättningen

Ändringarna i pensionssystemet innebär att åldersgränserna i socialförsäkringen anpassas.¹⁶ För sjukersättningen höjdes den högsta tillåtna åldern från 64 till 65 år från och med januari 2023. Sammantaget innebär regeländringen en ökning av utgifterna med ungefär 1,9 miljarder kronor år 2024. Regeländringen har inneburit att antalet personer med sjukersättning ökade under 2023. För 2024 återgick de till att minska och förväntas fortsätta att göra det även under 2025.

Från och med 2026 knyts åldersgränsen till riktåldern i pensionssystemet, vilket innebär att den högsta tillåtna åldern höjs ytterligare, från 65 till 66 år. Effekten under 2026 och 2027 förväntas på det stora hela bli ungefär densamma som under 2023 och 2024, i fråga om antalet personer som påverkas. Effekten på utgifterna beror till stor del på prisbasbeloppets utveckling. Regeländringens effekt på antalet personer med sjukersättning visas i Figur 26 nedan.

Figur 26 Mottagare sjukersättning

Tusental

Aktivitetsersättning

Antalet mottagare med aktivitetsersättning har sedan 2020 ökat med knappt 2 000 personer årligen. Ökningen beror på att inflödet till båda delförmanerna varit större än utflödet. Det externa inflödet till aktivitetsersättning

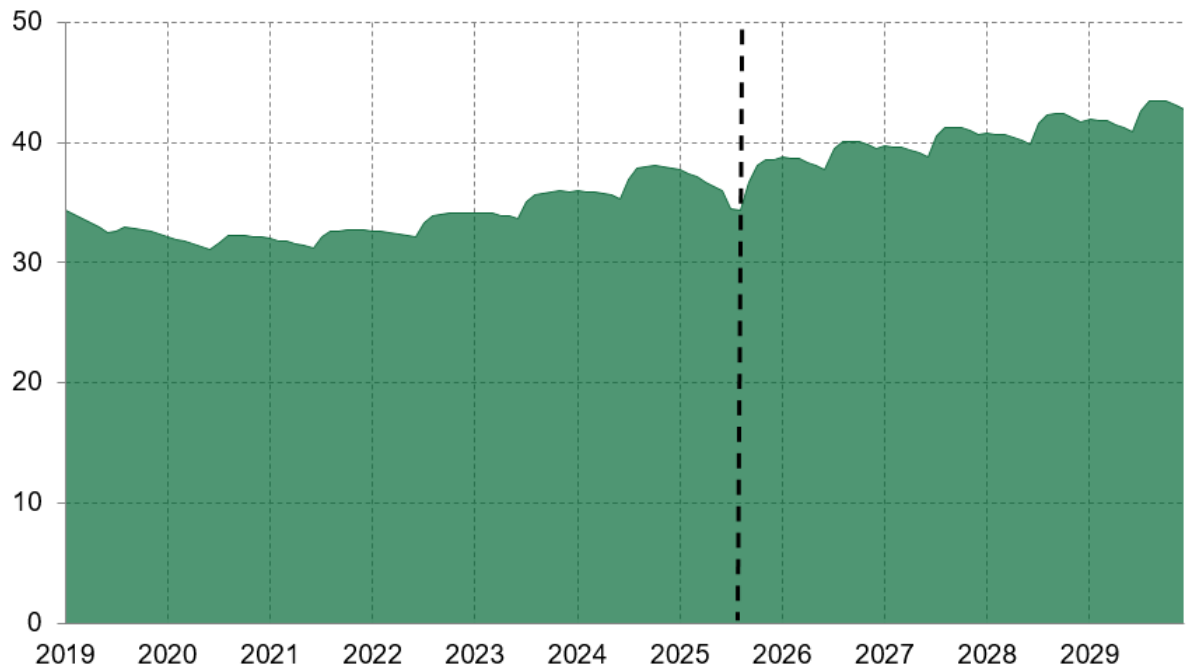
¹⁶ DS 2019:2 Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

vid nedsatt arbetsförmåga, d.v.s. övergångar från förlängd skolgång exkluderat, ökade fram till 2023, då det stabiliserade sig vid en nivå på ungefär 4 000 personer.

Figur 27 Mottagare aktivitetssättning

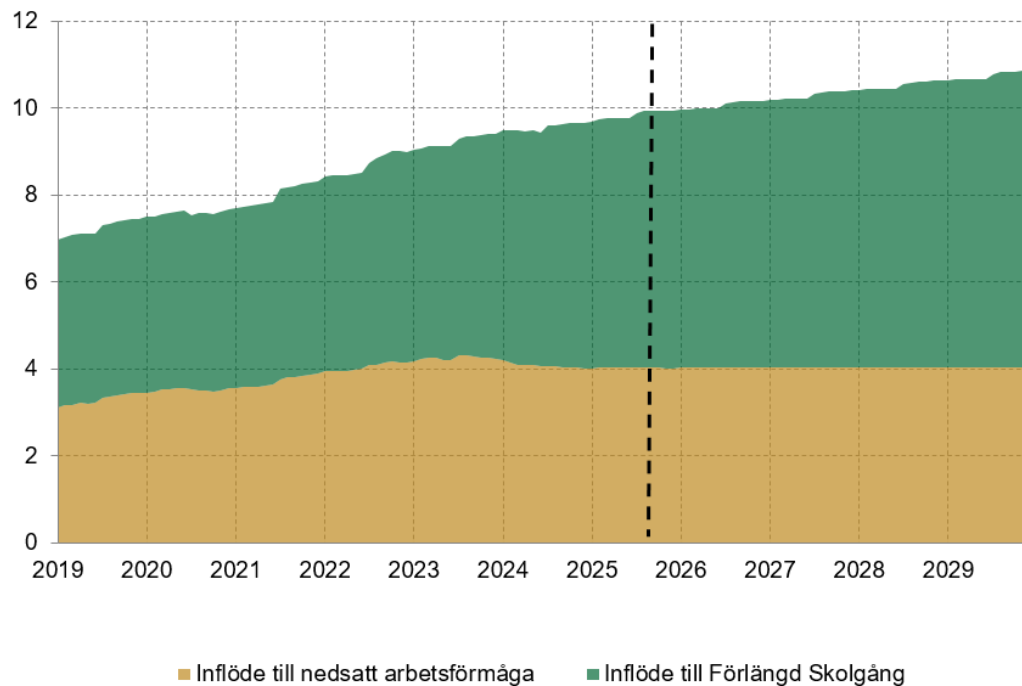
Tusental

Det totala inflödet till aktivitetssättningen ökade från 8 300 personer 2021 till 9 600 personer 2024. Ökningen den senaste tiden har övergått till att bero på ovanligt många inkomna ansökningsärenden till förlängd skolgång under våren 2024 och 2025. Under prognosperioden förväntas ett inflöde på ungefär 10 000 personer årligen, se Figur 28 nedan.

Figur 28 Inflöde aktivitetssättning

Tusental, R12

Anm. Bilden visar det externa inflödet till aktivitetssättningen. Övergångar mellan delförmånerna visas inte.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	40 636 322	41 060 611	41 606 586	41 517 784
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-209 220	-203 765
Volym- och strukturförändringar	-49 205	-71 405	-111 247	-153 565
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	40 587 117	40 989 206	41 286 119	41 160 454
Differens i 1000-tal kronor	-49 205	-71 405	-320 467	-357 330
Differens i procent	-0,1	-0,2	-0,8	-0,9

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet åren 2027 – 2028 vilket sänker prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Inflödet av personer i åldrarna 61 – 65 år från sjukpenning till sjukersättning har minskat i en något snabbare takt än förväntat från nivåerna efter införandet av de särskilda reglerna för äldre, se Figur 25. Prognosen sänks något som följd av detta.

Partiellt vilande sjuk- och aktivitetsersättning vid studier

Prognosen har beaktat att anslagen för sjuk- och aktivitetsersättning justerats i regeringens Budgetproposition för 2026¹⁷ till följd av införandet av de nya reglerna 2026. Konsekvensen för utgiftsprognosen bedöms däremot bli ringa.

1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-26 984	0	0
Anslag ³	6 529 000	6 864 700	6 827 000	7 076 700	7 093 100	7 074 000
Tilldelade medel	6 529 000	6 864 700	6 827 000	7 049 716	7 093 100	7 074 000
Utfall/Prognos	6 324 862	6 450 992	6 853 984	6 970 028	6 957 361	6 918 224
Avvikelse från anslag	204 138	413 708	-26 984	106 672	135 739	155 776
Avvikelse från tilldelade medel	204 138	413 708	-26 984	79 688	135 739	155 776
Högsta anslagskredit	326 450	343 235	341 350	353 835	354 655	353 700
Tillgängliga medel	6 855 450	7 207 935	7 168 350	7 403 551	7 447 755	7 427 700
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 6,5 miljarder kronor, vilket är 414 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

¹⁷ Prop. 2025/26:1

Bakgrundsfakta

Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar är ett skattefritt inkomstprövat tillägg. Bostadstilläggets storlek påverkas av bostadskostnaden och inkomsten. Ersättningen uppgår till 96 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ensamstående. För boendekostnader från 5 000 kronor upp till 7 500 kronor ersätts 70 procent av bostadskostnaden. Om personen är gift eller sambo räknas hälften av bostadskostnaden.

Analys

En klar majoritet av de som har bostadstillägg har det i kombination med sjukersättning. Antalet personer med sjukersättning och bostadstillägg var ungefär 99 000 under nästan hela 2024. Den historiska trenden har däremot varit att detta antal minskat över tid på grund av att antalet personer med sjukersättning har minskat. En förklaring till att antalet var stabilt under 2024 kan vara att högre boendekostnader gjort att fler än vanligt blev berättigade till bostadstillägg.

Under prognosperioden förväntas antalet mottagare av bostadstillägg för personer med sjukersättning att minska långsamt, med undantag för 2026, då åldersgränsen för sjukersättning höjs igen. Även antalet personer med bostadstillägg i kombination med aktivitetsersättning har minskat under en längre tid. År 2024 ökade däremot antalet mottagare av aktivitetsersättning och bostadstillägg med ungefär 1 500 personer.

Det totala antalet personer med bostadstillägg har minskat under de senaste åren, men i betydligt långsammare takt än vad det totala beståndet av aktivitets- och sjukersättning har gjort. Detta förklaras av att en större andel fått bostadstillägg under de senaste åren. Med anledning av höjningen av åldersgränsen för sjukersättning år 2026, förväntas antalet mottagare av bostadstillägg stiga något under det året.

Att utgifterna för bostadstillägg ökade under 2024 jämfört med 2023, förklaras främst av det makroekonomiska läget med högre boendekostnader.

Höjd åldersgräns i sjukersättningen

Den högsta tillåtna åldern för sjukersättning höjdes från 64 till 65 år den 1 januari 2023. Det ledde till att antalet personer med bostadstillägg ökade under 2023. Effekten av regeländringen blir procentuellt sett inte lika stor för bostadstillägget som den blir för förmånen sjukersättning. Det förklaras av att en förhållandevis liten andel av de äldsta som uppbär sjukersättning har det i kombination med bostadstillägg. Från och med 2026 knyts åldersgränsen till riktåldern, vilket innebär att den högsta tillåtna åldern höjs

ytterligare, från 65 till 66 år. Effekten av denna förändring under 2026 förväntas på det stora hela bli ungefär densamma som under 2023.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	6 593 358	6 807 591	6 998 515	6 966 982
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+23 993	+37 409	+51 938	+51 421
Volym- och strukturförändringar	-166 359	+8 984	-80 425	-61 042
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	6 450 992	6 853 984	6 970 028	6 957 361
Differens i 1000-tal kronor	-142 366	+46 393	-28 487	-9 621
Differens i procent	-2,2	+0,7	-0,4	-0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2027–2028, vilket innebär en höjande effekt för prognosen.¹⁸

Pensionsmyndighetens prognos för boendekostnader är höjd och bidrar till en ökning av prognos under hela prognosperioden.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos underskattade utgifterna under det tredje kvartalet 2025. Prognosen för 2025 års sammantagna utgifter sänks därför. Höga balanser av pågående ansöknings- och omräkningsärenden innebär däremot att revideringen på längre sikt blir jämförelsevis mindre.

¹⁸ Fribeloppet för beräkning av bostadstillägg indexeras mot prisbasbeloppet. Det medför att personer med enbart garantiersättning får oförändrat bostadstillägg vid en höjning av prisbasbeloppet medan de försäkrade med inkomstrelaterad ersättning får minskat bostadstillägg.

1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	1 445 952	1 465 000	1 440 000	1 395 000	1 361 000	1 331 000
Därav						
1:3:1						
Handikappersättningar	951 144	893 000	828 000	758 000	695 000	636 000
1:3:2						
Merkostnadsersättning	494 808	572 000	612 000	637 000	666 000	695 000

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:3.2 Merkostnadsersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-4 808	0	0	0	0
Anslag ³	490 000	582 000	617 000	642 700	667 100	678 000
Tilldelade medel	490 000	577 192	617 000	642 700	667 100	678 000
Utfall/Prognos	494 808	572 000	612 000	637 000	666 000	695 000
Avvikelse från anslag	-4 808	10 000	5 000	5 700	1 100	-17 000
Avvikelse från tilldelade medel	-4 808	5 192	5 000	5 700	1 100	-17 000
Högsta anslagskredit	25 500	29 100	30 850	32 135	33 355	33 900
Tillgängliga medel	515 500	606 292	647 850	674 835	700 455	711 900
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 572 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 5 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Merkostnadsersättning infördes i januari 2019. Den riktar sig till föräldrar till barn med funktionsnedsättning och vuxna med funktionsnedsättning. Endast kostnader som beror på funktionsnedsättningen kan ersättas och det finns fem ersättningsnivåer: 30, 40, 50, 60 och 70 procent av prisbasbeloppet.

Analys

Utgifterna för merkostnadsersättning drivs av antalet mottagare, mottagarnas ersättningsnivåer samt prisbasbeloppet. Sedan förmånens införande 2019 har utgifterna ökat stadigt. Utfallet för 2024 blev 495 miljoner kronor där 91 procent av utgifterna var merkostnadsersättning för vuxna.

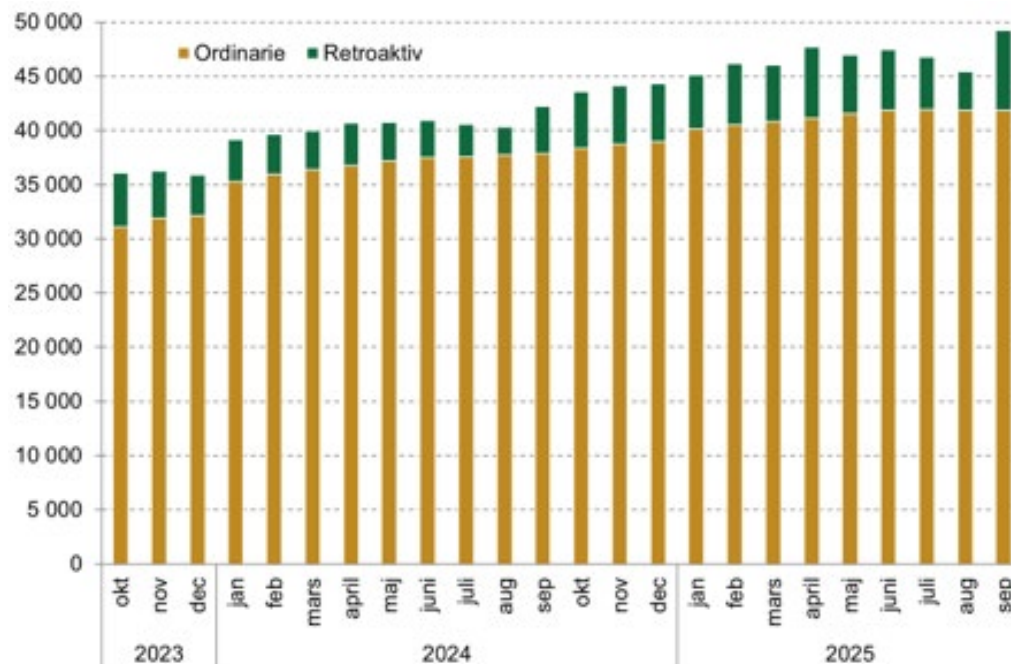
Antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna var cirka 17 300 i december 2024. Antalet har fortsatt att öka under 2025. I september var antalet mottagare 18 200. Antalet mottagare av merkostnadsersättning för barn är däremot ungefär oförändrad. I september var antalet mottagare cirka 1 600. Den vanligaste ersättningsnivån för merkostnadsersättning för vuxna är 40 procent medan den vanligaste ersättningsnivån för merkostnadsersättning för barn är 30 procent.

Ansökningarna av merkostnadsersättning ökade kraftigt under våren 2024. Det beror troligen på att det i media uppmärksammades att utgifter för läkemedel för obesitas i vissa fall kan godtas som merkostnad. En stor andel av dessa ansökningar har dock avslagits. Nu är ansökningarna tillbaka på ungefär samma nivå som innan uppgången under våren 2024.

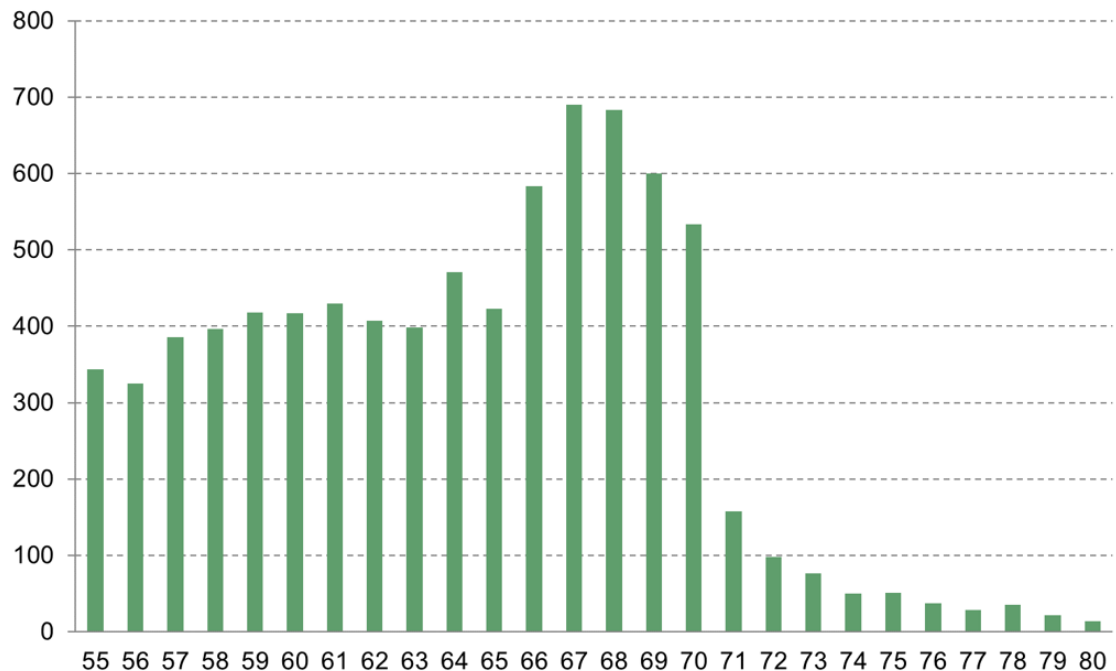
Nedan visas ett diagram över utgifterna som månadsdata uppdelade i ordinarie och retroaktiva utbetalningar för perioden oktober 2023 till och med september 2025.

**Figur 29 Merkostnadsersättning ordinarie och retroaktiva utbetalningar.
Oktober 2023 till och med september 2025. Tusental kronor.**

Nedan visas ett diagram över antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna i åldrarna 55 till och med 80 år. Det framgår av diagrammet att det är några åldersklasser som har fler mottagare; åldrarna 66 till och med 70 år. En förklaring kan vara att en mottagare har haft handikappersättning och vid pensioneringen inte längre hade rätt till ersättningen. De har istället ansökt om merkostnadsersättning och fått rätt till det.

Figur 30 Antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna fördelat över åldrarna 55 till och med 80 år i december 2024.**Jämförelse med föregående prognos**

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	578 000	617 000	645 000	671 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-3 000	-4 000
Volym- och strukturförändringar	-6 000	-5 000	-5 000	-1 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	572 000	612 000	637 000	666 000
Differens i 1000-tal kronor	-6 000	-5 000	-8 000	-5 000
Differens i procent	-1,0	-0,8	-1,2	-0,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutets prognos för prisbasbeloppet för åren 2027 till 2028 är en sänkning jämfört med föregående prognos. Det leder till en sänkning för åren 2027 till 2028.

Volym- och strukturförändringar

Det blev lägre månadsutfall för juli till och med september jämfört med de månadsprognoser som lämnades till regeringen i juli 2025. Det gör att det blir en nedjustering i prognosen.

1:3.1 Handikappersättningar**Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor**

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-15 893	-43 037	0	-5 000	-15 000	-30 000
Anslag ³	924 000	889 000	823 000	748 000	680 000	662 000
Tilldelade medel	908 107	845 963	823 000	743 000	665 000	632 000
Utfall/Prognos	951 144	893 000	828 000	758 000	695 000	636 000
Avvikelse från anslag	-27 144	-4 000	-5 000	-10 000	-15 000	26 000
Avvikelse från tilldelade medel	-43 037	-47 037	-5 000	-15 000	-30 000	-4 000
Högsta anslagskredit	45 200	44 450	41 150	37 400	34 000	33 100
Tillgängliga medel	953 307	890 413	864 150	780 400	699 000	665 100
Överskridande av anslagskredit	0	2 587	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 893 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 47 miljoner kronor högre än tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 3 miljoner kronor. Se avsnittet om begäran i rapportens inledning.

Bakgrundsfakta

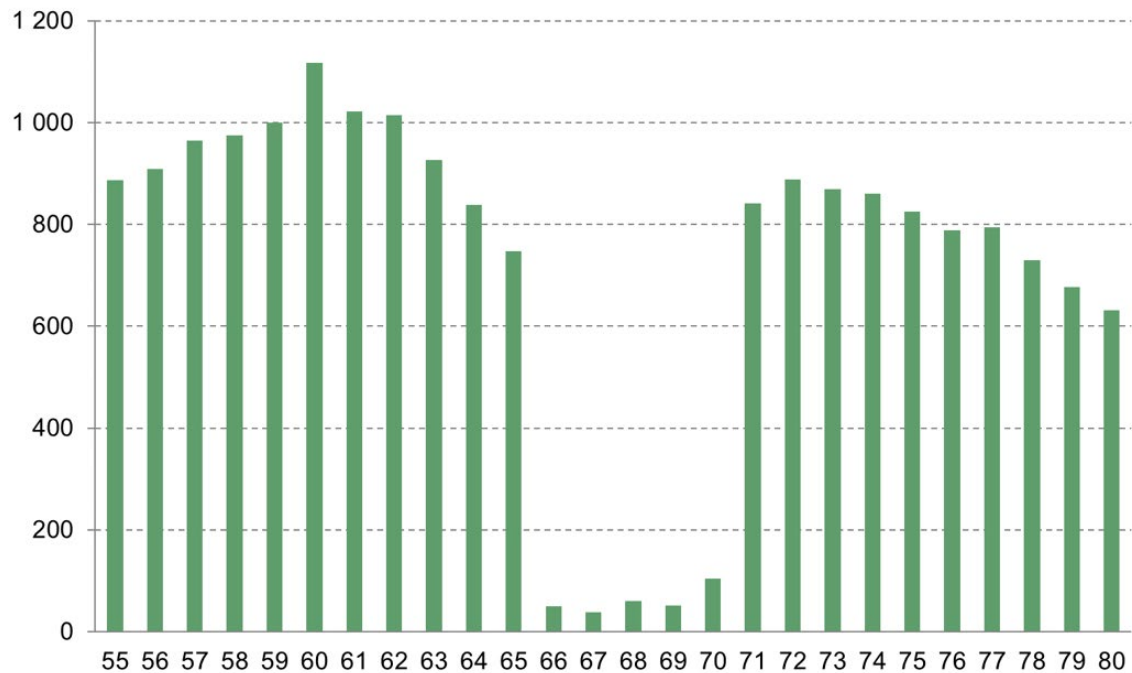
Sedan januari 2019 går det inte att ansöka om handikappersättning om den sökande inte haft det tidigare. Enligt övergångsbestämmelser är det möjligt för den som tidigare haft handikappersättning att beviljas handikappersättning i högst 18 månader till, om hens handikappersättning upphört under perioden januari 2019 – juni 2021. Handikappersättning kan beviljas för vuxna personer med nedsatt funktionsförmåga om de i sin dagliga livsföring behöver tidskrävande hjälp av någon annan, behöver hjälp för att kunna förvärvsarbeta eller har betydande merkostnader.

Handikappersättning kan beviljas till personer från och med juli månad det år hen har fyllt 19 år. Utifrån hjälpbehovets eller merkostnadernas storlek kan handikappersättning beviljas med 69 procent, 53 procent eller 36 procent av prisbasbeloppet.

Analys

Utfallet för 2024 blev 951 miljoner kronor. Det är drygt 3 miljoner kronor högre jämfört med utfallet för 2023. Det som förklarar att utgifterna ökade något under 2024 är ökningen av prisbasbeloppet. Det ökade till 57 300 från 52 500 för 2023 vilket är en ökning med drygt 9 procent. Antalet mottagare av handikappersättning har i år fortsatt att minska. I augusti 2025 var antalet mottagare ungefär 34 000. I december 2024 var antalet mottagare ungefär 36 000 och i december 2023 cirka 39 000. Antalet mottagare har fortsatt att minska på alla ersättningsnivåer. Nedan visas antalet mottagare av handikappersättning i åldrarna 55 till och med 80 år i december 2024.

Det framgår i diagrammet att antalet mottagare i 66-årsklassen är betydligt mindre än antalet mottagare i föregående åldersklasser. Det beror på att för en del upphör rätten till handikappersättning när man nått pensionsåldern. Har man fortsatt extra kostnader på grund av sin funktionsnedsättning kan man istället ansöka om merkostnadsersättning. I föregående delavsnitt om merkostnadsersättning finns ett diagram över antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna. Där framgår en ökning i antalet mottagare efter pensionsåldern. En förklaring kan vara att det skett en övergång där en del mottagare som haft handikappersättning istället har merkostnadsersättning.

Figur 31 Antalet mottagare av handikappersättning fördelat i åldrarna 55 till och med 80 år i december 2024.**Jämförelse med föregående prognos**

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	891 000	823 000	751 000	683 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-4 000	-3 000
Volym- och strukturförändringar	+2 000	+5 000	+11 000	+15 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	893 000	828 000	758 000	695 000
Differens i 1000-tal kronor	+2 000	+5 000	+7 000	+12 000
Differens i procent	+0,2	+0,6	+0,9	+1,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutets prognos för prisbasbeloppet för åren 2027 till 2028 är en sänkning jämfört med föregående prognos. Det leder till en sänkning för åren 2027 till 2028.

Volym- och strukturförändringar

Det blev lägre utfall på utflödena än prognostiserat från den lägsta nivån. Det gör att prognosen justerats upp.

1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	2 440 434	2 458 161	2 538 462	2 617 726	2 610 276	2 607 800
Därav						
1:4.5						
Arbetsskadelivränta	2 269 434	2 282 161	2 342 094	2 409 185	2 395 253	2 401 693
1:4.4 Statlig						
ålderspensionsavgift						
för						
arbetsskadelivränta	171 000	176 000	196 368	208 541	215 023	206 107

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:4.5 Arbetsskadelivränta

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-10 199	-75 633	0	-40 094	-104 279	-197 532
Anslag ³	2 204 000	2 146 000	2 302 000	2 345 000	2 302 000	2 226 000
Tilldelade medel	2 193 801	2 070 367	2 302 000	2 304 906	2 197 721	2 028 468
Utfall/Prognos	2 269 434	2 282 161	2 342 094	2 409 185	2 395 253	2 401 693
Avvikelse från anslag	-65 434	-136 161	-40 094	-64 185	-93 253	-175 693
Avvikelse från tilldelade medel	-75 633	-211 794	-40 094	-104 279	-197 532	-373 225
Högsta anslagskredit	110 200	107 300	115 100	117 250	115 100	111 300
Tillgängliga medel	2 304 001	2 177 667	2 417 100	2 422 156	2 312 821	2 139 768
Överskridande av anslagskredit	0	104 494	0	0	82 432	261 925

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 2,3 miljarder kronor, vilket är 136 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 212 miljoner kronor högre än tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 104,5 miljoner kronor. Se avsnittet om begäran i rapportens inledning.

Bakgrundsfakta

Anslagsposten innehåller utgifter för egenlivräntor, efterlevandelivräntor, särskilda hjälpmedel, begravningshjälp, sjukvård utom riket, tandvård och arbetsskadesjukpenning. Ersättningar enligt äldre lagstiftning ingår också i anslagsposten.

En försäkrad kan ha rätt till livränta om hen har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en femtondel till följd av en arbetsskada och om nedsättningen kan antas bestå under minst ett år. Livräntan täcker den inkomstförlust som uppkommer och kan maximalt bli 7,5 prisbasbelopp. Livräntan räknas årligen upp med ett särskilt indextal som påverkas av både KPI och inkomstindex. Indexeringen för livräntor enligt äldre lagstiftning följer endast prisbasbeloppet.

Om en person har avlidit till följd av en arbetsskada kan de efterlevande ha rätt till begravningshjälp och efterlevandelivränta.

Analys

Under en längre tid har utgifterna för arbetsskadeersättningar minskat. Nedgången kan förklaras av att antalet nya skador varit lägre än antalet äldre

skador som successivt fallit bort. Framöver förväntas en betydande del av det befintliga beståndet att minska ytterligare, eftersom många försäkrade närmar sig den åldersgräns som gäller för ersättning.

Den nedåtgående trenden har dock dämpats av förändringar i pensionsreglerna. Riktåldern i pensionssystemet höjdes år 2023 och förväntas höjas ytterligare år 2026. Detta har lett till ett minskat utflöde från beståndet under 2023 och förväntas fortsätta bromsa utflödet även från och med 2026. Den höjda åldersgränsen bidrar därmed till att beståndet håller sig relativt stabilt under de kommande åren.

Utöver förändringar i beståndets storlek påverkas utgifterna för arbetsskadeersättningar av flera makroekonomiska faktorer. Ersättningsnivåerna följer en indexering kopplad till konsumentprisindex, prisbasbelopp och inkomstindex. Den höga inflationen under 2022 och 2023 har lett till en kraftig ökning av medelersättningen, vilket påverkar utgifterna både för dessa år och för kommande år, eftersom vissa utgifter justeras med viss eftersläpning i förhållande till inflationen.

Osäkerhetsanalys

En tidigare osäkerhetsfaktor har varit den långa handläggningstiden för arbetsskadelivränta, som ledde till en hög ärendebalans, både vad gäller nya ansökningar och efterkontroller. Dessa fördröjningar innebar inte bara en påfrestning för de berörda individerna, utan ökade även risken för att efterkontroller, när de väl genomfördes, resulterade i betydande återkrav.

För att möta dessa utmaningar förstärkte Försäkringskassan under 2024 och 2025 handläggningsteamet genom riktade satsningar på rekrytering och utbildning. Resurstillskottet motsvarar cirka 30 nya årsarbetskrafter för 2025 jämfört med föregående år. Tack vare dessa åtgärder har handläggningstiderna börjat minska och ärendebalansen visat en nedåtgående trend. Även om arbetet med att nå långsiktigt stabila nivåer fortfarande pågår, börjar resultaten av de genomförda insatserna bli synliga, vilket bidrar till en mer effektiv och rättssäker hantering av arbetsskadeärenden.

I september 2023 publicerades en rapport gällande arbetsskedeförsäkringen, med titeln *En ändamålsenlig arbetsskedeförsäkring - för bättre ekonomisk trygghet, kunskap och rättssäkerhet* (SOU 2023:53). Utredningen föreslår flera förändringar, bland annat:

- Att de så kallade grundkraven för livränta förändras för att underlätta för den som ansöker att uppfylla kravet på varaktig inkomstförlust.
- Att kravet på att inkomstförlusten ska uppgå till minst en fjärdedels prisbasbelopp per år tas bort.
- Att en karenstid på 180 dagar från skadetillfället införs.

Om dessa förslag genomförs förväntas de leda till en betydande ökning av utgifterna. Effekterna av förslagen har inte beaktats i den aktuella prognosen. En eventuell förändring av lagstiftningen för arbetsskador kommer att kräva noggrann uppföljning och analys framöver.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	2 273 933	2 304 254	2 366 442	2 328 849
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-4 484	-22 905	-21 867
Volym- och strukturförändringar	+8 228	+42 324	+65 648	+88 271
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	2 282 161	2 342 094	2 409 185	2 395 253
Differens i 1000-tal kronor	+8 228	+37 840	+42 743	+66 404
Differens i procent	+0,4	+1,6	+1,8	+2,9

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Enligt den senaste publiceringen från Konjunkturinstitutet (KI) och Pensionsmyndigheten har prognoserna för prisbasbeloppet justerats ned för 2027–2028. Och inkomstindex för perioden 2026–2028 justerats ned, vilket dämpar kostnadsutvecklingen för dessa år. Mot bakgrund av detta har de makroekonomiska antagandena för arbetsskadeersättningar reviderats ned för 2026–2028.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för juni och juli var högre än prognosen, medan augusti blev lägre än väntat. Sammantaget har prognosen träffat relativt väl. Samtidigt var tillväxttakten för medelersättningen högre än vad som väntades i juliprognosen. Mot denna bakgrund har prognosen för kommande år reviderats upp.

1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	36 790	37 568	38 147	38 681	38 996	39 480
Därav						
1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	34 960	35 995	36 324	36 664	36 857	37 134
1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	1 830	1 573	1 823	2 017	2 139	2 346

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-94	-595	-1 175	-1 243	-1 699	-2 674
Anslag ³	34 459	35 415	36 256	36 208	35 882	34 629
Tilldelade medel	34 365	34 820	35 081	34 965	34 183	31 955
Utfall/Prognos	34 960	35 995	36 324	36 664	36 857	37 134
Avvikelse från anslag	-501	-580	-68	-456	-975	-2 505
Avvikelse från tilldelade medel	-595	-1 175	-1 243	-1 699	-2 674	-5 179
Högsta anslagskredit	1 722	1 770	1 812	1 810	1 794	1 731
Tillgängliga medel	36 087	36 590	36 893	36 775	35 977	33 686
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	880	3 448

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 36 miljoner kronor, vilket är 600 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och 1 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Ersättning inom det statliga personskadeskyddet kan lämnas till

i) de som tjänstgör enligt lagen om totalförsvarspplikt, inställer sig till mönstring eller genomgår militär utbildning inom Försvarmakten som rekryter

ii) de som medverkar i räddningstjänst samt

iii) de som är intagna för vård i kriminalvårdsanstalt, förvar i häkte eller polisarrest, vård i ett hem enligt lagen om vård av unga eller lagen om vård av missbrukare eller till dem som utför ungdomstjänst eller samhällstjänst enligt brottsbalken eller oavlönat arbete med intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Ersättningarna som betalas ut överensstämmer i stor utsträckning med arbetsskadeersättningen. Om den försäkrade har rätt till arbetsskadeersättning för sin skada, lämnas ersättning primärt från denna och anslaget för arbetsskadeersättning belastas. I de fall ersättningen blir högre genom reglerna för det statliga personskadeskyddet, betalas denna istället ut enligt det statliga personskadeskyddet.

Utgifterna för anslaget delas in i utgifter för äldre skador, skadeståndslivräntor och utgifter enligt gällande regelverk.

Analys

Den 7 mars 2024 blev Sverige medlem i försvarsalliansen Nato, vilket innebär den största säkerhetspolitiska förändringen på över 200 år. Medlemskapet medför nya försvarsåtaganden, vilket enligt Förvarsberedningen kräver ytterligare militära förstärkningar¹⁹.

Sveriges försvarsutgifter väntas i år uppgå till cirka 2,4 procent av BNP, enligt Natos redovisningspraxis, och förväntas öka till omkring 2,6 procent av BNP år 2028²⁰. Vid Nato-toppmötet i Haag den 24–25 juni beslutade medlemsländerna om ett nytt långsiktigt mål: att försvarsutgifterna ska uppgå till 5 procent av BNP senast 2035²¹. Av detta ska 3,5 procent av BNP avsättas till direkta militära utgifter och 1,5 procent till säkerhets- och försvarsrelaterade investeringar, inklusive exempelvis cyberförsvar och infrastruktur. Den svenska målsättningen om 2,6 procent till år 2028 ligger därmed under det

¹⁹ Försvarsdepartementet: [Stärkt försvarsförmåga – Sverige som allierad, Ds 2024:6](#).

²⁰ Regeringskansliet: [Försvarsbudget](#)

²¹ Försvarsdepartementet: [Natos toppmöte i Haag](#)

nya Nato-målet, vilket innebär att ytterligare satsningar kommer att krävas framöver för att leva upp till de nya gemensamma åtagandena.

Regeringen har även planerat att successivt öka antalet värnpliktiga, från cirka 8 000 personer per år i dagsläget, till 10 000 år 2030, 12 000 år 2032 och eventuellt ytterligare till 14 000 år 2035²². Sedan kriget i Ukraina bröt ut har dessutom intresset för Hemvärnet ökat markant, vilket stärker den territoriella försvarsförmågan ytterligare. De militära satsningarna förväntas ha en höjande effekt på utgifterna för ersättning inom det statliga personskadeskyddet under de kommande åren.

Regeringens omfattande satsning på det militära försvaret följs av betydande investeringar i kriminalvården under de kommande åren²³. Bland annat planeras en utbyggnad av antalet fängelseplatser för att möta det ökade behovet av strängare kriminalpolitiska åtgärder, såsom längre och mer omfattande straff. Denna utbyggnad leder också till högre kostnader för personskadeskydd och tillhörande försäkringsförmåner, eftersom fler intagna innebär en ökad risk för personskador inom kriminalvården. Detta förväntas medföra ökade kostnader för det statliga personskadeskyddet.

Historiskt sett har utgifterna för ersättning inom det statliga personskadeskyddet följt en nedåtgående trend. De senaste årens omfattande satsningar inom försvar och kriminalvård har dock skapat en ny situation där kostnaderna förväntas öka på sikt. Den största gruppen inom det statliga personskadeskyddet utgörs av militärskador samt skador som omfattas av värnpliktslagen.

Osäkerhetsanalys

En betydande osäkerhetsfaktor för prognosen för Ersättning inom det statliga personskadeskyddet, är den höga ärendebalans som förmånen för närvarande har, och som har lett till fördröjningar i handläggningen. Rekryteringsarbetet pågår, men eftersom både rekrytering och utbildning av nya medarbetare tar tid, förväntas det dröja innan dessa förstärkta resurser ger en varaktig effekt på handläggningstiderna och ärendebalansen.

Det skärpta säkerhetsläget i Sverige utgör också en betydande osäkerhetsfaktor för prognosen. De omfattande satsningarna på det militära försvaret och på kriminalvården förväntas på längre sikt ha en höjande effekt på utgifterna. Samtidigt råder osäkerhet kring hur stor del av resurserna som faktiskt

²² Försvarsdepartementet: [Försvarsberedningen överlämnade totalförsvarsrapporten Stärkt försvarsförmåga. Sverige som allierad](#)

²³ Justitiepartementet: [Omfattande satsningar för ett tryggare och rättvisare Sverige](#)

används för militära övningar jämfört med generell beredskap, vilket påverkar antalet skador och därmed kostnaderna.

Vid denna prognosomgång har historiska prognosfel analyserats. Baserat på tidigare prognosfel inom det statliga personskadeskyddet, bedöms risken för att tillgängliga medel överskrids som mycket låg för år 2025. Med samma metodik uppskattas risken för ett överskridande till cirka 50 procent för år 2026.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	36 153	36 256	36 208	35 882
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-158	+68	+456	+975
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	35 995	36 324	36 664	36 857
Differens i 1000-tal kronor	-158	+68	+456	+975
Differens i procent	-0,4	+0,2	+1,3	+2,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för juni–augusti var lägre än prognosen på grund av för få resurser i handläggningen, vilket lett till en ärendebalans. Prognosen för 2025 har därför justerats ned. Rekrytering pågår, men förstärkta resurser ger effekt först senare, varför prognosen höjs från och med 2026.

1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	1 375 945	1 409 000	1 433 000	1 433 000	1 433 000	1 433 000
Därav						
1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund	338 181	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	693 036	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	90 054	114 000	134 000	134 000	150 000	150 000
1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar	243 774	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000
1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården	10 900	12 000	16 000	16 000	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Tilldelade medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Utfall/Prognos	338 181	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Avvikelse från anslag	819	0	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	819	0	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 339 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Finansiell samordning bedrivs av samordningsförbund och är en frivillig samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, en eller flera regioner samt en eller flera kommuner. Syftet med den finansiella samordningen är att göra det möjligt att identifiera individernas totala behov av rehabilitering, vilket kan vara svårt för en enskild aktör. Målgruppen är individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Anslaget finansierar bidrag till samordningsförbunden och Försäkringskassans administrativa kostnader till följd av arbetet med samordningsförbundens verksamhet.

Analys

Utfallet för perioden januari till september 2025 uppgick till 254 miljoner kronor, vilket är i nivå med motsvarande period föregående år.

För att samordningsförbunden ska nå sin målgrupp och undvika ett överflödigt eget kapital, är det avgörande att alla fyra parter – Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och regionerna – samarbetar för att frigöra

resurser och identifiera individer i behov av insatser som finansieras av förbundens verksamhet.

Försäkringskassan följer utvecklingen av verksamheten inom Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner och hur den påverkar samverkan genom samordningsförbund.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Tilldelade medel	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Utfall/Prognos	693 036	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Avvikelse från anslag	6 964	0	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	6 964	0	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 700 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska i samverkan se till att fler personer ges nödvändigt stöd för återgång i arbete eller omställning till ett nytt arbete. Sjukskrivna och unga med aktivitetsersättning ska så tidigt som möjligt få tillgång till insatser inom ramen för myndigheternas rehabiliteringssamverkan för att utveckla eller återfå arbetsförmågan och därmed kunna återgå i, eller få, arbete. Personerna i fråga ska ges individuellt anpassade förutsättningar för övergången från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen och myndigheternas samverkan ska bidra till att förhindra att individer förlorar sin sjukpenninggrundande inkomst i anslutning till övergången mellan myndigheterna.

Analys

Utfallet för perioden januari till september 2025 uppgick till 481 miljoner kronor, vilket är cirka 5 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år.

Myndigheterna ser att målgruppen för det förstärkta samarbetet ökar och ett arbete pågår för att identifiera hur fler kan ta del av det förstärkta samarbetet genom effektivare arbetssätt och mer individanpassade insatser. Arbetet kommer att återrapporteras i april 2026 i enhetlighet med regeringsuppdraget.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	114 000	134 000	134 000	134 000	150 000	150 000
Tilldelade medel	114 000	134 000	134 000	134 000	150 000	150 000
Utfall/Prognos	90 054	114 000	134 000	134 000	150 000	150 000
Avvikelse från anslag	23 946	20 000	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	23 946	20 000	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	114 000	134 000	134 000	134 000	150 000	150 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 114 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivare kan få statligt bidrag för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd för återgång i arbete. Bidraget kan täcka utgifter för att utreda, planera, initiera, genomföra och följa upp arbetsplatsinriktade åtgärder. Syftet med bidraget är att förebygga sjukfall och att öka arbetstagares möjligheter att återgå i arbete vid pågående sjukfall, genom att stödja arbetsgivare att vidta tidiga och anpassade åtgärder. Bidrag lämnas till arbetsgivare för halva det belopp som denne har betalat för ett arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd av godkänd anordnare, dock med högst 20 000 kronor för en arbetstagare och med högst 200 000 kronor per arbetsgivare och år. För stödinsatser som påbörjades före 1 januari 2025 är bidraget högst 10 000 kronor för en arbetstagare.

Analys

Utfallet för perioden januari till september 2025 uppgick till 82 miljoner kronor, vilket är i nivå med motsvarande period föregående år.

Antalet ansökningar har under perioden januari till augusti 2025 ökat med 2 procent jämfört med motsvarande period 2024. Då inflödet hittills i år till

större delen avser insatser gjorda under 2024 har vi ännu inte kunnat se effekten av det höjda taket per arbetstagare.

Försäkringskassan har fått i uppdrag av regeringen att särskilt informera små och medelstora arbetsgivare om möjligheterna till bidrag för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. Informationskampanjer genomförs under hösten, bland annat i tidningar riktade till arbetsgivare och i sociala medier. Eventuella effekter från insatserna kommer troligtvis märkas tidigast under 2026.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000
Tilldelade medel	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000
Utfall/Prognos	243 776	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000
Avvikelse från anslag	224	0	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	224	0	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000	244 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 244 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

När det behövs för bedömningen av rätt till ersättning får Försäkringskassan begära att den försäkrade genomgår en utredning enligt lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar. Från och med den 1 januari 2019 är aktivitetsförmågeutredning den enda utredningsform som Försäkringskassan kan begära. Förutom att finansiera bidrag till regionerna används anslaget även till att finansiera Försäkringskassans kostnader för att utveckla metoden för aktivitetsförmågeutredningar och för att tillhandahålla utbildningar till personal som ska utföra försäkringsmedicinska utredningar.

Analys

Utfallet till och med september 2025 uppgick till 208 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år.

Försäkringsmedicinska utredningar är ett viktigt verktyg för att klargöra och utreda förutsättningar och behov hos personer som är sjukskrivna och då ofta under en längre tid. Utredningens resultat används både för att planera återgång i arbete och som underlag för att säkerställa korrekt ersättning, såsom sjukpenning och sjukersättning.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	16 000	16 000	16 000	16 000	0	0
Tilldelade medel	16 000	16 000	16 000	16 000	0	0
Utfall/Prognos	10 900	12 000	16 000	16 000	0	0
Avvikelse från anslag	5 100	4 000	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	5 100	4 000	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	0
Tillgängliga medel	16 000	16 000	16 000	16 000	0	0
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 12 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Regeringen ingick under år 2023 en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om fortsatt digital överföring av läkarintyg. Överenskommelsen gäller för åren 2023–2025 och medlen ska användas till att befintligt digitalt system för elektronisk informationsöverföring mellan regionerna och Försäkringskassan underhålls, och vid behov utvecklas, till dess att en sammanhållen intygshantering finns på plats. Regeringen har för statens räkning ingått en överenskommelse för åren 2026 och 2027 med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om fortsatt digital överföring av läkarintyg.

Analys

En överenskommelse mellan regeringen och SKR tecknades i oktober 2023 om upp till 16 miljoner kronor per år för åren 2023 till 2025. Utbetalningen för 2025 planeras ske under fjärde kvartalet.

Regeringen har för statens räkning ingått en överenskommelse för åren 2026 och 2027 med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om fortsatt digital överföring av läkarintyg. Den innebär att SKR och Försäkringskassan ska ta fram och redovisa en gemensam utvecklingsplan till regeringen, att SKR ska

redovisa medelsanvändning till Försäkringskassan och att Försäkringskassan ska betala ut medlen till SKR.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-1	-2	-3
Anslag ³	2 308 180	1 413 652	0	0	0	0
Tilldelade medel	2 308 180	1 413 652	0	-1	-2	-3
Utfall/Prognos	2 108 021	1 086 143	1	1	1	1
Avvikelse från anslag	200 159	327 509	-1	-1	-1	-1
Avvikelse från tilldelade medel	200 159	327 509	-1	-2	-3	-4
Högsta anslagskredit	115 409	70 682	0	0	0	0
Tillgängliga medel	2 423 589	1 484 334	0	-1	-2	-3
Överskridande av anslagskredit	0	0	1	2	3	4

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 1,1 miljarder kronor, vilket är 328 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Ersättning för höga sjuklönekostnader är en kompensation för den del av sjuklönekostnaden som överstiger en viss andel av arbetsgivarens totala lönekostnad. Syftet med ersättningen är att minska den börda som arbetsgivarens sjuklönekostnader kan utgöra. Det är särskilt de mindre arbetsgivarna med höga sjuklönekostnader som ska avlastas.

Till följd av coronapandemin beslutade Riksdagen att kompensera alla arbetsgivare för sina förhöjda sjuklönekostnader under delar av 2020–2022. Detta skedde i flera steg. Sammanlagt höjdes anslaget till 21 miljarder kronor för år 2020, 20 miljarder kronor för 2021 och 13 miljarder kronor för 2022.

Riksdagen beslutade den 29 maj 2024 att ersättning för höga sjuklönekostnader upphör från den 1 juli 2024.

Analys

Riksdagen beslutade den 29 maj 2024 att ersättning för höga sjuklönekostnader (EHS) upphör från och med den 1 juli 2024. Detta sker genom att bestämmelserna om EHS i lagen (1991:1047) om sjuklön upphävs. Arbetsgivare kommer dock att få ersättning för sjuklön redovisad för perioden januari till juni 2024, baserat på de ändrade lönesummegränserna. Eftersom utbetalningen sker året efter redovisningen förväntas huvuddelen av utbetalningarna för 2024 ske under 2025.

Baserat på företagsuppgifter från Skatteverket gjorde Försäkringskassan i februari 2025 en uppskattning av kostnaderna för 2024, vilket resulterade i ett beräknat utfall på 1,1 miljarder kronor.

Det finns dock en risk för fördröjda utbetalningar, återkrav eller retroaktiva justeringar upp till sex år efter att ersättningen upphört. Detta beror på att uppgifter i arbetsgivardeklarationer kan ändras upp till sex år efter det kalenderår de avser (26 kap. 40 § andra stycket skatteförfarandelagen [2011:1244]). Det innebär att ersättning kan både betalas ut och återkrävas fram till och med år 2031, vilket skapar osäkerhet kring om den totala effekten blir positiv eller negativ. På grund av dessa osäkerheter är prognosen för 2026–2029 satt till nära noll.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	1 086 329	1	1	1
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-186	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	1 086 143	1	1	1
Differens i 1000-tal kronor	-186	0	0	0
Differens i procent	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

En nedjustering av prognosen för 2025 har gjorts med utgångspunkt i utfallet för juni till september samt Försäkringskassans årskörning av företagsuppgifter från Skatteverket.

2:1 Förvaltningsmedel

2:1 Förvaltningsmedel

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-473 429	314 120	324 139	0	0	0
Anslag ³	10 470 682	10 804 646	11 271 917	11 644 617	11 916 177	0
Tilldelade medel	9 997 253	11 118 766	11 596 056	11 644 617	11 916 177	0
Utfall/Prognos	9 632 757	10 605 845	11 596 056	11 644 617	11 916 177	11 916 177
Avvikelse från anslag	837 925	198 801	-324 139	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	364 496	512 921	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	574 576	322 519	338 157	349 338	357 485	0
Tillgängliga medel	10 571 829	11 441 285	11 934 213	11 993 955	12 273 662	0
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Prognosen baseras på att rekryteringen av medarbetare sker i den omfattning och tid som vi planerat samt att det inte kommer några ytterligare reformer som påverkar verksamheten under perioden.

I budgetpropositionen 2026 ges myndigheten besked om ett antal stora reformer såsom administrativa sanktioner i välfärden, stärkt högkostnads-skydd för tandvård och AI-verkstad för offentlig förvaltning, som ska implementeras under kort tid vilket kommer att innebära undanträngningseffekter på andra områden. I budgetpropositionen framgår vidare att myndigheten inte har tilldelats medel enligt behov i budgetunderlaget 2026–2028 vad gäller exempelvis förutsättningsskapande infrastruktur såsom civilt försvar och operativ förmåga samt generationsväxling av it-system och utvecklingskapacitet.

Avseende civilt försvar och operativ förmåga kan det komma att påverka myndighetens uppdrag som sektorsansvarig myndighet för ekonomisk säkerhet samt administration och förvaltning för de ersättningar som myndigheten ansvarar. Det innebär att det kan få konsekvenser för myndighetens förmåga att administrera socialförsäkringen och de övriga ersättningar som myndigheten förvaltar påverkas. Försäkringskassan har även ansvar för att tillhandahålla samordnad och säker statlig it-drift till statliga myndigheter.

Det kan få konsekvenser för de ökade krav på säkerhetshöjande åtgärder som behövs för att stärka den statliga it-driften och datasäkringen ur ett totalförsvarsperspektiv.

Avseende genomförandet av generationsväxling av it-system och utvecklingskapacitet kan detta komma att påverka myndighetens möjlighet att kunna realisera en högre automatiseringsgrad i handläggningen och effektivisera verksamheten. Det kan även komma att påverka myndighetens förutsättningar för att framöver kunna implementera och realisera nya och förändrade reformer i verksamheten och it-system på ett effektivt sätt.

I proposition Stärkt kontroll över tandvårdssektorn (prop. 2025/26:7) föreslås att Försäkringskassan från 2026 får ta ut en årlig avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. I budgetpropositionen (prop. 2025/26:1 Utgiftsområde 10) framgår att avgifterna inte disponeras av myndigheten. I och med att Försäkringskassan inte disponerar avgifterna och inte heller har föreslagits ökat anslag i budgetpropositionen, saknas finansiering för verksamhet. Kostnaderna beräknas uppgå till 18 miljoner kronor för år 2026.

Analys

Försäkringskassan lämnade i februari 2025 in en handlingsplan i enlighet med regeringsuppdrag - Handlingsplan för att minska handläggningstiderna och ärendebalanserna, samt för att tillgängligheten ska vara god och stabil, dnr FK 2024/028034.

I rapporten Kraftsamling i verksamheten – en verksamhet och ekonomi i balans (FK 2024/028034) lämnar Försäkringskassan den 20 oktober in en tredje samlad redovisning av resultatutvecklingen i myndighetens verksamhet, samt förväntad framtida utveckling av resultaten.

Försäkringskassans främsta åtgärd för att stärka ärendehandläggningen och minska handläggningstider och ärendebalanser är rekrytering av ett stort antal medarbetare till handläggningen under 2025. Tillsammans med den betydande ersättningsrekrytering som sker kontinuerligt innebär detta att ett stort antal medarbetare ska rekryteras under kort tid. I augusti 2025 hade myndigheten 13 484 medarbetare. Antalet anställda har ökat med omkring 200 personer sedan föregående prognos vilket innebär en ökning med drygt 700 medarbetare sedan årsskiftet och utgörs i huvudsak av försäkringsutredare och försäkringshandläggare. Det betyder i sin tur att nuvarande medarbetare kommer att behöva lägga mycket tid på utbildning och handledning av nyanställda. Detta innebär att resultaten kortsiktigt kommer att försämrats till dess att de nyanställda uppnått full kapacitet. Myndigheten rekryterar även inom ett antal specialistfunktioner såsom upphandlare, säkerhetsexperten och kontorsspecialister.

För att myndigheten ska ha förutsättningar att framöver kunna realisera nya och förändrade reformer pågår även rekryteringar för att återställa myndighetens utvecklingskapacitet. I och med att vi i budgetpropositionen 2026 inte tilldelas medel för generationsväxling av it-system ser myndigheten utmaningar framöver i möjligheterna att hantera nya reformer.

Inom myndigheten pågår en utveckling av rekryteringsprocessen i syfte att effektivisera flödet från identifierat rekryteringsbehov till anställning. Effekten av rekryteringarna är beroende av att vi hittar lämpliga kandidater. Även hur personalomsättningen hos de nyanställda, som historiskt varit hög, utvecklas kommer att påverka i vilken takt det totala antalet medarbetare kommer att öka. Den interna rörlighet som uppstår när många tjänster utlyses samtidigt kan också innebära att antalet nya medarbetare inte ökar i planerad takt. Vi arbetar löpande med att förbättra introduktion och upplärning för att få så snabb effekt som möjligt av rekryteringarna.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	10 630 399	11 326 336	11 110 382	11 357 614
Överföring till/från andra anslagsposter	0	0	0	0
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	0	0
Volym- och strukturförändringar	0	0	0	0
Regelförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-24 554	269 720	534 235	558 563
Ny prognos	10 605 845	11 596 056	11 644 617	11 916 177
Differens i 1000-tal kronor	-24 554	269 720	534 235	558 563
Differens i procent	-0,2%	2,4%	4,8%	4,9%

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Övrigt

Prognosen för 2025 är 25 miljoner kronor lägre jämfört med föregående prognos. Främsta orsaken till sänkningen är minskade lönekostnader som förklaras av att planerad rekrytering delvis inte gått enligt plan. Ytterligare förklaring är högre intäkter, där finansiering har skett via andra finansieringskällor än förvaltningsanslaget, avseende Fritidskortet och ökade leveranser till NITIS (Nationell it-drift i samverkan).

Prognosen för 2026 är justerad enligt förslag anslag i budgetpropositionen 2026.

Prognoserna för 2027 och 2028 är justerade enligt beräknat anslag i budgetpropositionen 2026.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:1 Barnbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	32 522 601	32 053 658	31 659 197	31 130 663	30 858 169	30 523 143
Därav						
1:1.1 Allmänt barnbidrag	28 694 025	28 328 553	27 934 274	27 426 776	27 114 193	26 812 141
1:1.2 Flerbarnstillägg	3 523 365	3 422 866	3 411 739	3 385 577	3 428 754	3 394 466
1:1.3 Förlängt barnbidrag	278 889	275 903	282 857	287 075	283 987	285 301
1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån	26 322	26 336	30 327	31 235	31 235	31 235

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:1.1 Allmänt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	-74 684	-74 684	-97 884	-167 384
Anslag ³	29 132 910	28 253 869	27 934 274	27 403 576	27 044 693	27 046 550
Tilldelade medel	29 132 910	28 253 869	27 859 590	27 328 892	26 946 809	26 879 166
Utfall/Prognos	28 694 025	28 328 553	27 934 274	27 426 776	27 114 193	26 812 141
Avvikelse från anslag	438 885	-74 684	0	-23 200	-69 500	234 409
Avvikelse från tilldelade medel	438 885	-74 684	-74 684	-97 884	-167 384	67 025
Högsta anslagskredit	1 456 645	1 412 693	1 396 713	1 370 178	1 352 234	1 352 327
Tillgängliga medel	30 589 555	29 666 562	29 256 303	28 699 070	28 299 043	28 231 493
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 28,3 miljarder kronor, vilket är 75 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Allmänt barnbidrag betalas ut för barn från och med månaden efter barnets födelse. Allmänt barnbidrag är 1 250 kronor i månaden per barn och är skattefritt. Föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i Sverige till och med det kvartal då barnet fyller 16 år.

Analys

Utgifterna för det allmänna barnbidraget påverkas av antalet barn i åldrarna 0–16 år. Utvecklingen med både färre nyfödda och fler 16-åringar som lämnar systemet, förväntas fortsätta under hela prognosperioden.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	28 349 587	27 934 274	27 426 776	27 114 193
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-21 034	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	28 328 553	27 934 274	27 426 776	27 114 193
Differens i 1000-tal kronor	-21 034	0	0	0
Differens i procent	-0,1	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för det allmänna barnbidraget under juni-september 2025 blev 21 miljoner kronor lägre (0,2 procent) än vad som prognostiserades i juli. Prognosen lämnas oförändrat.

1:1.2 Flerbarnstillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-3 100	-12 400
Anslag ³	3 627 148	3 477 522	3 411 739	3 382 477	3 419 454	3 470 497
Tilldelade medel	3 627 148	3 477 522	3 411 739	3 382 477	3 416 354	3 458 097
Utfall/Prognos	3 523 365	3 422 866	3 411 739	3 385 577	3 428 754	3 394 466
Avvikelse från anslag	103 783	54 656	0	-3 100	-9 300	76 031
Avvikelse från tilldelade medel	103 783	54 656	0	-3 100	-12 400	63 631
Högsta anslagskredit	181 357	173 876	170 586	169 123	170 972	173 524
Tillgängliga medel	3 808 505	3 651 398	3 582 325	3 551 600	3 587 326	3 631 621
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 3,4 miljarder kronor, vilket är 55 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

En förälder som får allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiebidrag för två eller fler barn får också flerbarnstillägg. Flerbarnstillägget är 150 kronor per månad för det andra barnet, 580 kronor för det tredje barnet och 1 010 kronor för det fjärde barnet. Från och med det femte barnet lämnas 1 250 kronor för varje ytterligare barn.

Analys

Flerbarnstillägget, liksom det allmänna barnbidraget, är direkt kopplat till antalet nyfödda barn och visar därför en nedåtgående trend, åtminstone fram till 2029. Detta framgår från statistik från Statistiska centralbyrån (SCB), som visar att familjestorlek har minskat över tid. En nedgående trend är synlig för samtliga andra, tredje och fjärde födda barn, vilket tyder på att familjer i genomsnitt har färre barn än tidigare.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	3 428 562	3 411 739	3 385 577	3 428 754
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-5 696	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 422 866	3 411 739	3 385 577	3 428 754
Differens i 1000-tal kronor	-5 696	0	0	0
Differens i procent	-0,2	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under juni-september 2025 överskattades utgifterna med 6 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,6 procent av det prognostiserade beloppet i juli. Prognosen lämnas oförändrat.

1:1.3 Förlängt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	279 858	287 017	282 857	287 075	283 987	289 197
Tilldelade medel	279 858	287 017	282 857	287 075	283 987	289 197
Utfall/Prognos	278 889	275 903	282 857	287 075	283 987	285 301
Avvikelse från anslag	969	11 114	0	0	0	3 896
Avvikelse från tilldelade medel	969	11 114	0	0	0	3 896
Högsta anslagskredit	13 992	14 350	14 142	14 353	14 199	14 459
Tillgängliga medel	293 850	301 367	296 999	301 428	298 186	303 656
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 276 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Från och med kvartalet efter att barnet fyller 16 år kan föräldern få så kallat förlängt barnbidrag så länge barnet går i grundskolan eller motsvarande. Förlängt barnbidrag betalas även ut för barn som går i anpassad gymnasieskola eller specialskola.

Det finns ingen övre åldersgräns för rätten till förlängt barnbidrag. Bidraget är detsamma som för det allmänna barnbidraget på 1 250 kronor per barn och månad och betalas ut till och med den månad barnet slutför den utbildning som gett rätt till förlängt barnbidrag eller avbryter studierna.

Analys

De som får förlängt barnbidrag kan delas in i två huvudgrupper. Den första och största gruppen utgörs av ungdomar som fyller 16 år under det första kvartalet varje år och därmed övergår från allmänt barnbidrag till förlängt barnbidrag tills grundskolan avslutats. Den andra gruppen består av ungdomar och unga vuxna som av olika skäl fortsätter i grundskolan (inklusive anpassad grundskola), anpassad gymnasieskola eller specialskola, om de inte har avslutat sin grundskoleutbildning innan de fyller 16 år och omfattar

främst personer i åldrarna 17–21 år. Antalet barn i denna grupp förväntas öka för årligen under prognosperioden.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	277 103	282 857	287 075	283 987
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-1 200	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	275 903	282 857	287 075	283 987
Differens i 1000-tal kronor	-1 200	0	0	0
Differens i procent	-0,4	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under juni-september 2025 överskattades utgifterna med 1 miljon kronor, vilket motsvarar 1,4 procent av det prognostiserade beloppet i juli. Prognosen lämnas oförändrat.

1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	34 908	29 739	30 327	31 235	31 235	28 395
Tilldelade medel	34 908	29 739	30 327	31 235	31 235	28 395
Utfall/Prognos	26 322	26 336	30 327	31 235	31 235	31 235
Avvikelse från anslag	8 586	3 403	0	0	0	-2 840
Avvikelse från tilldelade medel	8 586	3 403	0	0	0	-2 840
Högsta anslagskredit	1 745	1 486	1 516	1 561	1 561	1 419
Tillgängliga medel	36 653	31 225	31 843	32 796	32 796	29 814
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	1 421

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 26 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Anslaget Barnbidrag belastar tilläggsbeloppet vid EU-familjeförmåner som Försäkringskassan i vissa fall ska betala ut. De familjeförmåner som omfattas är allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag, flerbarnstilllägg, de särskilda bidragen inom bostadsbidrag, studiebidrag och extra tillägg till studiebidrag samt efterlevandestöd.

Analys

Utgifterna för EU-familjeförmåner har inget direkt samband med någon kända data och skattas därför enbart utifrån utgifternas utveckling. Historiskt sett har utgifterna för denna anslagspost varierat kraftigt och det finns inget tydligt säsongsmönster. De betydande variationerna kan härledas till att utbetalningar inom tilläggsbeloppet kan ske retroaktivt efter att ett beslut har fattats. Inom EU-familjeförmåner är antalet pågående ärenden hög. Eftersom utredningen av dessa ärenden är omfattande och ofta tar över ett år, är det tidskrävande att arbeta ner ärendebalansen till långsiktigt stabila nivåer. Antalet pågående ärenden förväntas minska i takt med att förstärkning kommer på plats och det bedöms ligga på en långsiktigt hållbar och stabil nivå från och med 2027.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	28 944	30 327	31 235	31 235
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-2 608	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	26 336	30 327	31 235	31 235
Differens i 1000-tal kronor	-2 608	0	0	0
Differens i procent	-9,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under juni-september 2025 överskattades utgifter med 3 miljoner. Prognosen framöver förblir oförändrad.

1:2 Föräldraförsäkring

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	47 770 119	48 124 564	49 758 759	51 352 612	52 775 762	55 037 693
Därav						
1:2.9						
Föräldrapenning	33 546 017	33 949 954	35 791 289	37 226 099	38 322 060	39 847 551
1:2.11 Tillfällig föräldrapenning	9 267 219	8 996 622	9 339 121	9 348 588	9 519 323	9 740 071
1:2.12						
Graviditetspenning	500 704	499 635	506 680	511 599	519 632	537 781
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	1 100 089	1 033 551	902 603	851 149	843 132	954 527
1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	3 194 927	3 552 209	3 184 596	3 382 119	3 528 095	3 905 060
1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning	161 163	92 593	34 470	33 058	43 520	52 703

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.9 Föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-169 100	-240 255	-486 497
Anslag ³	35 650 334	35 764 559	35 622 189	37 154 944	38 075 818	40 292 385
Tilldelade medel	35 650 334	35 764 559	35 622 189	36 985 844	37 835 563	39 805 888
Utfall/Prognos	33 546 017	33 949 954	35 791 289	37 226 099	38 322 060	39 847 551
Avvikelse från anslag	2 104 317	1 814 605	-169 100	-71 155	-246 242	444 834
Avvikelse från tilldelade medel	2 104 317	1 814 605	-169 100	-240 255	-486 497	-41 663
Högsta anslagskredit	1 782 176	1 788 227	1 781 109	1 857 747	1 903 790	2 014 619
Tillgängliga medel	37 432 510	37 552 786	37 403 298	38 843 591	39 739 353	41 820 507
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 33,9 miljarder kronor, vilket är 1,8 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Föräldrapenning betalas ut i samband med ett barns födelse eller adoption i maximalt 480 dagar per barn.

För barn födda från och med den 1 januari 2014 kan föräldrapenning tas ut fram till dess att barnet fyller 12 år eller när barnet slutar femte klass. Efter barnets fyraårsdag kan föräldrapenning tas ut under högst 96 dagar.

För barn som är födda före den 1 januari 2014 kunde föräldrapenning tas ut till och med när barnet avslutat det första året i grundskolan eller till och med den dag som barnet fyllde 8 år.

För föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn har föräldrarna rätt till hälften var av de 480 föräldrapenningdagarna. För barn födda från och med den 1 januari 2016 är det 90 föräldrapenningdagar med grund- eller sjukpenningnivå som inte kan avstås till den andra föräldern.

Av de 480 föräldrapenningdagarna kan förmånen lämnas på sjukpenningnivå eller grundnivå för 390 dagar. För resterande 90 dagar utges föräldrapenning på lägstanivå, som uppgår till 180 kronor per dag, före skatt.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten är tillräckligt hög har föräldern rätt att ta ut dagar på sjukpenningnivå. Om inkomsten dessutom når taket på 10 prisbasbelopp blir ersättningen på maximal nivå. År 2025 är taket 588 000 kronor.

Föräldrar som saknar sjukpenninggrundande inkomst, som har för låg inkomst eller inte uppfyller kvalificeringsvillkoren, kan ansöka om föräldrapenning på grundnivå, som uppgår till 250 kronor per dag, före skatt.

Lägstånivådagar har alla föräldrar möjlighet att ta ut, som uppfyller de grundläggande villkoren för föräldrapenning.

Föräldrapenning kan betalas ut på hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels förmånsnivå, på samtliga ersättningsnivåer.

Analys

Utgifterna för föräldrapenning påverkas av:

- Regelverkets utformning
- Antal uttagna dagar per barn
- Antal barn i befolkningen
- Medelersättningen
- Fördelningen i uttag mellan kvinnor och män

Regelverkets utformning

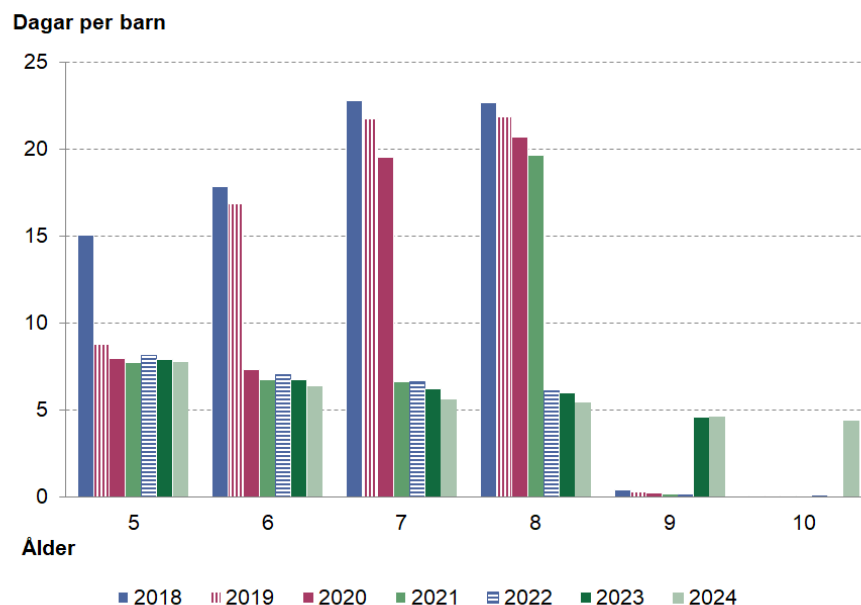
Antalet uttagna föräldrapenningdagar minskade från 56,8 miljoner dagar år 2018 till 48,6 miljoner dagar år 2022. Minskningen var på mellan 1,5 och 5,5 procent per år och beror främst på att nyttjandet var lägre för barn, 5–8 år, i nuvarande regelsystem än i föregående, se Figur 33. Nuvarande regelsystem gäller barn födda från och med 2014, medan föregående systemet gällde barn födda till och med 2013. År 2021 fyllde den sista årskullen i föregående regelsystem åtta år, vilket innebär att det sedan år 2022 bara finns barn i nuvarande system.

Under åren 2023 och 2024 tillkom nio- respektive tioåringar med omkring 4,5 dagar per barn och ålder, se Figur 32. Trots detta minskade antalet nyttjade föräldrapenningdagar med 2,1 miljoner dagar (4,3 procent) år 2023 och 1,6 miljoner dagar (3,5 procent) år 2024. Under dessa år minskade barnafödandet och det hade en större effekt på uttaget än vad regelverkets utformning med ett ökande antal årskullar hade. Betydelsen av antalet födda barn för nyttjandet av föräldrapenning framöver beskrivs i avsnittet *Antal barn i befolkningen*.

År 2025 är första året som dagar kan tas ut för barn som fyller 11 år. Till och med september i år har 4,8 dagar per 11-åring nyttjats och förväntas uppgå till 5,2 dagar för helåret samt resterande prognosår.

År 2026 blir barnen i den första årskullen i nuvarande system, 12 år. Från och med det året är alla åldrar med som det är möjligt att ta ut föräldrapenning för. Under året då barnet fyller 12 år, beräknas 5,6 dagar tas ut per barn. Skattningen för 12-åringar baseras på hur många dagar som tagits ut under februari–september i år, för barn födda i Sverige, som fyllde 11 år i januari i år. År 2026 blir barnen i den första årskullen i nuvarande system, 12 år. Från och med det året är alla åldrar med som det är möjligt att ta ut föräldrapenning för.

Figur 32 Antal uttagna föräldrapenningdagar per barn och ålder, 5–10 år, 2018–2024

Anm. Antalet nyttjade dagar per ålder relateras till antalet barn i befolkningen i december respektive år, från SCB:s befolkningsstatistik. Ålder definieras som den högsta åldern barnet har under kalenderåret.

Antal uttagna dagar per barn

Antalet nyttjade föräldrapenningdagar per barn och ålder, 0–9 år, har tidigare legat på en stabil nivå i nuvarande regelsystem, förutom under pandemin. Under år 2024 minskade dock antalet uttagna dagar per barn för de flesta åldrar igen. Minskningen i nyttjade dagar per barn år 2024 kan ha påverkats av det ekonomiska läget med en ökande inflation och arbetslöshet. I år har minskningen fortsatt för barn, 0–1 år, och årsknivåerna beräknas att likna dem för pandemiåren 2020–2021. För åldrarna 2–10 ser uttaget per barn ut att vara på samma nivå i år som år 2024. Arbetslösheten förväntas, enligt Konjunkturinstitutets prognos från september 2025, att börja minska från och med 2026. Till följd av en förbättrad ekonomi beräknas uttaget för barn, 0–8 år, att öka successivt 2026 och 2027. År 2027 antas nivån att vara normal igen och förbli så prognosperioden ut. För åldrarna 9 och 10 väntas

antalet dagar per barn ligga kvar på 2024 års nivå om 4,6 respektive 4,4 dagar till och med år 2029.

Antal barn i befolkningen

SCB:s senaste befolkningsprognos från april 2025 har använts som underlag till utgiftsprognosen för föräldrapenning. Några justeringar av underlaget har dock gjorts, med anledning av ett lågt barnafödande hittills i år och av att giltighetstiden för EU:s massflyktsdirektiv förlängts, se *Osäkerhetsanalys*. En skattning har gjorts av antalet 0-åringar i år, utifrån SCB:s statistik över födda barn till och med juli. Skattningen är lägre än SCB:s prognos och antalet 0-åringar har sänkts med 643 barn i år. En lika stor sänkning har gjorts för ettåringar år 2026, tvååringar och så vidare. Med anledning av att massflyktsdirektivets giltighetstid förlängts med ett år, har 4 382 barn i ålderna 1–12 lagts till år 2026. Av dessa barn beräknas 3,8 procent vara 1–4 år gamla. Skattningen på 4 382 barn har gjorts utifrån SCB:s prognos över utflyttade barn²⁴, från april 2025, där barnen från Ukraina väntades flytta från Sverige under 2026.

Enligt den justerade versionen av SCB:s befolkningsprognos, beräknas antalet barn i åldersgruppen 0–12 år att minska med 1,6–2,1 procent per år under hela prognosperioden, vilket har en sänkande effekt på uttagna dagar. Samtidigt förväntas de tillkommande åldrarna, 11 och 12 år, ha en höjande effekt på uttaget under åren 2025 respektive 2026.

Medelersättningen

Trots ett minskande antal uttagna dagar år 2024, ökade utgifterna med cirka 777 miljoner kronor (2,4 procent), till drygt 33,5 miljarder kronor. Ökningen beror på högre ersättningsnivåer för dagar på sjukpenningnivå år 2024 än år 2023.

Medelersättningen på sjukpenningnivå, där de som får maxbeloppet är exkluderade, prognostiseras att öka mellan åren 2024 och 2029, från 824 till 1 003 kronor för kvinnor och från 910 till 1 096 kronor för män.

Ersättningen för en dag på sjukpenningnivå med maximal ersättning förväntas att följa Konjunkturinstitutets prognos över utvecklingen för prisbasbeloppet och öka från 1 218 kronor år 2024 till 1 335 kronor år 2029.

Fördelningen i uttag mellan kvinnor och män

Föräldrapenning används i störst omfattning av kvinnor. Antalet dagar som tas ut av kvinnor beräknas att uppgå till mellan 30,2 och 30,7 miljoner dagar

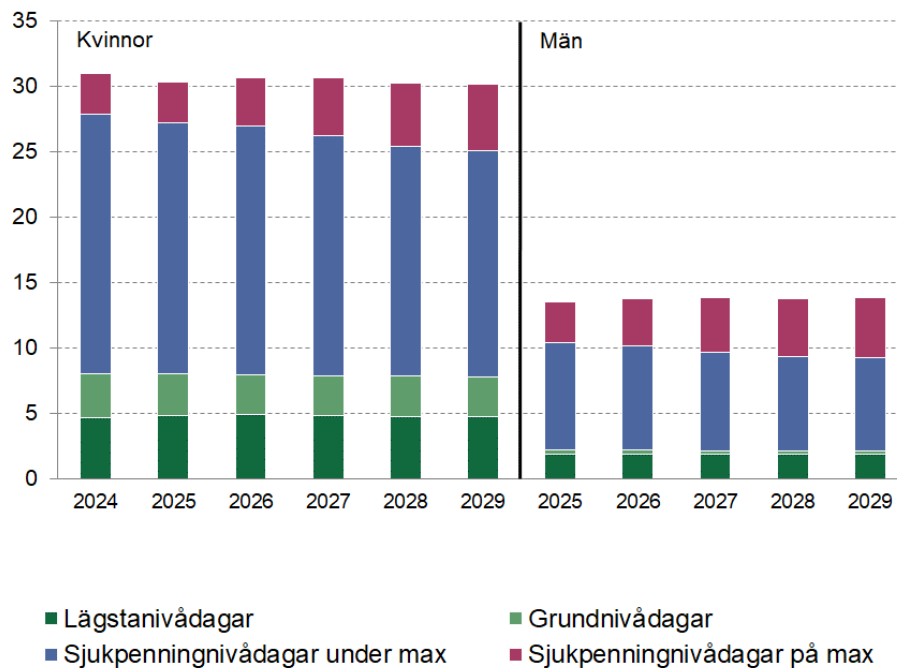
²⁴ Statistiska centralbyrån. Prognos över utflyttade barn födda i Europa utom Norden och EU samt Sydamerika, Nordamerika och Oceanien, april 2025.

per år 2025–2029, se Figur 33. Under samma tid förväntas männens dagar att variera mellan 13,6 och 13,9 miljoner dagar.

Den långsiktiga trenden för männens andel av uttagna föräldrapenningdagar är svagt ökande. Mellan åren 2024 och 2029 förväntas andelen att öka från 30,9 till 31,4 procent.

Figur 33 Antal föräldrapenningdagar fördelade på ersättningsnivå och mottagarnas kön, 2024–2029, miljontal

Prognos från och med år 2025

Utfall och prognos över dagar och utgifter

Under perioden januari–september i år har knappt 34,1 miljoner föräldrapenningdagar nyttjats, vilket är en minskning med cirka 940 000 dagar (2,7 procent) jämfört med motsvarande period 2024. Antalet uttagna föräldrapenningdagar för helåret beräknas att minska med 2,1 procent till 43,9 miljoner dagar år 2025, på grund av ett minskat barnafödande och en försämrad ekonomi. Därefter förväntas en ökning med 1,2 respektive 0,2 procent åren 2026 och 2027, till följd av en förbättrad ekonomi. År 2026 beror ökningen också på att 12-åringarna tillkommer. Därefter väntas åter en minskning till 44,0 miljoner dagar år 2029, på grund av att antalet barn i befolkningen minskar.

Mellan åren 2024 och 2029 prognostiseras utgifterna att öka med 1,2–5,4 procent per år och landa på 39,8 miljarder kronor 2029. Ökningen framöver förklaras främst av att ersättningen för sjukpenningnivådagar ökar, vilket i sin tur är en följd av lönehöjningar och en positiv trend för prisbasbeloppet.

Åren 2026 och 2027 beror ökningen i utgifter också på att antalet nyttjade dagar ökar.

Osäkerhetsanalys

Kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina är fortsatt en osäkerhetsfaktor för utgifterna inom föräldrapenning. De flesta personer som flytt kriget har skydd under EU:s massflyktsdirektiv. Direktivet ger en mycket begränsad rätt till svensk socialförsäkring. Giltighetstiden för massflyktsdirektivet har förlängts med ytterligare ett år, enligt beslut av EU den 15 juli i år. För de personer som beviljas uppehållstillstånd enligt direktivet gäller tillståndet till den 4 mars 2027.

Regeringens betänkande, 2024/25: SfU5 Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd, antogs av riksdagen den 2 oktober 2024. Förslaget innebär att de personer som levt med skydd av massflyktsdirektivet kan folkbokföra sig efter ett år, dock utan rätt till bosättningsbaserade förmåner. Detta trädde i kraft den 1 november 2024. Ukrainare som varit i Sverige längre än två år hade dock möjlighet att folkbokföra sig före den 1 november 2024, med stöd av utlänningslagen och därigenom få bosättningsbaserade förmåner. Ukrainare med arbetstillstånd kan ha rätt till arbetsbaserade förmåner.

Hittills har uttaget av föräldrapenning för ukrainska barn i Sverige inte haft någon större påverkan på de totala utgifterna och förväntas inte att ha det framöver heller.

Kvalificering till bosättningsbaserade förmåner

I budgetpropositionen för 2026²⁵ framgår det att regeringen avser att föreslå en modell för kvalificering till vissa av de bosättningsbaserade förmånerna. De ska återkomma med ett förslag som baseras på ett urval av rekommendationer från betänkandet Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53), som ska gälla de som bosätter sig i Sverige från och med den 1 januari 2027. Eftersom förslaget om kvalificering inte preciserats ännu, har hänsyn inte tagits till detta i föreliggande prognos.

²⁵ Regeringen. Regeringens proposition 2025/26:1

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	33 685 794	35 649 837	37 190 947	38 041 745
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-75 697	-57 400	-117 686	+11 930
Volym- och strukturförändringar	+339 857	+198 852	+152 838	+268 385
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	33 949 954	35 791 289	37 226 099	38 322 060
Differens i 1000-tal kronor	+264 160	+141 452	+35 152	+280 315
Differens i procent	+0,8	+0,4	+0,1	+0,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt sin prognos över timlöneökningstakten åren 2025–2026 och höjt den för 2027–2028. De har också justerat ned prognosen för prisbasbeloppet 2027–2028. Sammantaget har justeringarna en sänkande effekt på prognosen 2025–2027 och en höjande effekt 2028.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för perioden juni–september i år blev 130 miljoner kronor högre (1,0 procent) än prognostiserat. Det har fötts fler barn än väntat under de senaste månaderna och antalet nollåringar år 2025 har därför höjts med drygt 1 000 barn jämfört med föregående prognos. En lika stor höjning har gjorts för ettåringar 2026, 2-åringar 2027 och så vidare.

Antalet uttagna dagar per noll-, ett- och elvaåring har varit högre än förväntat och har därför justerats upp. Höjningen för noll- och ettåringar har gjorts för åren 2025 och 2026, medan höjningen för elvaåringar även gäller 2027 och 2028. Uttaget efter 11-årsdagen, för dem som fyllde i januari i år, har varit lägre än beräknat på senare tid. Antalet nyttjade dagar per 12-åring har därför sänkts med 0,4 dagar 2026–2028.

Med anledning av att giltighetstiden för EU:s massflyktsdirektiv förlängts med 1 år har antalet barn, 1–12, år justerats upp med knappt 4 400 barn år 2026.

För år 2028 är prisbasbeloppet lägre och timlöneökningstakten högre än vid föregående prognosomgång, vilket väntas innebära ett högre antal mottagare som når upp till ersättning på maxnivå än tidigare. Detta har en höjande effekt på utgifterna.

Sammantaget innebär justeringarna att det blir en höjning av utgiftsprognosen för alla år.

1:2.11 Tillfällig föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	9 771 335	9 757 471	9 354 917	9 506 474	9 680 870	10 160 798
Tilldelade medel	9 771 335	9 757 471	9 354 917	9 506 474	9 680 870	10 160 798
Utfall/Prognos	9 267 219	8 996 622	9 339 121	9 348 588	9 519 323	9 740 071
Avvikelse från anslag	504 116	760 849	15 796	157 886	161 547	420 727
Avvikelse från tilldelade medel	504 116	760 849	15 796	157 886	161 547	420 727
Högsta anslagskredit	488 476	487 873	467 745	475 323	484 043	508 039
Tillgängliga medel	10 259 811	10 245 344	9 822 662	9 981 797	10 164 913	10 668 837
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 9 miljarder kronor, vilket är 761 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

En förälder som behöver stanna hemma från sitt arbete för att tillfälligt vårda ett sjukt barn har rätt till tillfällig föräldrapenning.

Ersättningsnivån för tillfällig föräldrapenning är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättningen kan betalas ut med hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels omfattning. Inkomsttaket för tillfällig föräldrapenning är 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn (vab) är den absolut största utgiftsposten inom tillfällig föräldrapenning. Ersättningen kan betalas ut till den som avstår från att arbeta för att vårda ett sjukt barn som inte har fyllt 12 år (i vissa fall 16 år). Ersättningen kan betalas ut under maximalt 120 dagar för varje barn och år.

Föräldrar till ett allvarligt sjukt barn som inte fyllt 18 år kan få ersättning för ett obegränsat antal dagar.

I samband med barns födelse har den förälder som inte föder barnet eller en annan anhörig möjlighet att få ersättning för 10 dagar om de avstår från arbete. Vid adoption har föräldrarna möjlighet att dela på dessa 10 dagar.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan få tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar för ett barn som inte fyllt 16 år. Ersättningen betalas ut för högst 10 kontaktdagar per år tills barnet fyller 16 år.

Tillfällig föräldrapenning kan även betalas ut under 10 dagar per förälder när ett barn under 18 år avlider.

Analys

Uttaget av vård av barn (VAB) ökade kraftigt till följd av covid-19-pandemin. Under pandemiåren 2020–2022 var antalet utbetalda VAB-dagar mellan 24 och 28 procent högre (per år) jämfört med 2019, det sista året innan pandemin. Uttaget av VAB har sedan dess fortsatt vara förhöjt även om det har minskat från toppen som nåddes under årsskiftet 2021/2022. Detta antas vara en effekt av förändrade normer för VAB vid sjukdom på skolor och förskolor och/eller föräldrars benägenhet för detsamma.

För vintern 2024 - 2025 har VAB-nivåerna haft en avvikande månadsfördelning, där december och januari varit ovanligt låga medan senare månader varit ovanligt höga. Detta korresponderar mot en influensasäsong som slagit till senare än tidigare år.

Försäkringskassan har under en period tillämpat förstärkta kontroller, och detta har enligt en undersökning haft en minskande effekt på antalet ansökningar med felaktigheter, vilket i sig har en minskande effekt på antalet ansökningar totalt.

Regeringen och Sverigedemokraterna har i förslaget *Utökad rätt till VAB*²⁶ utökat möjligheten till Föräldrapenning i specifika fall för barn med funktionsnedsättning. Denna utökade rätt väntas öka utgifterna med start 2026 då lagen träder i kraft.

Regeringen och Sverigedemokraterna har i statens budget lanserad den 22 september 2025 angett att man ska införa kvalificering för välfärden. Då detta inte specificerats i konkreta lagförslag har denna prognos inte justerats som ett resultat av detta.²⁷

I samma budget nämns en regeländring som innebär att ansökning om VAB ska lämnas in inom 30 dagar efter själva VAB-dagen, jämfört med dagens regel på 90 dagar. Ändringen träder i kraft den 1 april 2026. Effekterna av detta beskrivs i avsnitt Jämförelse med föregående prognos.

Osäkerhetsanalys

Det framtida nyttjandet av förmånen bör ses som högst osäkert. Pandemin ledde till förändrade VAB-normer och uttaget av VAB har fortsatt vara förhöjt. Antalet VAB-dagar prognostiseras minska kommande år, vilket främst är en följd av färre barn i befolkningen. Om VAB-normer vid sjukdom fullt ut skulle återgå till något mer likt de normer som rådde innan pandemin, skulle utgifterna bli betydligt lägre än prognostiserat.

Det finns en osäkerhet angående hur Försäkringskassan kommer att tillämpa sina kontroller i framtiden. Om metoden för kontroll skulle återgå till en mindre strikt metod skulle detta kunna ha en höjande effekt på prognosen.

Beroende på hur kvalificeringar för välfärden kommer att konkretiseras i lagförslag så kan det slå på olika sätt på utgifterna.

²⁶ [Utökad rätt till VAB - Regeringen.se](#)

²⁷ [Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn](#)

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	9 100 142	9 308 034	9 402 424	9 532 552
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-2 448	-11 135	+5 281	+46 487
Volym- och strukturförändringar	-101 072	-52 410	-68 519	-69 249
Regelförändringar	-	+94 632	+9 402	+9 533
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	8 996 622	9 339 121	9 348 588	9 519 323
Differens i 1000-tal kronor	-103 520	+31 087	-53 836	-13 229
Differens i procent	-1,1	+0,3	-0,6	-0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sedan Försäkringskassans föregående prognos publicerat en ny prognos för timlöner och prisbasbelopp. De ändrade makroekonomiska förutsättningarna har en sänkande effekt på prognosen 2025 – 2026 och en höjande effekt 2027 – 2028.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen har en viss sänkande effekt på prognosen.

Regelförändringar

En utökad rätt till tillfällig föräldrapenning har en höjande effekt på prognosen.

Skiftet från ett anmälningarfönster på 90 dagar till 30 dagar har en höjande effekt under 2026, att och en marginellt sänkande effekt under de efterföljande åren. Den höjande effekten 2026 beror på att ansökningar som hade betalats senare med det tidigare regelverket nu väntas bli betalda under året. För senare år väntas effekten av avsaknaden av de upplupna kostnaderna i början och slutet på året i stort sett ta ut varandra, men att det minskade fönstret för anmälan kommer att ha en marginellt sänkande effekt, då antalet personer som missar att ansöka väntas öka marginellt. Denna effekt väntas hållas på en låg nivå som ett resultat av kampanjer från Försäkringskassan.

1:2.12 Graviditetspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	652 190	564 898	510 558	517 019	526 098	540 863
Tilldelade medel	652 190	564 898	510 558	517 019	526 098	540 863
Utfall/Prognos	500 704	499 635	506 680	511 599	519 632	537 781
Avvikelse från anslag	151 486	65 263	3 878	5 420	6 466	3 082
Avvikelse från tilldelade medel	151 486	65 263	3 878	5 420	6 466	3 082
Högsta anslagskredit	32 609	28 244	25 527	25 850	26 304	27 043
Tillgängliga medel	684 799	593 142	536 085	542 869	552 402	567 906
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 500 miljoner kronor, vilket är 65 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Graviditetspenning kan betalas ut till gravida som har ett fysiskt ansträngande arbete eller risker i arbetsmiljön som gör att de inte kan arbeta under graviditeten. Ersättningsnivån för graviditetspenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst med ett inkomsttak på 7,5 prisbasbelopp. Graviditetspenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Analys

Antalet gravida som ansökte om graviditetspenning ökade kraftigt under pandemin efter att gravida klassats som en riskgrupp för covid-19. Detta gav upphov till förhöjda utgifter för graviditetspenning under 2021 och 2022. Utgifterna har sedan dess minskat och ersättningen betalas nu ut för färre dagar än innan pandemin.

Osäkerhetsanalys

Marginalen mellan prognosen och tillgängliga medel är smalare 2026 och framåt jämfört med tidigare. Därför finns en viss risk att anslaget kan överskridas.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	501 484	510 725	515 420	521 683
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-32	-438	-137	+1 722
Volym- och strukturförändringar	-1 817	-3 607	-3 684	-3 773
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	499 635	506 680	511 599	519 632
Differens i 1000-tal kronor	-1 849	-4 045	-3 821	-2 051
Differens i procent	-0,4	-0,8	-0,7	-0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Överföring till/från andra anslagsposter

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sedan Försäkringskassans föregående prognos publicerat en ny makroekonomisk prognos. Uppdaterade prognoser för timlöner och prisbasbelopp har marginell påverkan på utgifterna för graviditetspenning.

Volym- och strukturförändringar

De senaste utfallen har en marginellt sänkande effekt på prognosen.

1:3 Underhållsstöd

1:3 Underhållsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	2 798 382	2 753 953	2 785 111	2 869 205	2 879 859	2 879 859
Tilldelade medel	2 798 382	2 753 953	2 785 111	2 869 205	2 879 859	2 879 859
Utfall/Prognos	2 687 002	2 654 146	2 772 515	2 857 120	2 867 851	2 878 557
Avvikelse från anslag	111 380	99 807	12 596	12 085	12 008	1 302
Avvikelse från tilldelade medel	111 380	99 807	12 596	12 085	12 008	1 302
Högsta anslagskredit	139 919	137 697	139 255	143 460	143 992	143 992
Tillgängliga medel	2 938 301	2 891 650	2 924 366	3 012 665	3 023 851	3 023 851
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 2,7 miljarder kronor, vilket är 100 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Anslaget för underhållsstöd består av delarna utfyllnadsbidrag, förlängt underhållsstöd och fullt underhållsstöd.

Underhållsstöd beviljas från Försäkringskassan, för barn med särlevande föräldrar där den bidragsskyldiga av olika anledningar inte betalar något underhållsbidrag alls eller betalar ett belopp som är lägre än det beslutade underhållsstödet. Det gäller även när föräldrarna har gemensam vårdnad. Underhållsstöd betalas också ut för barn där en ensam förälder adopterat barn eller när ett faderskap inte är fastställt trots att modern medverkat i att få det fastställt.

Förlängt underhållsstöd beviljas från och med den månad då barnet fyller 18 år. För ungdomar som bedriver sådana studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller till studiehjälp, kan förlängt underhållsstöd beviljas från och med månaden efter att de fyllt 18 år till och med juni det år då de fyller 20 år. När fullt underhållsstöd beviljas ska den bidragsskyldige föräldern återbetala en beräknad del av underhållsstödet till staten. Betalningsskyldigheten beräknas på inkomster enligt den senaste taxeringen. Underhållsstödet är:

- 1 673 kronor i månaden till och med månaden när barnet fyller 11 år
- 1 823 kronor i månaden till och med månaden när barnet fyller 15 år och
- 2 223 kronor från och med månaden efter att barnet har fyllt 15 år.

Underhållsstöd finansieras delvis via anslaget i statsbudgeten, och delvis via inbetalningar från bidragsskyldiga.

Analys

Utgifterna för underhållsstöd drivs av:

- antalet barn med beslutat underhållsstöd
- beloppet som betalas ut per barn
- beloppet som betalas in till Försäkringskassan

Antal barn

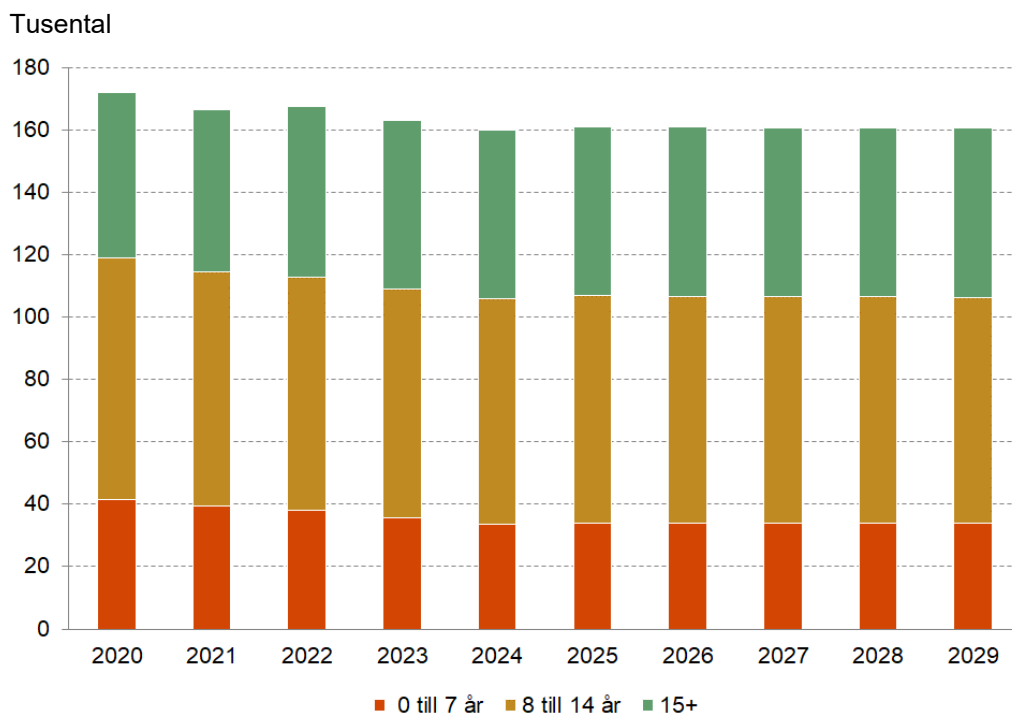
Antalet barn som får underhållsstöd har minskat kontinuerligt mellan åren 1999 och 2021, med ett undantag för en mindre ökning under 2022. Under 2023 och 2024 återgick utvecklingen till en svagt nedåtgående trend, vilken förväntas fortsätta under prognosperioden (se Figur 34 och Figur 35). År 2024 uppgick det genomsnittliga antalet barn med underhållsstöd till cirka 159 800, vilket är omkring 3 000 färre (–1,9 procent) jämfört med 2023.

Under de första nio månaderna 2025 var antalet barn med underhållsstöd däremot 0,8 procent högre än motsvarande period föregående år. Ökningen återfinns främst i åldersgrupperna 8–14 år och 15–21 år, medan antalet barn

i åldersgruppen 0–7 år har minskat. För helåret 2025 beräknas antalet barn med underhållsstöd uppgå till drygt 161 000, för att därefter minska marginellt till cirka 160 500 år 2029.

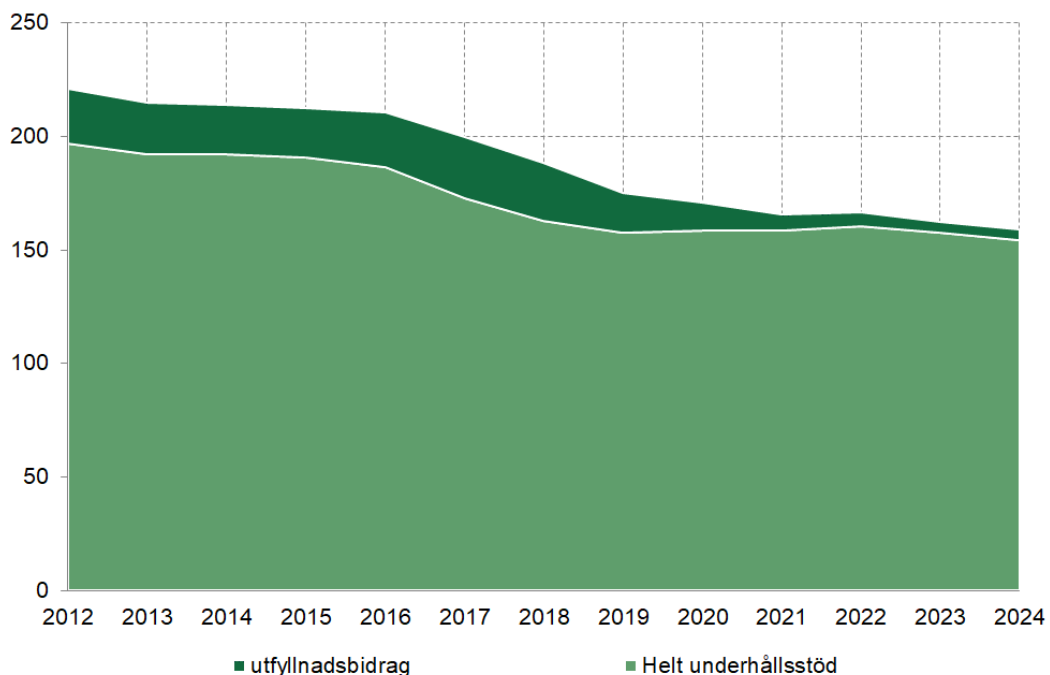
Den långsiktigt svaga minskningen i antalet barn som får underhållsstöd förklaras av att en allt större andel föräldrar hanterar underhållsfrågor utan Försäkringskassans inblandning. Under åren 2018–2021 blev minskningen särskilt märkbar, i samband med en regeländring som innebar att underhållsstöd för barn med växelvist boende skulle upphöra senast i januari 2021. Denna förändring har även resulterat i en kraftig minskning av antalet barn som får utfyllnadsbidrag, se Figur 34.

Figur 34 Antal barn med underhållsstöd i tre ålderskategorier 2020–2029, prognos från och med 2025

Figur 35 Antal barn med helt underhållsstöd och utfyllnadsbidrag 2012–2024

Tusental

Utbetalningar

Det utbetalade genomsnittliga beloppet per barn och månad ökade kraftigt efter juli 2021 och har sedan augusti 2022 fortsatt att öka. Orsaker till ökningarna är regeländringar som har lett till högre ersättningsnivåer per barn samt en ökning av antalet barn som får fullt underhållsstöd. Det genomsnittliga beloppet per barn och månad beräknas stiga från 2 066 kronor år 2024 till 2 173 kronor år 2029.

Inbetalningar

Allt fler föräldrar väljer att själva besluta om underhållsbidrag, vilket gör att de inte längre behöver underhållsstöd. Detta har resulterat i en minskning av både de direkta inbetalningarna till Försäkringskassan och det debiterade beloppet per barn och månad mellan åren 2016 och 2018, se Figur 36. Det debiterade beloppet påverkas av den bidragsskyldiges inkomst och antalet barn som hen är skyldig att försörja. Enligt beräkningar förväntas det genomsnittliga debiterade beloppet att öka från 822 kronor per barn och månad år 2024 till 847 kronor år 2029. Det debiterade beloppet beräknas samtidigt att öka från drygt 1,58 miljard år 2024 till drygt 1,63 miljard kronor år 2029.

Andelen av det debiterade beloppet som faktiskt betalas av bidragsskyldiga, den så kallade inbetalningsgraden, var 58,2 procent under 2024. För 2025 beräknas den öka till 61 procent. Denna ökning förklaras av att

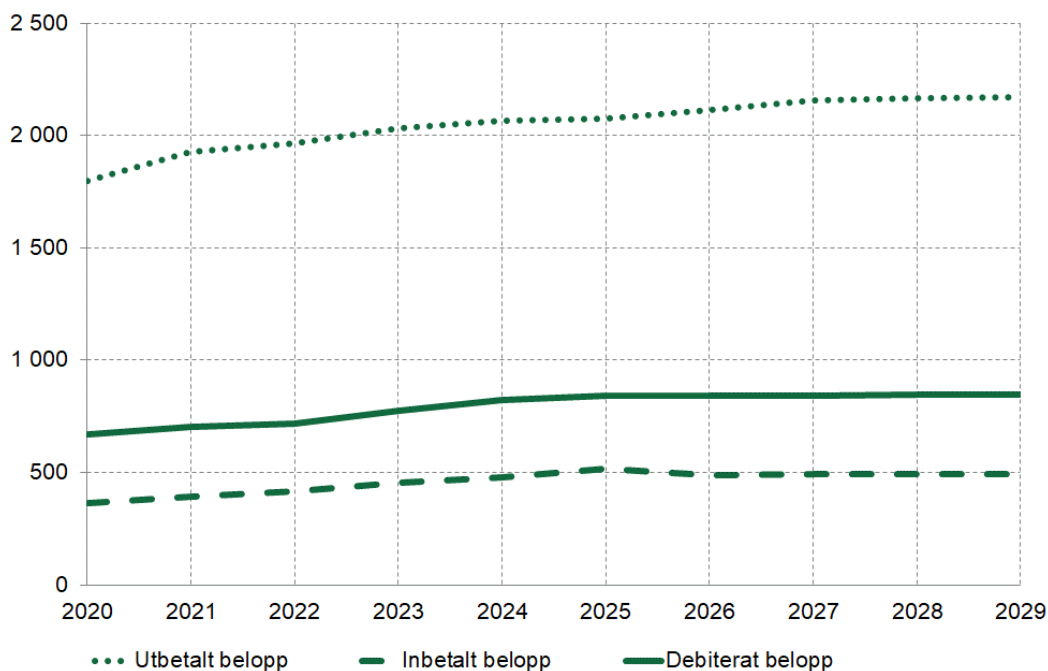

inbetalningarna från utlandsavdelningen hittills under 2025 har varit betydligt högre än under föregående år.

De direkta inbetalningarna från bidragsskyldiga till Försäkringskassan förväntas att öka, från i genomsnitt 478 kronor per barn och månad år 2024 till 493 kronor år 2029. Den ekonomiska utvecklingen hos bidragsskyldiga antas bidra till denna ökning. Totalt beräknas inbetalningarna att öka från 918 miljoner kronor år 2024 till 950 miljoner kronor år 2029.

Figur 36 Bidragsskyldigas inbetalningar, debiterat och utbetalt belopp i genomsnitt per barn och månad 2020–2029, prognos från och med 2025.

Kronor

Utöver de inbetalningar som görs direkt av bidragsskyldiga, tillkommer inbetalningar från Kronofogden. Dessa avser fordringar som Försäkringskassan har överlämnat för indrivning och kan omfatta gamla skulder som betalas i efterhand, där skulden (debiteringen) har sin grund i tidigare år.

Under 2024 uppgick inbetalningarna från Kronofogden till 357 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor lägre än 2023. Minskningen kan förklaras av att de skuldsatta haft sämre ekonomiska förutsättningar att betala sina skulder. Inbetalningar från bidragsskyldiga till Kronofogden uppskattas att fortsätta vara 357 miljoner kronor per år under prognosperioden.

Sammanfattningsvis förväntas utgifterna för underhållsstödet att öka under prognosperioden. En orsak till detta är att antalet barn i de högre åldrarna

utgör en allt större andel av de barn som får underhållsstöd och att de har en högre ersättning. En annan förklaring är att andelen barn som får fullt underhållsstöd ökar.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	2 686 751	2 780 875	2 864 947	2 875 580
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-32 605	-8 360	-7 827	-7 729
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	2 654 146	2 772 515	2 857 120	2 867 851
Differens i 1000-tal kronor	-32 605	-8 360	-7 827	-7 729
Differens i procent	-1,2	-0,3	-0,3	-0,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under perioden juni–september i år var utgifterna 26 miljoner kronor lägre än vad som tidigare beräknats, vilket till viss del förklaras av att inbetalningar från Gældstyrelsen i Danmark varit högre än väntat. Under 2024 betalades ett betydande belopp i ett stort antal underhållsstödsärenden in från Gældstyrelsen till Försäkringskassan och vartefter att ärenden utreds och avslutas redovisas det som inbetalningar mot anslaget. Den del av det inbetalda beloppet som överstiger underhållstödet betalas samtidigt ut till boförföräldrar eller barn. Inbetalningarna från utlandsavdelningen under de nio första månaderna i år var 32 miljoner kronor högre än motsvarande period 2024. Det finns fortfarande danska ärenden kvar att utreda och prognosen har därför justerats ned för 2025. Prognosen för 2025 är för närvarande osäker till följd av dessa omständigheter.

Prognosen har även justerats ned för hela prognosperioden, på grund av att utbetalt belopp per barn och månad har justerats ned.

1:4 Adoptionsbidrag

1:4 Adoptionsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	14 784	14 784	9 784	9 784	9 784	14 784
Tilldelade medel	14 784	14 784	9 784	9 784	9 784	14 784
Utfall/Prognos	4 800	3 554	2 844	2 700	2 700	2 700
Avvikelse från anslag	9 984	11 230	6 940	7 084	7 084	12 084
Avvikelse från tilldelade medel	9 984	11 230	6 940	7 084	7 084	12 084
Högsta anslagskredit	443	443	293	293	293	443
Tillgängliga medel	15 227	15 227	10 077	10 077	10 077	15 227
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 4 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Adoptionsbidrag betalas ut till föräldrar för att täcka en del av kostnaden för att adoptera ett barn yngre än 10 år från ett annat land. För att kunna ansöka om adoptionsbidrag ska adoptionen vara förmedlad av en organisation som är auktoriserad av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Bidraget är på 75 000 kronor. Det går bara att få ett bidrag per barn och det går att ansöka om bidraget från det datum barnet anlänt till och med ett år efter.

Analys

Utgifterna för adoptionsbidraget är låga jämfört med Försäkringskassans övriga förmåner. År 2024 var beloppet 4,8 miljoner kronor. Utgifterna är en följd av antalet barn som adopteras från andra länder till Sverige och när de nya föräldrarna ansöker om bidraget. Internationella adoptioner har länge minskat, vilket har lett till färre utbetalda adoptionsbidrag.

Osäkerhetsanalys

Baserat på historiska prognosfel för adoptionsbidrag kan risken att tillgängliga medel överskrids 2025 uppskattas vara mycket låg.

I utredningen *Sveriges internationella adoptionsverksamhet - Lärdomar och vägen framåt*²⁸ från Socialdepartementet har man kartlagt flera oegentligheter inom adoptioner. Utredningen föreslår att man ska avveckla verksamheten med förmedling av barn för adoption till Sverige. För internationell adoption ska det krävas en personlig koppling mellan den sökande och barnet, och staten ska ta ett större ansvar för att allting går korrekt till.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	3 168	2 744	2 700	2 700
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+386	+100	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 554	2 844	2 700	2 700
Differens i 1000-tal kronor	+386	+100	0	0
Differens i procent	+12,2	+3,6	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Antalet utbetalda adoptionsbidrag har varit högre än vad som prognostiserats. Prognosen höjs under 2025 – 2026 till följd av utfallen.

²⁸ [Sveriges internationella adoptionsverksamhet - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491397/1311111)

1:6 Omvårdnadsbidrag och vårbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Hela anslaget	5 677 391	6 548 271	7 528 890	7 667 683	8 048 786	8 385 481
Därav						
1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	-2 460	100	75	50	50	50
1:6.2 Omvårdnadsbidrag	5 213 010	6 004 000	6 884 000	7 098 000	7 358 000	7 637 000
1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårbidrag för funktionshindrade barn	0	0	-44 482	-168 885	-14 523	5
1:6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	466 841	544 171	689 297	738 518	705 259	748 426

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:6.2 Omvårdnadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	-172 559	-12 569	0	0	0	-70 843
Anslag ³	5 373 000	6 093 637	6 943 000	7 100 537	7 287 157	7 465 224
Tilldelade medel	5 200 441	6 081 068	6 943 000	7 100 537	7 287 157	7 394 381
Utfall/Prognos	5 213 010	6 004 000	6 884 000	7 098 000	7 358 000	7 637 000
Avvikelse från anslag	159 990	89 637	59 000	2 537	-70 843	-171 776
Avvikelse från tilldelade medel	-12 569	77 068	59 000	2 537	-70 843	-242 619
Högsta anslagskredit	238 350	304 681	347 150	355 026	364 357	373 261
Tillgängliga medel	5 438 791	6 385 749	7 290 150	7 455 563	7 651 514	7 767 642
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 6 miljarder kronor, vilket är 90 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 77 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bestämmelserna om omvårdnadsbidrag trädde i kraft den 1 januari 2019.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få omvårdnadsbidrag. Bidraget baseras på den omvårdnad och tillsyn som barnet behöver utöver vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Omvårdnadsbidrag betalas ut längst till och med juni månad det år barnet fyller 19 år.

Omvårdnadsbidraget kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå. När den sökande har fått ett beslut om omvårdnadsbidrag får hen en retroaktiv betalning för perioden sedan ansökan gjordes.

Analys

Utgifterna för omvårdnadsbidrag påverkas av:

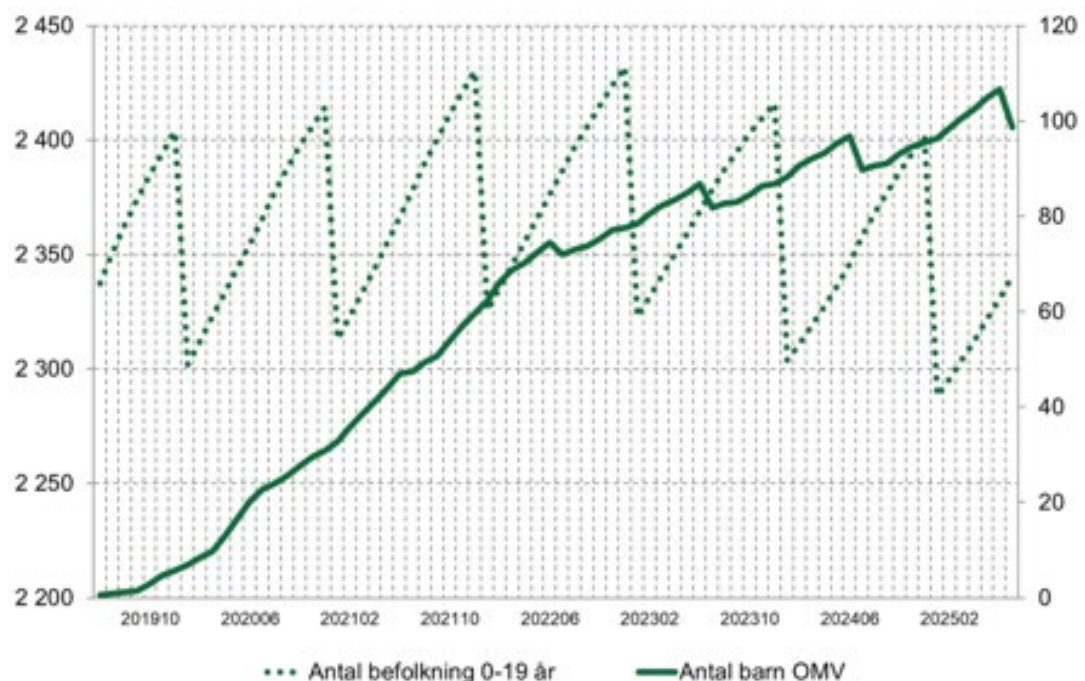
- Antalet barn i befolkningen

- Andelen barn som omvårdnadsbidraget avser
- Utvecklingen för prisbasbeloppet
- Omvårdnadsbidragets omfattning
- Retroaktiva utbetalningar

Antalet barn i befolkningen

En faktor som driver utgifterna är antalet barn i befolkningen. Ju fler barn det är i åldrarna 0–19 år, desto fler omvårdnadsbidrag betalas ut och desto större blir utgifterna, givet en oförändrad andel barn som omvårdnadsbidraget avser. Under åren 2019–2022 ökade antalet barn i åldrarna 0–19 år med i genomsnitt 0,4 procent per år, för att sedan. År 2023 minskade antalet barn med ungefär 0,6 procent förväntas bli en fortsatt minskning i antalet barn under hela prognosperioden. Nedan visas diagram över antalet barn i befolkningen 0–19 år för perioden juni 2019 till och med juli 2025. I diagrammet visas för samma period även antalet barn som omvårdnadsbidraget avser. Antalet omvårdnadsbidrag har haft en ökande trend under hela perioden 2019–2024, trots att befolkningen minskat de senaste två åren, se Figur 37. Orsaken till att omvårdnadsbidraget inte minskat 2024 och 2025 är att andelen personer som omvårdnadsbidraget avser ökat.

Figur 37 Antal barn i befolkningen 0–19 år (vänstra lodräta axeln, tusental) och antalet barn som omvårdnadsbidraget avser (högra lodräta axeln, tusental) för perioden juni 2019 till och med juli 2025.

Anm. För uppgifterna om antalet personer i befolkningen definierar Statistiska centralbyrån ålder som uppnådd ålder vid årets slut.

Andelen barn som omvårdnadsbidraget avser

Mellan december 2019 och juli 2025 ökade andelen barn som omvårdnadsbidraget avser från 0,3 procent till 5,7 procent. Den kraftiga ökningen i andelen förklaras av en övergång från vårdbidrag till omvårdnadsbidrag. Övergången är nu nästintill klar.

Utvecklingen för prisbasbelopp

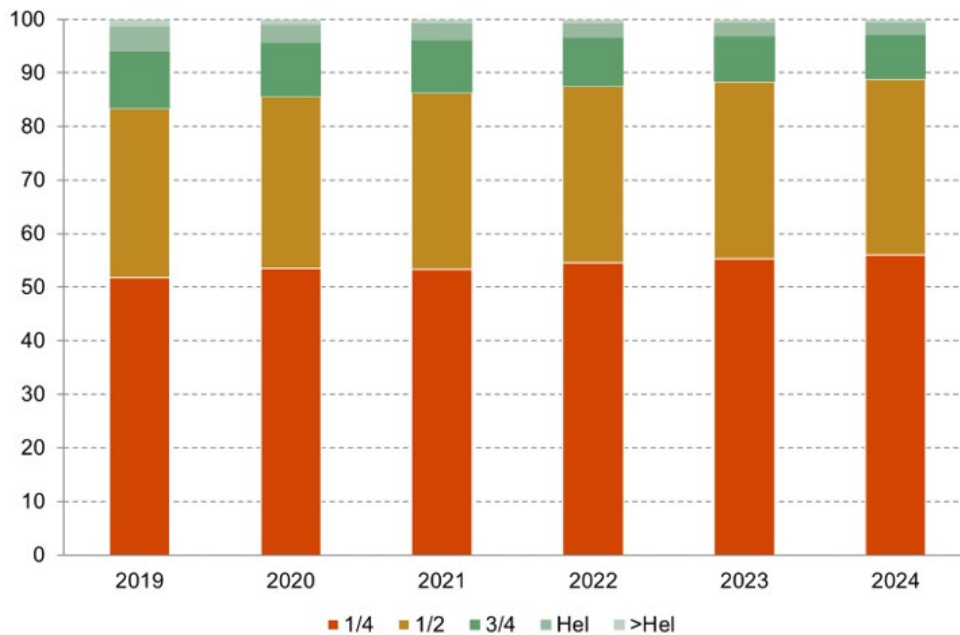
En annan faktor som driver utgifterna för omvårdnadsbidrag är prisbasbeloppet, då ersättningen räknas upp med detta belopp. När prisbasbeloppet ökar så ökar också bidraget. Mellan åren 2019 och 2022 ökade prisbasbeloppet med i genomsnitt 1,3 procent. För år 2023 höjdes prisbeloppet med 4 200 kronor från 48 300 kronor till 52 500 kronor. Det är en höjning på 8,7 procent. Det är en kraftig höjning och för 2024 höjdes beloppet än kraftigare, från 52 500 kronor till 57 300 kronor, vilket är en höjning på 9,1 procent. De kraftiga ökningarna i prisbeloppet är en effekt av den högre inflationen. För 2025 är prisbasbeloppet nu fastställt till 58 800 kronor och jämfört med 2024 är det en ökning med 2,6 procent. Prisbasbeloppet är även för 2026 fastställt och ökar med ungefär 0,7 procent. Det förväntas vara oförändrat 2027 och därefter öka med ungefär 2,3 respektive 3,6 procent under 2028 och 2029.

Omvårdnadsbidragets omfattning

Om det blir en ändrad fördelning av ersättningsnivåerna kan det påverka utgifterna. Till exempel, om en viss funktionsnedsättning berättigar en viss ersättningsnivå, men efter en ändring i bedömningen berättigar en högre ersättningsnivå, leder det till att utgifterna ökar. En fjärdedels omvårdnadsbidrag, som är den lägsta nivån, är den vanligast förekommande bland mottagarna. Andelen mottagare som har den lägsta nivån ökar långsamt över tid. I december 2021 var andelen mottagare med lägsta nivå ungefär 53 procent och i december 2024 cirka 56 procent.

Ingen av nivåernas andelar bland mottagare har ändrats märkbart över tid om man bortser från början av övergångsperioden, det vill säga då vårdbidragsmottagare blev omvårdnadsbidragsmottagare, se figur nedan. Jämfört med vårdbidraget var den lägsta ersättningsnivån mindre förekommande än bland mottagarna av omvårdnadsbidrag. Nästan 40 procent av mottagarna hade en fjärdedels nivå på vårdbidraget. Nedan visas ett diagram över andelarna för respektive nivå bland mottagarna från december 2019 till och med december 2024 (årsdata).

Figur 38 Andelar för omvårdnadsbidragets nivåer bland mottagarna uttryckt i procent för perioden 2019 till och med 2024.

Retroaktiva utbetalningar

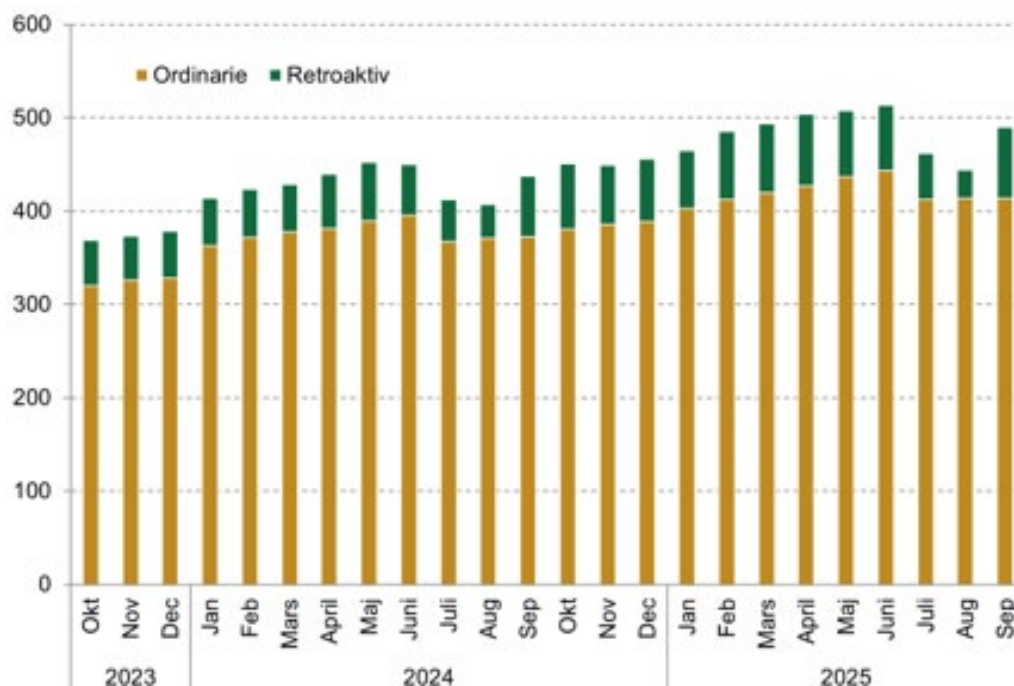
Utgifterna drivs också av hur länge mottagarna stått i kö för att få sitt beslut. Väntetiden påverkar hur stor den retroaktiva utbetalningen blir. Antalet mottagare i december 2023 var ungefär 88 000. I december 2024 var antalet drygt 98 000 och i augusti 2025 ungefär 103 000. Övergångsfasen mellan vårdbidrag och omvårdnadsbidrag orsakade långa handläggningstider inledningsvis och en kö bildades i handläggningen. Det har inneburit att den andel av utgifterna som bestått av retroaktiv utbetalning tidigare varit hög. Även om reformen i princip är utförd i sin helhet, kommer en viss andel retroaktiva utbetalningar att kvarstå, eftersom handläggningstiden för omvårdnadsbidraget beräknas att vara ungefär 120 dagar.

Hur utgifterna för omvårdnadsbidraget utvecklas månadsvis är osäkert på grund av de retroaktiva utbetalningarnas fluktuationer. Andelen retroaktiva utbetalningar varierar under året. Den är lägre under sommarmånaderna och kring jul, när produktionen är låg, och högre efter ledigheterna, se diagram nedan. Handläggningstiderna för omvårdnadsbidrag har ökat, vilket leder till en större andel retroaktiva utbetalningar.

Utgiftsminskningen i juli månad förklaras av att vissa mottagares barn fyller 19 år under kalenderåret. Det beror på att rätten till omvårdnadsbidrag upphör i juli månad under det år barnet som omvårdnadsbidraget avser fyller 19 år.

Figur 39 Utbetalningar för omvårdnadsbidrag fördelade på ordinarie och retroaktiva utbetalningar för perioden oktober 2023 till och med september 2025. Miljoner kronor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	6 066 000	6 943 000	7 129 000	7 337 000
Överföring till/från andra anslagposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-36 000	-37 000
Volym- och strukturförändringar	-62 000	-59 000	+5 000	+58 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	6 004 000	6 884 000	7 098 000	7 358 000
Differens i 1000-tal kronor	-62 000	-59 000	-31 000	+21 000
Differens i procent	-1,0	-0,8	-0,4	+0,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutets prognos för prisbasbeloppet för åren 2027 till 2028 är en sänkning jämfört med föregående prognos. Det leder till en sänkning för åren 2027 till 2028.

Volym- och strukturförändringar

Det blev lägre månadsutfall än de prognoser som lämnades till regeringen i juli 2025. Det får till följd av det en sänkande effekt. Den underliggande antalsprognosen har justerats upp och det får en höjande effekt på prognosen.

1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn**Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor**

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	499	100	76	51	51	50
Tilldelade medel	499	100	76	51	51	50
Utfall/Prognos	-2 460	100	75	50	50	50
Avvikelse från anslag	2 959	0	1	1	1	0
Avvikelse från tilldelade medel	2 959	0	1	1	1	0
Högsta anslagskredit	24	5	3	2	2	2
Tillgängliga medel	523	105	79	53	53	52
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 100 tusen kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Vårdbidraget avskaffades den 1 januari 2019 och ersattes med omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Bidraget baserades på en sammanvägning av såväl barnets behov av särskild tillsyn och vård som av föräldrarnas merkostnader. Bedömningen gjordes i förhållande till vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Vårdbidraget betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt vårdbidrag utgå.

Analys

Utgifterna för vårdbidraget fortsätter att minska. Det är nu få mottagare kvar. Månadsutgifterna under 2024 var negativa, vilket kan förklaras av inbetalningar från återkrav. Månadsutgifterna har hittills varit negativa även under 2025. De har varit mindre negativa än dem under 2024.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025.

1:8 Bostadsbidrag

1:8 Bostadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2024 ¹	2025	2026	2027	2028 ²	2029 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	0
Anslag ³	5 007 164	3 440 176	3 673 310	3 206 655	3 385 826	3 098 917
Tilldelade medel	5 007 164	3 440 176	3 673 310	3 206 655	3 385 826	3 098 917
Utfall/Prognos	4 134 200	3 100 599	3 264 831	3 006 771	2 844 404	2 777 863
Avvikelse från anslag	872 964	339 577	408 479	199 884	541 422	321 054
Avvikelse från tilldelade medel	872 964	339 577	408 479	199 884	541 422	321 054
Högsta anslagskredit	217 858	172 008	183 665	160 332	169 291	154 945
Tillgängliga medel	5 225 022	3 612 184	3 856 975	3 366 987	3 555 117	3 253 862
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt 2025: RK25: nov. Hämtad 2025-10-08.

Utgifterna för anslagsposten 2025 beräknas bli 3,1 miljarder kronor, vilket är 340 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer samt ungdomar som fyllt 18 men inte 29 år. Syftet med bidraget är att ge ekonomiskt svaga hushåll möjlighet att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder. Beroende på vilken grupp man tillhör består bidraget av olika delar. Bostadsbidragets storlek bestäms av såväl bostadens storlek och kostnad som hushållets inkomst och sammansättning.

Bostadsbidrag för barnfamiljer består dels av ett bidrag till kostnaden för bostaden, dels av särskilda bidrag för hemmavarande barn eller barn som bor växelvis samt umgängesbidrag för tidvis boende barn. Bostadsbidrag till hushåll utan barn (ungdomshushåll) består däremot endast av bidrag för kostnaden för bostaden.

Under andra halvåret 2020, 2021 och 2022, samt första halvåret 2023 fanns ett tilläggsbidrag på 25 procent av det ordinarie bostadsbidraget för barnfamiljer. För andra halvåret 2023 och hela året 2024 fanns ett tilläggsbidrag på 40 procent, för första halvåret 2025 fanns ett tillägg på 25 procent.

Med start i januari 2026 föreslås nya bostadskostnadsgränser gälla för barnfamiljer, där gränsen för familjer med ett barn höjs från 5300 till 6800 kronor, gränsen för familjer med två barn höjs från 5900 till 7900 kronor och gränsen för familjer med tre eller fler barn höjs från 6600 till 8600 kronor.

Analys

Under det förra året har problem i samband med ett nytt handläggningssystem, tillsammans med underbemanning i handläggningen, inneburit försenad hantering av ansökningar. De ej hanterade ärendena har dock betats av under våren 2025, och väntas betas av ytterligare under hösten 2025.

Utöver det ordinarie bidraget fanns det ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer, som har höjts och förlängts vid flera tillfällen, men som nu har avskaffats. Dock har det införts nya gränsvärden för tillåtna bostadskostnadsgränser, vilka höjer utgifterna för bostadsbidraget till barnfamiljer.

När det gäller den tidigare utvecklingen på medellång sikt så har utgifterna minskat för det ordinarie bostadsbidraget, det vill säga bidraget exklusive tilläggsbidraget, under åren 2022 och 2023. Historiskt har antalet mottagare minskat medan medelersättningarna ökat. Dock har både ordinarie medelersättning och antal mottagare minskat parallellt under 2022 och 2023. Denna utveckling har avvikit från vad som förväntas givet den makroekonomiska bilden. Olika hypoteser har testats för att kunna förklara utvecklingen, men bilden är fortfarande oklar. En av de testade hypoteserna är huruvida normaliseringen efter pandemin var mer utdragen än väntat, men en analys av medelersättning och antal mottagare visade att detta inte kunde förklara den observerade utvecklingen.

I utkastet till lagrådet *Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag*²⁹ från Socialdepartementet föreslås att man ska kontrollera ansökningar striktare, med en jämförelse mot arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer under en period på tre månader före den månad som bostadsbidraget avser. Förslaget har remitterats av regeringen och Sverigedemokraterna.³⁰ Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Förslaget prognostiseras i denna prognos att minska direkta utbetalningar och återkrav, med en total minskning på prognosen, och med en stor minskning under övergångsåren, då återkraven berör utbetalningar från året innan, vilket innebär att minskningen i utbetalningar väntas slå tidigare än minskningen för återkraven.

²⁹ [Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag \(utkast till lagrådsremiss\) - Regeringen.se](#)

³⁰ [Förslag för att minska felaktiga utbetalningar av bostadsbidrag remitteras - Regeringen.se](#)

Regeringen och Sverigedemokraterna har i statens budget lanserat den 22 september 2025 angett att man ska införa kvalificering för välfärden. Då detta inte specificerats i konkreta lagförslag har denna prognos inte justerats som ett resultat av detta.³¹

Osäkerhetsanalys

Besparingarna som skett hos Försäkringskassan och andra myndigheter, i kombination med ett byte av datasystem på Försäkringskassan, har påverkat handläggningen, vilket i sin tur har lett till att ärenden behandlats senare än väntat. Även om detta inte ska påverka utgifterna totalt sett, har det förskjutit tidpunkten för utbetalningar. Detta ökar osäkerheten, då det är svårt att skilja på effekter som beror på handläggningen och effekter som beror på den ordinarie underliggande utvecklingen.

Utöver de datafel som finns för handläggningen, har ett annat datafel gjort så att nya mottagare inte registreras i systemet. Detta gör att man kan se vilka utgifter som varit, men inte dela upp på antal mottagare och medelersättning, eller på unghushåll och barnhushåll. Detta gör det svårare att utvärdera utvecklingen, vilket i sin tur höjer osäkerheten för prognosen.

Beroende på hur kvalificeringar för välfärden kommer att konkretiseras i lagförslag så kan det slå på olika sätt på utgifterna.

³¹ [Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn](#)

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2025. Beloppen anges i tusental kronor.

	2025	2026	2027	2028 ¹
Föregående prognosbelopp	3 315 337	2 867 501	2 791 894	2 717 201
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-44 175	-81 174
Volym- och strukturförändringar	-214 738	-233 670	-217 948	-226 113
Regelförändringar	-	+631 000	+477 000	+434 490
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 100 599	3 264 831	3 006 771	2 844 404
Differens i 1000-tal kronor	-214 738	+397 330	+214 877	+127 203
Differens i procent	-6,5	+13,9	+7,7	+4,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sedan Försäkringskassans föregående prognos publicerat en ny makroekonomisk prognos. Uppdaterade prognoser för hyror och disponibel inkomst har en sänkande effekt på prognosen för åren 2027–2028.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen har en sänkande effekt på prognosen.

Prognosen för bostadsbidrag består av en kortsiktig modell och en långsiktig extrapoleringsmodell. I samband med den här prognosomgången har årsskiftet för brytpunkten mellan den kortsiktiga och den långsiktiga modellen skiftat från att den långsiktiga modellen börjar 2026 till att den långsiktiga modellen börjar 2027.

Regelförändringar

De utökade gränserna för barnfamiljer har en ökande effekt på prognosen. Denna effekt minskas dock lite av att inga resurser givits till handläggningen i samband med det ökade inflödet, vilket gör att det väntas byggas upp ärendeköer under hela prognosperioden, vilket senarelägger utbetalningar kumulativt på obestämd framtid.

Månadskontrollerna väntas minska utbetalningar och återbetalningar. Då återbetalningar berör utbetalningar från året innan, väntas effekten på utbetalningarna slå ett år innan effekten med de minskade återbetalningarna.

Därför har denna regeländring en starkt sänkande effekt för åren 2027 och 2028, medan effekten senare är en mindre sänkning, då effekten från utbetalningar och återbetalningar till stor del tar ut varandra.